

Jaarstukken 2017

28 maart 2018

Inhoudsopgave

I.	INLEIDING JAARSTUKKEN	4
II.	DEELVERANTWOORDING PROGRAMMABUREAU.....	8
1	DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN.....	9
2	DEEL B – JAARVERSLAG.....	11
3	DEEL C – JAARREKENING.....	16
III.	DEELVERANTWOORDING BEVOLKINGSZORG	20
1	DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN.....	21
2	DEEL B – JAARVERSLAG.....	23
3	DEEL C – JAARREKENING.....	28
IV.	DEELVERANTWOORDING GHOR	32
1	DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN.....	33
2	DEEL B – JAARVERSLAG.....	35
3	DEEL C – JAARREKENING.....	45
4	BIJLAGEN	52
V.	DEELVERANTWOORDING BRANDWEER.....	53
1	DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN.....	55
2	DEEL B – JAARVERSLAG.....	57
3	DEEL C – JAARREKENING.....	72
4	SiSa-verantwoording.....	88
5	Overzicht schatkistbankieren.....	89
VI.	BIJLAGE: JAARSTUKKEN BURGERNET LIMBURG.....	90
1	DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN.....	91
2	DEEL B – JAARVERSLAG.....	94
3	DEEL C – JAARREKENING.....	99

I. INLEIDING JAARSTUKKEN

i. Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2017. Hiermee hebben we opnieuw een stap gezet in de verdere integratie van de sturingsdocumenten van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Voor 2017 zijn nog afzonderlijke begrotingen vastgesteld voor de diverse onderdelen. Hierdoor is 2017 het laatste jaar dat voor die onderdelen ook nog afzonderlijke jaarstukken zijn samengesteld. Tegelijkertijd hebben we met de vaststelling van de begroting 2018 een geïntegreerd document voor de sturing van de gehele veiligheidsregio. In dit document komen we tegemoet aan de breed levende wens om ook al voor 2017 meer integratie in de financiële documenten aan te brengen

Het jaar 2017 heeft in het teken gestaan van doorontwikkeling. Op 16 juni 2017 stemde het Algemeen Bestuur in met het verder investeren in rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit omdat de taakuitvoering in dit domein aantoonbaar onder druk is komen te staan. Op grond van een second opinion is voor een oplossing gekozen, die een reductie betekende van een eerder berekende uitbreiding. Na de besluitvorming medio 2017, is de vormgeving van het Veiligheidsbureau voortvarend opgepakt. Doel was immers om in 2018 operationeel te kunnen zijn. Het jaar 2017 is door de noodzakelijke investeringen afgesloten met een beperkt, incidenteel tekort in het domein van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Binnen het domein van de brandweezorg is in 2017 een traject opgestart om te komen tot een bestuurlijk gedragen beeld over de toekomst van de brandweer. Het lopende beleidsplan 2012-2018, inclusief een bezuinigingstaakstelling van 10% van het budget (€ 3,5 mln.) loopt immers ten einde. Voor de volgende beleidsplanperiode wordt ingezet op de volgende speerpunten:

1. continuïteit paraatheid (voorkomen roosterproblemen in de repressie),
2. vakmanschap (opleiden en oefenen),
3. informatiepositie/-management,
4. vitaliteit van de organisatie
5. behoud vrijwilligheid

In 2017 is gebleken dat de toekomst ons inmiddels heeft ingehaald. Hierdoor werd het jaar afgesloten met een tekort van € 738.000, met name als gevolg van noodzakelijke investeringen in de parate organisatie. Besluitvorming over de dekking van dit tekort wordt aan het bestuur gevraagd via het bestuursvoorstel. Er zijn maatregelen genomen om het meerjarenperspectief op korte termijn weer sluitend te maken, maar duidelijk is dat ook voor 2018, 2019 en verder nog een stevige financiële opgave ligt. Verwacht wordt dat voor deze jaren, ondanks een ingrijpend pakket aan maatregelen, incidentele tekorten zullen optreden.

Ten behoeve van gelijktijdige besluitvorming over de verdeelsleutel en de noodzakelijke doorontwikkeling van de brandweerorganisatie (intensivering programma brandweer) is ervoor gekozen de ambities voor de brandweer op te houden tot 2020. Hierdoor wordt er ook recht gedaan aan het principe van democratische legitimatie. De nieuwe gemeenteraden worden door het oprekken van de tijd in de positie gebracht gedegen te kunnen oordelen over de gevraagde budgetuitbreiding. Het uitstellen kan echter niet zonder gevolgen. Het weerstandsvermogen in de vorm van de algemene reserve is niet toereikend; er wordt een beroep gedaan op de egalisatiesreserve kapitaallasten. Met het opschorten van de budgetuitbreiding naar de begroting 2020 wordt daar bovenop nog een zware wissel getrokken op het invullen van de ambities op de vijf speerpunten zoals die door het management van de brandweer zijn benoemd. Het blijven leveren van adequate brandweezorg zowel op repressief als preventief terrein staat onder druk, zonder de consequenties nu al in volledigheid te

kunnen overzien. De organisatie piept en kraakt zoegezegd in zijn voegen. Dit lijkt de opmaat naar een organisatie-doorontwikkeling, die komend jaar uitgewerkt zal worden, waarbij ook de relatie naar de andere programmaonderdelen aandacht verdiend en intensieve interactie met het bestuur gewenst is.

ii. Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de financiële exploitatiecijfers van de diverse onderdelen samengevat met gebruikmaking van de programmabenoamingen die pas vanaf 2018 officieel van kracht zullen zijn.

Omschrijving	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017
PROGRAMMA RAMPENBESTRIJDING EN CRISISBEHEERSING			
Programmabureau			
Lasten	414	366	334
Baten	411	366	348
<i>Saldo Programmabureau</i>	-3	0	15
Bevolkingszorg			
Lasten	636	614	814
Baten	603	614	725
<i>Saldo Bevolkingszorg</i>	-33	0	-89
GHOR			
Lasten	2.578	2.576	2.593
Baten	2.607	2.576	2.614
<i>Saldo GHOR</i>	29	0	20
<i>Saldo Rampenbestrijding en Crisisbeheersing excl. mutaties reserves</i>	-7	0	-54
<i>Reserves Rampenbestrijding en Crisisbeheersing</i>			
Storting reserves	30	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0
<i>Saldo mutaties reserves</i>	-30	0	0
<i>Saldo Rampenbestrijding en Crisisbeheersing incl. mutaties reserves</i>	-37	0	-54
PROGRAMMA BRANDWEERZORG			
Lasten	38.505	39.049	39.832
Baten	38.732	39.039	39.716
<i>Saldo Brandweezorg excl. mutaties reserves</i>	227	-10	-116
<i>Reserves Brandweezorg</i>			
Storting reserves	3.487	3.539	3.539
Onttrekking reserves	3.593	3.549	2.917
<i>Saldo mutaties reserves</i>	106	10	-622
<i>Saldo Brandweezorg incl. mutaties reserves</i>	333	0	-738
SALDO TOTAAL PROGRAMMA'S	296	0	-792

iii. Toelichting op hoofdlijnen

Programmabureau

Het exploitatiesaldo van het onderdeel Programmabureau over het boekjaar 2017 bedraagt € 14.518 batig. Dit saldo wordt onder andere veroorzaakt door incidentele onderschrijdingen op de ramingen voor kantoor en overige kosten. Ook de post onvoorzien werd niet aangesproken. Daarentegen viel de bijdrage MCC incidenteel lager uit dan geraamd. Het gaat hier om een bijdrage in de loonkosten van de manager MCC. Door personele mutaties gedurende 2017 is de daadwerkelijke bijdrage lager dan de raming.

Bevolkingszorg

Het exploitatiesaldo van Bevolkingszorg over het boekjaar 2017 bedraagt € 89.070. nadelig. Een aantal factoren ligt hieraan ten grondslag.

Er is sprake van een onderschrijding op de post personeelslasten. In 2017 zijn er, met het oog op het afbouwen van de ambtelijke organisatie, minder detacheringskosten gemaakt. Daarentegen is er een forse overschrijding te constateren op het OVT budget. Deze overschrijding is te wijten aan kosten van opleiden van gemeentelijke functionarissen. Deze kosten worden gefactureerd bij de deelnemende gemeenten en zijn verdisconteerd in de gemeentelijke bijdragen. Daarnaast heeft er een leergang evenementenveiligheid plaatsgevonden. Daaraan hebben ook deelgenomen gemeenten, politie en GGD. De kosten van deze leergang zijn in eerste instantie ten laste gebracht van Bevolkingszorg en voor zover van toepassing doorberekend aan de deelnemende organisaties. Deze baten zijn geboekt onder overige inkomsten en bedragen € 51.000. Van belang is ook dat er tot een bedrag van € 168.415 advieskosten ten laste van bevolkingszorg is gebracht. Deze advieskosten hebben betrekking op de doorontwikkeling van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg als geheel. Denk hierbij ook aan de inrichting van het Veiligheidsbureau.

GHOR

Het positieve resultaat van € 20.231 wordt met name veroorzaakt door een optelsom van de volgende incidentele verschillen.

Omschrijving	Bedrag
Hogere bijdrage Rijk en Gemeenten	23.500
Hogere overige inkomsten en incidentele bijdragen	14.300
Hogere personeelskosten	-74.400
Lagere beheer- en administratiekosten	74.200
Lagere huisvestingskosten	38.800
Hogere automatiseringskosten	-23.800
Hogere kosten uitvoering derden	-35.000
Lagere overige kosten	2.600
Resultaat	20.200

Brandweer

Een aantal belangrijke afwijkingen waardoor het negatieve resultaat wordt veroorzaakt, betreffen de volgende.

- Hogere personele kosten als gevolg van het inrichten van de MFP en tegenvallend tempo in het realiseren van de hybride organisatie;
- Hogere opleidingskosten ten behoeve van nieuw personeel;
- Hogere personele kosten als gevolg van te vormen voorzieningen (maatwerkoplossingen in het kader van strategische personeelsplanning);
- Extra advieskosten, onder meer voor personele aangelegenheden (juridische kosten);

- Extra kosten als gevolg van de grottenbranden in Kanne;
- Teruglopende eigen inkomsten.

Hieronder is een samenvatting van de analyse van het resultaat gegeven. De kolom “samenhang” geeft een aantal baten en lasten weer die nauw met elkaar samenhangen en daarom buiten de kwalificatie incidenteel-structureel zijn gehouden.

Omschrijving	Incidenteel	Structureel	Samenhang	Totaal
LASTEN				
Personeelslasten				
Personeelslasten - Structureel	-	-	-1.385.000	-1.385.000
Personeelslasten - Later realiseren hybride	-80.000	-	-	-80.000
Personeelslasten - Meerkosten MFP	-	-150.000	-	-150.000
Personeelslasten - Vorming voorzieningen	-500.000	-	-	-500.000
Subtotaal personeelslasten	-580.000	-150.000	-1.385.000	-2.115.000
Opleiding, vorming en training	-	-241.000	-	-241.000
Huisvesting	-	-17.000	-	-17.000
Kantoorkosten				
Kantoorkosten - Advisering	-250.000	-	-	-250.000
Kantoorkosten - Meerkosten Parkstad IT	-	-78.000	-	-78.000
Kantoorkosten - Overige	-	-24.000	-	-24.000
Subtotaal kantoorkosten	-250.000	-102.000	-	-352.000
Voertuigen en materialen	-	-	456.000	456.000
Onvoorzien en index	100.000	-	981.000	1.081.000
Kostenplaatsen	-	405.000	-	405.000
SUBTOTAAL LASTEN	-730.000	-105.000	52.000	-783.000
BATEN				
Bijdragen gemeenten (indexering)	-	-	569.000	569.000
Bijdrage Rijk (indexering)	-	-	68.000	68.000
Overige inkomsten	94.000	-53.000	-	41.000
Mutaties reserves	-	-	-633.000	-633.000
SUBTOTAAL BATEN	-	-53.000	4.000	45.000
TOTAAL GENERAAL	-636.000	-158.000	56.000	-738.000

iv. Burgernet

Veiligheidsregio's Zuid-Limburg en Limburg Noord onderhouden samen Burgernet Limburg. De uitvoering is ondergebracht bij het bureau Bevolkingszorg van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Een bestuurlijke stuurgroep begeleidt Burgernet Limburg.

Het exploitatiesaldo van het onderdeel Burgernet over het boekjaar 2017 bedraagt € 14.291 batig. Dit positief eindresultaat is ontstaan doordat de werkzaamheden van de manager Burgernet niet meer afzonderlijk worden gefactureerd. De werkzaamheden van de manager Burgernet maken vanaf 2016 deel uit van zijn dagelijkse werkzaamheden als Operationeel Specialist bij het Divisie Regionaal Operationeel Centrum (DROC) politie Limburg. Een gedeelte van deze (niet in rekening gebrachte) kosten is besteed aan extra promotie activiteiten waardoor op het budget kantoor een overschrijding is ontstaan.

II. DEELVERANTWOORDING PROGRAMMABUREAU

Inhoudsopgave

1	DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN	9
1.1	Bestuur en directie	9
1.1.1	Rechtspersoonlijkheid en bestuurssamenstelling	9
1.1.2	Directie	10
2	DEEL B – JAARVERSLAG	11
2.1	Beleidsverantwoording Programmabureau	11
2.1.1	Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?	11
2.1.2	Wat heeft het gekost?	12
2.2	Paragrafen	13
2.2.1	Weerstandsvermogen	13
2.2.2	Financiering	14
2.2.3	Bedrijfsvoering.....	15
3	DEEL C – JAARREKENING	16
3.1	Overzicht van baten en lasten.....	16
3.2	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	16
3.2.1	Analyse	16
3.2.2	Aanwending van het bedrag voor onvoorzien	16
3.2.3	Overzicht van incidentele baten en lasten	16
3.2.4	Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	17
3.2.5	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	17
3.3	Balans	18
3.4	Toelichting op de balans.....	18
3.4.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	18
3.4.2	Toelichting op de balansposten.....	19

1 DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN

1.1 Bestuur en directie

1.1.1 Rechtspersoonlijkheid en bestuurssamenstelling

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling waarvan instandhouding geschiedt door de gemeenten in Zuid-Limburg. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarstukken. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van de jaarstukken.

Het dagelijks bestuur is als volgt samengesteld (per 1 januari 2018):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	voorzitter
		portefeuille Politie
De heer R.K.H. Krewinkel	Heerlen	portefeuille GHOR
De heer G.J.M. Cox	Sittard-Geleen	plaatsvervangend voorzitter
		portefeuille Brandweer
		portefeuille financiën
De heer J.J.M. Som	Kerkrade	portefeuille multidisciplinair
		portefeuille Bevolkingszorg (gemeenten)

Het algemeen bestuur is als volgt samengesteld (per 1 januari 2018):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten-Boddin	Beek	Lid
De heer G.B.M. Leers	Brunssum	Lid
De heer D.A.M. Akkermans	Eijsden-Margraten	Lid
De heer J.G.M.T. Ubachs	Gulpen-Witterm	Lid
De heer R.K.H. Krewinkel	Heerlen	Lid
De heer J.J.M. Som	Kerkrade	Lid
De heer R.J.H. Vlecken	Landgraaf	Lid
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen	Lid
Mevrouw D.H. Schmalschläger	Nuth	Lid
Mevrouw O.M.T. Wolfs	Onderbanken	Lid
De heer L.J.P.M. Frissen	Schinnen	Lid
De heer R. de Boer	Simpelveld	Lid
De heer G.J.M. Cox	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.F.M. Leurs-Mordang	Stein	Lid
De heer R.L.T. van Loo	Vaals	Lid
De heer J.J. Schrijen	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.1.2 Directie

De directie is per 1 januari 2018 als volgt samengesteld.

Naam	Organisatie	Functie
De heer F.C.W. Klaassen	GGD Zuid Limburg	Directeur Publieke Gezondheid Directeur GGD Zuid Limburg
De heer G. van Klaveren	Brandweer Zuid-Limburg	Regionaal Commandant / Directeur
De heer P. Buijtels	Bevolkingszorg (gemeenten)	Coördinerend Gemeentesecretaris
Mevrouw M.E.J. Goldsmits-Brouns	Politie eenheid Limburg	Directeur

2 DEEL B – JAARVERSLAG

2.1 Beleidsverantwoording Programmabureau

2.1.1 Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?

2.1.1.1 Inleiding

Het jaar 2017 heeft in het teken gestaan van de doorontwikkeling. In 2015 is deze doorontwikkeling in gang gezet omdat toen bleek dat Crisisbeheersing en Rampenbestrijding meer vragen dan de veiligheidsregio kon waarmaken. Onder leiding van het Dagelijks Bestuur en de directie zijn werkgroepen aan de slag geweest die verschillende sporen hebben uitgewerkt. Dat heeft in 2017 geleid tot een besluit van het Algemeen Bestuur om met ingang van het boekjaar 2018 aanvullende budgetten beschikbaar te stellen.

Op basis van deze aanvullende toedeling van middelen is het besluit geconcretiseerd in een inrichtingsplan en een bijbehorend functieboek. De zittende personeelsleden van het programmabureau zijn geplaatst in de nieuwe organisatieonderdeel. Daarmee kwam een einde aan een lange periode van onzekerheid voor de medewerkers.

Het vormgeven, inrichten en bemensen van het veiligheidsbureau heeft ook van de zittende mensen de nodige aandacht gevraagd. De winkel moest tenslotte openblijven gedurende de verbouwing. In deze periode is gewerkt aan onder meer een beleidsplan voor 2018, het actueel houden van de planvorming, het geoefend houden van medewerkers in de hoofdstructuren, het ondersteunen van directie en bestuur in lopende zaken en vraagstukken.

Daarbij is, vooruitlopend op de totstandkoming van het veiligheidsbureau informatiemanagement versterkt door per 1 juli een informatiemanager aan te stellen. Deze heeft onder meer als taak om samen met de betreffende medewerker(s) van veiligheidsregio Limburg Noord invulling te geven aan netcentrisch werken en de informatiebehoefte en de beschikbaarheid van informatie gedurende incidenten te borgen.

Een belangrijk aandachtspunt in 2017 is de bestuurlijke wens om de samenwerking met de Veiligheidsregio Limburg Noord in het algemeen te intensiveren. Ook daar heeft het programmabureau waar mogelijk haar bijdrage geleverd in de vorm van voorbereidingen, opstellen concepten en faciliteren van bestuurlijke bijeenkomsten over dit onderwerp.

2.1.1.2 Toelichting op dit verslag

In 2017 sluit het programmabureau met een beperkt positief saldo. Er is uitvoering gegeven aan het opgestelde jaarplan en de daarin opgenomen activiteiten. Jaarlijks stelde de veiligheidsdirectie dat activiteitenplan vast.

2.1.2 Wat heeft het gekost?

- = nadelig saldo/ + = voordelig saldo; bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017
TOTAAL PROGRAMMA			
<i>Lasten</i>	414	366	334
<i>Baten</i>	411	366	348
SALDO TOTAAL PROGRAMMA	-3	0	15
Reserves			
Storting reserves	-	-	-
Ottrekking reserves	-	-	-
Saldo mutaties reserves	-	-	-
TOTAAL PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-3	0	15

Een nadere uitwerking van de financiële cijfers wordt hierna, in het onderdeel C (jaarrekening) gegeven in paragraaf 3.2.

2.2 Paragrafen

2.2.1 Weerstandsvermogen

2.2.1.1 Specifiek voor programmabureau: geen weerstandsvermogen

Voor het onderdeel Programmabureau is geen weerstandsvermogen opgebouwd. De financiële gevolgen van eventuele risico's worden opgevangen binnen de exploitatie.

Weerstandscapaciteit	31-12-2017
Reserves	39.435
Ruimte op de begroting	-
Onbenutte belastingcapaciteit	-
Totaal	39.435

Weerstandsvermogen	Programmabureau
Peildatum 31-12-2017	-

2.2.1.2 Kengetallen

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.

1A	Netto Schuldquote ¹	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018
A	Vaste schulden	-	-	-	-
B	Netto vlottende schuld	271.876	-	1.338	-
C	Overlopende passiva	10.109	-	-	-
D	Financiële activa	-	-	-	-
E	Uitzettingen	311.311	-	26.502	-
F	Liquide middelen	-	42.400	-	42.400
G	Overlopende activa	-	-	28.789	-
H	Totale baten	410.880	366.486	348.333	366.486
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	-7,14%	-11,57%	-15,49%	-11,57%

1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen ²	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018
A	Vaste schulden	-	-	-	-
B	Netto vlottende schuld	271.876	-	1.338	-
C	Overlopende passiva	10.109	-	-	-
D	Financiële activa	-	-	-	-
E	Uitzettingen	311.311	-	26.502	-
F	Liquide middelen	-	42.400	-	42.400
G	Overlopende activa	-	-	28.789	-
H	Totale baten	410.880	366.486	348.333	366.486
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	-7,14%	-11,57%	-15,49%	-11,57%

¹ De netto schuldquote drukt de netto schuld (alle schulden minus alle vorderingen) uit als percentage van de totale begroting. Hoe hoger dit percentage, hoe hoger de schuldenlast;

² De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is hetzelfde als de netto schuldquote omdat er geen verstrekte leningen zijn;

2. Solvabiliteitsratio³		Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018
A	Eigen vermogen	39.435	42.400	39.435	42.400
B	Balanstotaal	311.311	42.400	55.291	42.400
	Solvabiliteit (A/B)*100%	12,67%	100,00%	71,32%	100,00%

3. Structurele exploitatieruimte⁴		Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018
A	Totale structurele lasten	341.680	366.486	333.815	366.486
B	Totale structurele baten	362.805	366.486	348.333	366.486
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	-	-	-	-
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	-	-	-	-
E	Totale baten	410.880	366.486	348.333	366.486
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E*100%	5,14%	0,00%	4,17%	0,00%

De **schuldquoten** zijn negatief hetgeen betekent dat de schulden lager zijn dan de vorderingen; er is dus ruimte om de schulden te voldoen. De **solvabiliteit** is goed te noemen evenals de **exploitatieruimte**.

Omdat het Programmabureau onderdeel uitmaakt van de veiligheidsregio en de begroting vanaf 2018 is geïntegreerd, zijn geen vergelijkende cijfers meer opgenomen.

2.2.2 Financiering

Ingevolge de Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) moet de veiligheidsregio beschikken over een treasury statuut. Op 27 maart 2014 is het Treasury statuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

De bedragen in de volgende tabellen zijn x € 1.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet			
Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of overschot middelen (-)
(1) - (2) = (3)			
ultimo maand 1	-	-	-
ultimo maand 2	-	-	-
ultimo maand 3	-	-	-
(4) gemiddelde van (3)	-	-	-

³ De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het balanstotaal. Hoe lager dit percentage, hoe groter de schuldenlast, c.q. het vermogen om in geval van een calamiteit aan alle verplichtingen te voldoen;

⁴ De structurele exploitatieruimte geeft, als percentage van de baten, de ruimte aan die beschikbaar is om tegenvallers op te vangen of onvoorziene uitgaven te doen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

Stappen (5–9)	Variabelen	Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet	28.563
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de kasgeldlimiet	28.563
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de kasgeldlimiet	n.v.t.
Berekening kasgeldlimiet (5)		
(7)	Rekeningtotaal	348.333
(8)	Percentage regeling	8,20
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet	28.563

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen.

Aangezien het Programmabureau geen langlopende schulden kent, is er geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm en is er dus geen aanleiding om de daarbij behorende modelstaat op te nemen. Ook voor de komende jaren is de verwachting dat geen langlopende leningen worden aangegaan

2.2.3 Bedrijfsvoering

De voorzitter van de directie stuurt het onderdeel Programmabureau aan. De dagelijkse aansturing van het onderdeel Programmabureau is ondergebracht bij de programmamanager/ambtelijk secretaris. Het onderdeel Programmabureau bestaat uit de volgende functies:

1. Programmamanager/ambtelijk secretaris.
2. Manager MCC, 0,5 fte ingaande april 2017.
3. Beleidsmedewerker.
4. Informatiemanager, 1 fte ingaande september 2017.

Ingaande 2018 zijn de werkzaamheden van het Programmabureau ondergebracht bij het Programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

3 DEEL C – JAARREKENING

3.1 Overzicht van baten en lasten

Hieronder is het recapitulerend financieel overzicht per programma weergegeven. Alle bedragen zijn x € 1; - = nadelig saldo/ + = voordelig saldo.

Omschrijving	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Vershil
LASTEN				
Personeelslasten	286.916	272.671	274.288	-1.617
Huisvesting	18.000	18.000	18.000	0
Kantoor	84.650	33.000	22.173	10.827
Overige kosten	24.322	30.000	19.354	10.646
Veiligheidsberaad	-	-	-	0
Bijdrage aan bevolkingszorg	-	-	-	0
Onvoorzien/index lonen en prijzen	-	12.815	-	12.815
TOTAAL LASTEN	413.888	366.486	333.815	32.671
BATEN				
Bijdrage GHOR	181.549	181.549	181.549	-
Bijdrage Politie	59.841	60.828	60.828	-
Bijdrage Brandweer	59.841	60.828	60.828	-
Bijdrage Bevolkingszorg	9.128	9.279	9.279	-
Bijdrage MCC	52.446	54.002	35.849	-18.153
Bijdrage inzake index BDUR 2016	48.075	-	-	-
TOTAAL BATEN	410.880	366.486	348.333	-18.153
<i>SALDO EXCL. MUTATIES RESERVES</i>	<i>-3.008</i>	<i>0</i>	<i>14.518</i>	<i>14.518</i>
Stortingen in reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
<i>TOTAAL MUTATIES RESERVES</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
SALDO INCL. MUTATIES RESERVES	-3.008	0	14.518	14.518

3.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

3.2.1 Analyse

Het exploitatiesaldo van het onderdeel Programmabureau over het boekjaar 2017 bedraagt € 14.518 batig. Dit saldo wordt onder andere veroorzaakt door incidentele onderschrijdingen op de ramingen voor kantoor en overige kosten. Ook de post onvoorzien werd niet aangesproken. Daarentegen viel de bijdrage MCC incidenteel lager uit dan geraamd. Het gaat hier om een bijdrage in de loonkosten van de manager MCC. Door personele mutaties gedurende 2017 is de daadwerkelijke bijdrage lager dan de raming.

3.2.2 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien

In de begroting 2017 is een post onvoorzien opgenomen. Deze post bedroeg ca. € 13.000 en is niet ingezet.

3.2.3 Overzicht van incidentele baten en lasten

Hieronder zijn de incidentele baten en lasten weergegeven. Bedragen luiden in €.

Omschrijving	Bedrag
Saldo incl. mutaties reserves	14.518
Hogere personeelskosten	-2.000
Lagere kantoorkosten	+11.000
Lagere overige kosten	+11.000
Onvoorzien	+13.000
Lagere bijdrage MCC	-18.000
Totaal incidenteel	+15.000

3.2.4 Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Bij het Programmabureau is geen sprake van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

3.2.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, onderdeel Programmabureau wordt het bestuur (algemeen bestuur en dagelijks bestuur) beschouwd als topfunctionaris in de zin van de Wet normering topinkomens (WNT). De governance van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg is in 2017 namelijk zo ingericht dat het bestuur de beslissingen neemt over aangelegenheden die ook het onderdeel Programmabureau betreffen. De directie (voorzitter) is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van het onderdeel Programmabureau.

Directie: de voorzitter van de directie, de heer F.C.W. Klaassen, heeft deze functie voor het hele boekjaar 2017 onbezoldigd bij het onderdeel Programmabureau vervuld.

Bestuur: voor de bestuursleden verwijzen we naar het overzicht in paragraaf 1.1.1. Alle bestuursleden in 2017 hebben deze functie onbezoldigd vervuld.

Het Programmabureau beschikt verder niet over een toezichthoudend orgaan, er vindt geen externe inhuur plaats van personen die als topfunctionaris kunnen worden aangemerkt en er zijn geen overige functionarissen die de gestelde normbedragen overschrijden.

3.3 Balans

Activa	31-12-2017	31-12-2016
	Eindbalans	Beginbalans
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>		
<u>Vorderingen</u>		
Debiteuren	26.502	311.311
Consolidatierekening	28,789	-
<u>Liquide middelen</u>		
Kas	-	-
	28.789	0
Totaal vlottende activa	55.291	311.311
Totaal activa	55.291	311.311
<u>Passiva</u>		
	31-12-2017	31-12-2016
	Eindbalans	Beginbalans
<u>VASTE PASSIVA</u>		
<u>Reserves</u>		
Bestemmingsreserves	39.435	42.443
Rekeningresultaat voor bestemming	14.518	-3.008
Totaal reserves	53.953	39.435
<u>VLOTTENDE PASSIVA</u>		
<u>Kortlopende schulden</u>		
Crediteuren	1.338	229
Overlopende passiva	-	10.109
Rekening courant	-	261.538
Totaal kortlopende schulden	1.338	271.876
Totaal Passiva	55.291	311.311

3.4 Toelichting op de balans

3.4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening wordt opgesteld met inachtneming van het Besluit begroting en verantwoording zoals van toepassing op gemeenten. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva zijn gebaseerd op historische kosten. De vlottende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij de vorderingen wordt mogelijk rekening gehouden met een voorziening wegens oninbaarheid op basis van individuele beoordeling. De onder vlottende activa behorende vorderingen worden onderverdeeld in: vorderingen op openbare lichamen, overige vorderingen, waarborgsommen en overlopende activa. Verder worden onder vlottende activa de vrij beschikbare liquide middelen opgenomen.

De onder vlottende passiva behorende kortlopende schulden worden onderverdeeld in; crediteuren, betalingen onderweg, overlopende passiva en overige rekening courantsaldi. De kortlopende schulden hebben, tenzij anders vermeld, een looptijd van korter dan 1 jaar en worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij uitdrukkelijk anders is vermeld.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen gemeentelijke en rijksbijdragen alsmede de overige inkomsten en alle aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor al vermelde waarderingsgrondslagen.

3.4.2 Toelichting op de balansposten

3.4.2.1 *Consolidatierekening*

De betalingen en de ontvangsten van het programmabureau lopen via de administratie van Brandweer Zuid-Limburg. Hiervoor heeft het programmabureau een consolidatierekening met het Brandweer Zuid-Limburg.

3.4.2.2 *Debiteuren*

Het betreft een op 31-12-2017 nog te ontvangen bijdrage van de Nationale Politie.

3.4.2.3 *Bestemmingsreserves*

De bestemmingsreserve bedraagt ultimo 2017 € 39.435.

3.4.2.4 *Rekeningsaldo 2017*

Het rekeningsaldo 2017 bedraagt € 14.518 batig.

3.4.2.5 *Crediteuren*

Bij het opmaken van de balans stond er nog een drietal facturen open tot een totaalbedrag bedrag van € 1.338.

3.4.2.6 *Niet uit de balans blijvende verplichtingen*

Er zijn géén niet uit de balans blijvende verplichtingen.

III. DEELVERANTWOORDING BEVOLKINGSZORG

Inhoudsopgave

1	DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN	21
1.1	Voorwoord	21
1.2	Bestuur en directie	21
1.2.1	Rechtspersoonlijkheid en bestuurssamenstelling	21
1.2.2	Directie	22
2	DEEL B – JAARVERSLAG	23
2.1	Beleidsverantwoording Bevolkingszorg	23
2.1.1	Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?	23
2.1.2	Wat heeft het gekost?	23
2.2	Paragrafen	25
2.2.1	Weerstandsvermogen	25
2.2.2	Financiering	26
2.2.3	Bedrijfsvoering.....	27
3	DEEL C – JAARREKENING	28
3.1	Overzicht van baten en lasten.....	28
3.2	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	28
3.2.1	Analyse	28
3.2.2	Aanwending van het bedrag voor onvoorzien	29
3.2.3	Overzicht van incidentele baten en lasten	29
3.2.4	Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	29
3.2.5	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	29
3.3	Balans	30
3.4	Toelichting op de balans.....	30
3.4.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	30
3.4.2	Toelichting op de balansposten.....	31

1 DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN

1.1 Voorwoord

In de crisisbeheersing en rampenbestrijding speelt de gemeente een belangrijke rol, zowel in de voorbereiding, de uitvoering als in de nafase.

De gemeenten zijn vanaf het eerste moment bij een crisis betrokken, bijvoorbeeld bij de opvang van slachtoffers, het proces van crisiscommunicatie maar ook bij het informeren van verwanten. En wanneer het incident meester is en de laatste hulpdienst is vertrokken, hebben gemeenten vaak nog de handen vol aan het organiseren van allerlei nazorgactiviteiten. Activiteiten die vaak langer duren dan het incident. De gemeente is tijdens incidenten een gelijkwaardige, operationele partner van de operationele hulpdiensten.

In het kader van de doorontwikkeling van de veiligheidsregio is besloten om vanaf 1-1-2018 te gaan werken vanuit 1 veiligheidsbureau met daarin opgenomen alle relevante multidisciplinaire taken. Daarin zullen ook de taken van het team bevolkingszorg geborgd worden. Daarmee heeft 2017 in het teken van deze naderende overgang naar 1 veiligheidsbureau gestaan. De medewerkers bevolkingszorg hebben binnen een afnemende capaciteit adequaat invulling kunnen geven aan de taken en verantwoordelijkheden voor bevolkingszorg. Daar waar noodzakelijk is hiervoor gebruik gemaakt van inhuur.

Piet Buijtels, Bevolkingszorg
Coördinerend Gemeentesecretaris

1.2 Bestuur en directie

1.2.1 Rechtspersoonlijkheid en bestuurssamenstelling

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling waarvan instandhouding geschiedt door de gemeenten in Zuid-Limburg. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarstukken. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van de jaarstukken.

Het dagelijks bestuur is als volgt samengesteld (per 1 januari 2018):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	voorzitter portefeuille Politie
De heer R.K.H. Krewinkel	Heerlen	portefeuille GHOR
De heer G.J.M. Cox	Sittard-Geleen	plaatsvervangend voorzitter portefeuille Brandweer portefeuille financiën
De heer J.J.M. Som	Kerkrade	portefeuille multidisciplinair portefeuille Bevolkingszorg (gemeenten)

Het algemeen bestuur is als volgt samengesteld (per 1 januari 2018):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten-Boddin	Beek	Lid
De heer G.B.M. Leers	Brunssum	Lid
De heer D.A.M. Akkermans	Eijsden-Margraten	Lid
De heer J.G.M.T. Ubachs	Gulpen-Witterm	Lid

Naam	Gemeente	Functie
De heer R.K.H. Krewinkel	Heerlen	Lid
De heer J.J.M. Som	Kerkrade	Lid
De heer R.J.H. Vlecken	Landgraaf	Lid
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen	Lid
Mevrouw D.H. Schmalschläger	Nuth	Lid
Mevrouw O.M.T. Wolfs	Onderbanken	Lid
De heer L.J.P.M. Frissen	Schinnen	Lid
De heer R. de Boer	Simpelveld	Lid
De heer G.J.M. Cox	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.F.M. Leurs-Mordang	Stein	Lid
De heer R.L.T. van Loo	Vaals	Lid
De heer J.J. Schrijen	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.2.2 Directie

De directie is per 1 januari 2018 als volgt samengesteld.

Naam	Organisatie	Functie
De heer F.C.W. Klaassen	GGD Zuid Limburg	Directeur Publieke Gezondheid Directeur GGD Zuid Limburg
De heer G. van Klaveren	Brandweer Zuid-Limburg	Regionaal Commandant / Directeur
De heer P. Buijtels	Bevolkingszorg (gemeenten)	Coördinerend Gemeentesecretaris
Mevrouw M.E.J. Goldsmits-Brouns	Politie eenheid Limburg	Directeur

2 DEEL B – JAARVERSLAG

2.1 Beleidsverantwoording Bevolkingszorg

2.1.1 Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?

2.1.1.1 Inleiding Bevolkingszorg

In de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg is het organisatieonderdeel Bevolkingszorg opgenomen, waarin de 18 gemeenten nauw met elkaar samenwerken in de crisis- en rampenorganisatie. Het betreft regionale uitvoering van een aantal wettelijke en gemeentelijke taken die om doelmatigheidsredenen bij de Veiligheidsregio zijn ondergebracht. Dit is verder uitgewerkt in een organisatieverordening. In de jaarrekening 2017, wordt zowel inhoudelijk als financieel verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid en werkzaamheden van Bevolkingszorg in 2017.

2.1.1.2 Toelichting op dit verslag

In dit document blikken we kort terug naar het jaar 2017. Jaarlijks wordt een programmaplan Bevolkingszorg opgesteld ten behoeve van de planning en uitvoering. De Coördinerend Gemeentesecretaris (CGS) stelt het programmaplan vast.

2.1.1.3 Bevolkingszorg

Om te kunnen voldoen aan de Wet Veiligheidsregio's en de hierin opgenomen kwaliteitseisen heeft het Algemeen Bestuur d.d. 9 december 2011, door het vaststellen van het Crisisplan, besloten de gemeentelijke crisisorganisatie regionaal te organiseren en uit te voeren. Door de gemeenten is geconstateerd dat de schaal van de gemeente vaak te klein is om zelfstandig een grote ramp te kunnen bestrijden. Om deze reden is door het Algemeen bestuur op 31 maart 2013 besloten om zowel in de warme- als koude fase de crisisorganisatie te regionaliseren. De voorbereiding, coördinatie en de planvoering werd in 2017 onder verantwoordelijkheid van de CGS door de medewerkers Bevolkingszorg uitgevoerd.

Inmiddels is besloten om vanaf 1 januari 2018 te gaan werken met een multidisciplinair veiligheidsbureau waarin alle relevante multidisciplinaire taken worden ondergebracht. Daarmee heeft 2017 ook in het teken gestaan van de voorbereiding op deze overgang.

2.1.2 Wat heeft het gekost?

- = nadelig saldo/ + = voordelig saldo; bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017
TOTAAL PROGRAMMA			
<i>Lasten</i>	636	614	814
<i>Baten</i>	603	614	725
SALDO TOTAAL PROGRAMMA	-33	0	-89
Reserves			
Storting reserves	-	-	-
Ottrekking reserves	-	-	-
Saldo mutaties reserves	-	-	-
TOTAAL PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-33	0	-89

Een nadere uitwerking van de financiële cijfers wordt hierna, in het onderdeel C (jaarrekening) gegeven in paragraaf 3.2.

2.2 Paragrafen

2.2.1 Weerstandsvermogen

2.2.1.1 Specifiek voor bevolkingszorg: geen weerstandsvermogen

Voor het onderdeel Bevolkingszorg is geen weerstandsvermogen opgebouwd. De financiële gevolgen van eventuele risico's worden opgevangen binnen de exploitatie.

Weerstandscapaciteit	31-12-2017
Reserves	285.299
Ruimte op de begroting	-
Onbenutte belastingcapaciteit	-
Totaal	285.299

Weerstandsvermogen	Bevolkingszorg
Peildatum 31-12-2017	-

2.2.1.2 Kengetallen

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.

1A	Netto Schuldquote ⁵	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018
A	Vaste schulden	-	-	-	-
B	Netto vlottende schuld	398.787	67.000	266.181	67.000
C	Overlopende passiva	-	-	220.664	-
D	Financiële activa	-	-	-	-
E	Uitzettingen	-	28.000	-	28.000
F	Liquide middelen	646.609	50.000	-	50.000
G	Overlopende activa	37.477	-	462.410	-
H	Totale baten	603.244	613.869	725.191	613.869
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	-47,29%	-1,79%	3,37%	-1,79%

1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen ⁶	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018
A	Vaste schulden	-	-	-	-
B	Netto vlottende schuld	398.787	67.000	266.181	67.000
C	Overlopende passiva	-	-	220.664	-
D	Financiële activa	-	-	-	-
E	Uitzettingen	-	28.000	-	28.000
F	Liquide middelen	646.609	50.000	-	50.000
G	Overlopende activa	37.477	-	462.410	-
H	Totale baten	603.244	613.869	725.191	613.869
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	-47,29%	-1,79%	3,37%	-1,79%

⁵ De netto schuldquote drukt de netto schuld (alle schulden minus alle vorderingen) uit als percentage van de totale begroting. Hoe hoger dit percentage, hoe hoger de schuldenlast;

⁶ De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is hetzelfde als de netto schuldquote omdat er geen verstrekte leningen zijn;

2. Solvabiliteitsratio⁷		Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018
A	Eigen vermogen	285.299	318.000	285.299	318.000
B	Balanstotaal	684.086	386.000	462.410	386.000
Solvabiliteit (A/B)*100%		41,71%	82,38%	61,70%	82,38%

3. Structurele exploitatieruimte⁸		Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018
A	Totale structurele lasten	636.532	613.869	577.838	613.869
B	Totale structurele baten	603.244	613.869	674.191	613.869
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	-	-	-	-
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	-	-	-	-
E	Totale baten	603.244	613.869	725.191	613.869
Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E*100%		-5,52%	0,00%	13,29%	0,00%

Omdat het onderdeel Bevolkingszorg onderdeel uitmaakt van de veiligheidsregio en de begroting vanaf 2018 is geïntegreerd, zijn geen vergelijkende cijfers meer opgenomen.

2.2.2 Financiering

Ingevolge de Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) moet de veiligheidsregio beschikken over een treasurystatuut. Op 27 maart 2014 is het Treasurystatuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

De bedragen in de volgende tabellen zijn x € 1.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet			
Stappen (1–4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of overschot middelen (-)
(1) – (2) = (3)			
ultimo maand 1	-	-	-
ultimo maand 2	-	-	-
ultimo maand 3	-	-	-
(4) gemiddelde van (3)	-	-	-

Stappen (5–9)	Variabelen	Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet	66.769
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de kasgeldlimiet	66.769
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de kasgeldlimiet	n.v.t.

⁷ De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het balanstotaal. Hoe lager dit percentage, hoe groter de schuldenlast, c.q. het vermogen om in geval van een calamiteit aan alle verplichtingen te voldoen;

⁸ De structurele exploitatieruimte geeft, als percentage van de baten, de ruimte aan die beschikbaar is om tegenvallers op te vangen of onvoorziene uitgaven te doen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

Berekening kasgeldlimiet (5)		
(7)	Rekeningtotaal	814.261
(8)	Percentage regeling	8,20
(5) = (7) x (8) / 100		Kasgeldlimiet
		66.769

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen.

Aangezien het onderdeel Bevolkingszorg geen langlopende schulden kent, is er geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm en is er dus geen aanleiding om de daarbij behorende modelstaat op te nemen. Ook voor de komende jaren is de verwachting dat geen langlopende leningen worden aangegaan

2.2.3 Bedrijfsvoering

Binnen het onderdeel Bevolkingszorg werkten 7 medewerkers op detacheringsbasis. In de loop van 2017 werd een begin gemaakt met de afbouw van de (ambtelijke) organisatie. Per 1 januari 2018 waren alle detacheringsovereenkomsten beëindigd. De werkzaamheden van Bevolkingszorg zijn ingaande 2018 ondergebracht in het Programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing.

3 DEEL C – JAARREKENING

3.1 Overzicht van baten en lasten

Hieronder is het recapitulerend financieel overzicht per programma weergegeven. Alle bedragen zijn x € 1; - = nadelig saldo/ + = voordelig saldo.

Omschrijving	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Vershil
LASTEN				
Personeelslasten	465.069	455.051	399.151	55,900
Huisvesting	-	5.000	-	5.000
Opleiding, vorming en training	58.342		129.805	-129.805
Kantoor	70.045	54.873	254.549	-199.676
Veiligheidsberaad		30.000		30.000
Overige kosten	33.948	43.552	21.477	22.075
Bijdrage programmabureau	9.128	9.279	9.279	0
Onvoorzien/index lonen en prijzen		16.114		16.114
TOTAAL LASTEN	636.532	613.869	814.261	-200.392
BATEN				
Bijdragen gemeenten	369.987	337.264	397.586	60.322
Bijdrage Rijk (Bdur) via GHOR	196.805	276.605	276.605	0
Overige inkomsten	36.452		51.000	51.000
TOTAAL BATEN	603.244	613.869	725.191	111.322
<i>SALDO EXCL. MUTATIES RESERVES</i>	<i>-33.288</i>	<i>-</i>	<i>-89.070</i>	<i>-89.070</i>
Stortingen in reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
<i>TOTAAL MUTATIES RESERVES</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
SALDO INCL. MUTATIES RESERVES	-33.288	0	-89.070	-89.070

3.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

3.2.1 Analyse

Het exploitatiesaldo van Bevolkingszorg over het boekjaar 2017 bedraagt € 89.070. nadelig. Een aantal factoren ligt hieraan ten grondslag.

Er is sprake van een onderschrijding op de post personeelslasten. In 2017 zijn er, met het oog op het afbouwen van de ambtelijke organisatie, minder detacheringskosten gemaakt. Daarentegen is er een forse overschrijding te constateren op het OVT budget. Deze overschrijding is te wijten aan kosten van opleiden van gemeentelijke functionarissen. Deze kosten worden gefactureerd bij de deelnemende gemeenten en zijn verdisconteerd in de gemeentelijke bijdragen. Daarnaast heeft er een leergang evenementenveiligheid plaatsgevonden. Daaraan hebben ook deelgenomen gemeenten, politie en GGD. De kosten van deze leergang zijn in eerste instantie ten laste gebracht van Bevolkingszorg en voor zover van toepassing doorberekend aan de deelnemende organisaties. Deze baten zijn geboekt onder overige inkomsten en bedragen € 51.000. Van belang is ook dat er tot een bedrag van € 168.415 advieskosten ten laste van bevolkingszorg is gebracht. Deze advieskosten hebben betrekking op de doorontwikkeling van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg als geheel. Denk hierbij ook aan de inrichting van het Veiligheidsbureau.

3.2.2 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien

In de begroting 2017 is een post onvoorzien opgenomen. Deze post bedroeg ca. € 16.000 en is niet ingezet.

3.2.3 Overzicht van incidentele baten en lasten

Hieronder zijn de incidentele baten en lasten weergegeven. Een – betreft een nadeel, een + een voordeel. Bedragen luiden in €.

Omschrijving	Bedrag
Saldo incl. mutaties reserves	-89.070
Leergang evenementenveiligheid	-68.008
Advieskosten doorontwikkeling veiligheidsregio	-168.415
Bijdrage leergang evenementenveiligheid	+51.000
Onvoorzien	+16.000
Totaal incidenteel	-169.423

3.2.4 Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Bij Bevolkingszorg is geen sprake van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

3.2.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, onderdeel Bevolkingszorg, wordt het Bestuur (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur) beschouwd als topfunctionaris in de zin van de Wet normering topinkomens (WNT). De governance van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg is in 2017 namelijk zo ingericht dat het Bestuur de beslissingen neemt over aangelegenheden die ook het onderdeel Bevolkingszorg betreffen. De Coördinerende Gemeentesecretaris in de Veiligheidsdirectie is verantwoordelijk voor het onderdeel Bevolkingszorg.

Directie: de Coördinerend Gemeentesecretaris heeft deze functie voor het hele boekjaar 2017 onbezoldigd bij het onderdeel Bevolkingszorg vervuld.

Bestuur: voor de bestuursleden verwijzen we naar het overzicht in paragraaf 1.2.1. Alle bestuursleden in 2017 hebben deze functie onbezoldigd vervuld.

Bevolkingszorg beschikt verder niet over een toezichthoudend orgaan, er vindt geen externe inhuur plaats van personen die als topfunctionaris kunnen worden aangemerkt en er zijn geen overige functionarissen die de gestelde normbedragen overschrijden.

3.3 Balans

Activa	31-12-2017	31-12-2016
	Eindbalans	Beginbalans
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>		
<u>Vorderingen</u>		
Vooruitbetaalde bedragen	-	37.477
Consolidatierekening	462.410	646.258
<u>Liquide middelen</u>		
Kas	-	351
Totaal vlottende activa	462.410	684.086
Totaal activa	462.410	684.086
<u>PASSIVA</u>		
<u>VASTE PASSIVA</u>		
<u>Reserves</u>		
Bestemmingsreserves	285.299	318.587
Rekeningresultaat voor bestemming	-89.070	-33.288
Totaal reserves	196.229	285.299
<u>VLOTTENDE PASSIVA</u>		
<u>Kortlopende schulden</u>		
Crediteuren	45.517	398.787
Overlopende passiva	220.664	-
Totaal kortlopende schulden	266.181	398.787
Totaal Passiva	462.410	684.086

3.4 Toelichting op de balans

3.4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening wordt opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording zoals van toepassing op gemeenten. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva zijn gebaseerd op historische kosten. De vlottende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij de vorderingen wordt mogelijk rekening gehouden met een voorziening wegens oninbaarheid op basis van individuele beoordeling. De onder vlottende activa behorende vorderingen worden onderverdeeld in: vorderingen op openbare lichamen, overige vorderingen, waarborgsommen en overlopende activa. Verder worden onder vlottende activa de vrij beschikbare liquide middelen opgenomen.

De onder vlottende passiva behorende kortlopende schulden worden onderverdeeld in; crediteuren, betalingen onderweg, overlopende passiva en overige rekening courantsaldi. De kortlopende schulden hebben, tenzij anders vermeld, een looptijd van korter dan 1 jaar en worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij uitdrukkelijk anders is vermeld.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen gemeentelijke en rijksbijdragen vermeerderd met de overige inkomsten en alle aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor al vermelde waarderingsgrondslagen.

3.4.2 Toelichting op de balansposten

3.4.2.1 *Consolidatierekening*

De betalingen en de ontvangsten van het onderdeel bevolkingszorg lopen via de administratie van Brandweer Zuid-Limburg. Hiervoor heeft bevolkingszorg een consolidatierekening bij de Brandweer Zuid-Limburg.

3.4.2.2 *Reserve*

De reserve bedraagt ultimo 2017 € 285.299.

3.4.2.3 *Rekeningsaldo 2017*

Het rekeningsaldo 2017 bedraagt € 89.070 nadelig.

3.4.2.4 *Crediteuren*

Het betreft voornamelijk, per 31 december 2017 nog te betalen, kosten piketvergoedingen van gemeentelijk personeel over het tweede halfjaar van 2017.

3.4.2.5 *Overlopende passiva*

Deze hebben betrekking op kosten van door de gemeenten Sittard-Geleen en Heerlen gedetacheerd personeel.

3.4.2.6 *Niet uit de balans blijvende verplichtingen*

Er zijn géén niet uit de balans blijvende verplichtingen

IV. DEELVERANTWOORDING GHOR

Inhoudsopgave

1	DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN	33
1.1	Voorwoord	33
1.2	Bestuur en directie	33
1.2.1	Rechtspersoonlijkheid en bestuurssamenstelling.....	33
1.2.2	Directie	34
2	DEEL B – JAARVERSLAG	35
2.1	Beleidsverantwoording Bevolkingszorg	35
2.1.1	De GHOR-organisatie.....	35
2.1.2	De GHOR: Een volwaardig en volhardend partner.....	35
2.1.3	Financiering	37
2.1.4	Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?	37
2.1.5	Wat heeft het gekost?	39
2.2	Paragrafen	40
2.2.1	Weerstandsvermogen	40
2.2.2	Financiering	43
2.2.3	Bedrijfsvoering.....	43
2.2.4	Verbonden partijen	44
3	DEEL C – JAARREKENING	45
3.1	Overzicht van baten en lasten.....	45
3.2	Toelichting op rekening van baten en lasten	45
3.2.1	Resultaat.....	45
3.2.2	Toelichting verschillen.....	46
3.3	Balans	48
3.4	Toelichting op de balans.....	49
3.4.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	49
3.4.2	Toelichting op de balansposten.....	50
3.5	Voorstel tot resultaatbestemming	51
3.6	Begrotingsrechtmatigheid.....	51
4	BIJLAGEN	52
4.1	Staat van reserves en voorzieningen	52
4.2	Lijst van afkortingen	52

1 DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN

1.1 Voorwoord

Het is dat u beroepsmatig op enigerlei wijze betrokken bent bij de crisisbeheersing en rampenbestrijding, anders is de kans klein dat u ooit van de GHOR heeft gehoord. Laat staan dat u een goed beeld heeft van de taken. Is dat erg? Tot voor kort zou ik gezegd hebben: nee, want de GHOR helpt organisaties die geneeskundige hulp bij crises en rampen bieden om daar goed op voorbereid te zijn. Bij een incident coördineert de GHOR de inzet van deze geneeskundige hulpverleners. Zij werken in de 'frontoffice', zijn bij rampen zichtbaar aanwezig. De GHOR doet haar werk op de achtergrond, in de 'backoffice'. Het is belangrijk dat samenwerkingspartners de GHOR kennen en weten te vinden. Voor burgers is dat niet van belang. Sinds 'Tihange' heb ik hier een andere mening over.

Bij de naam Tihange is de kans groot dat u aan de daar gelegen kerncentrale denkt. Waarschijnlijk heeft u er ook meteen beelden bij. Die kunnen variëren van 'levensgevaarlijk' tot 'waar maken ze zich zo druk over?' en alles wat daar tussenin zit. Volgens (inter)nationale toezichthouders op nucleaire veiligheid is het risico van Tihange voor Zuid-Limburg feitelijk heel klein. Maar als alle veiligheidssystemen zouden falen, kan onze regio te maken krijgen met de gevolgen van een kernongeval. Daarom bereidt de veiligheidsregio zich hierop voor. Onder aanvoering van de GHOR, die hier in 2017 veel tijd in heeft gestoken. Er is kennis verzameld, er zijn contacten met landelijke overheden, organisaties en buurregio's, er wordt deelgenomen aan (landelijke) werkgroepen, plannen worden ontwikkeld, partners en hulpverleners worden geïnformeerd enz. Kortom: de voorbereiding loopt.

Ondertussen is 'Tihange' niet alleen binnen, maar ook buiten de veiligheidsregio een actueel thema. De kerncentrale wordt besproken in het politieke debat, de pers bericht erover, actiegroepen laten van zich horen en burgers maken zich zorgen, onder meer over de gevolgen van radioactieve straling voor hun gezondheid. Hoewel de GHOR over de kennis beschikt om de gezondheidsrisico's te duiden en contact heeft met experts op dat gebied bleef het stil. Niet gewend aan een rol op de voorgrond realiseerde de GHOR zich toen de discussie al in volle gang was dat zij daar een waardevolle bijdrage aan kan leveren.

De landelijke distributie van jodiumtabletten najaar 2017 was een goede gelegenheid om samen met de veiligheidsregio actief te communiceren over de risico's van radioactieve straling en de voorbereiding op een kernongeval. Niet om burgers te overtuigen, maar om hen informatie aan te reiken waarmee zij zich zelf een beeld kunnen vormen van de risico's. De GHOR heeft hiermee de eerste stappen gezet van een onzichtbare naar een zichtbare plek in de maatschappij, om burgers van dienst te zijn met haar kennis over gezondheidsrisico's bij crises en rampen.

F.C.W. Klaassen, arts
Directeur Publieke Gezondheid
Voorzitter directie GGD Zuid Limburg

1.2 Bestuur en directie

1.2.1 Rechtspersoonlijkheid en bestuurssamenstelling

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling waarvan instandhouding geschiedt door de gemeenten in Zuid-Limburg. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarstukken. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van de jaarstukken.

Het dagelijks bestuur is als volgt samengesteld (per 1 januari 2018):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	voorzitter portefeuille Politie
De heer R.K.H. Krewinkel	Heerlen	portefeuille GHOR
De heer G.J.M. Cox	Sittard-Geleen	plaatsvervangend voorzitter portefeuille Brandweer portefeuille financiën
De heer J.J.M. Som	Kerkrade	portefeuille multidisciplinair portefeuille Bevolkingszorg (gemeenten)

Het algemeen bestuur is als volgt samengesteld (per 1 januari 2018):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten-Bodden	Beek	Lid
De heer G.B.M. Leers	Brunssum	Lid
De heer D.A.M. Akkermans	Eijsden-Margraten	Lid
De heer J.G.M.T. Ubachs	Gulpen-Wittem	Lid
De heer R.K.H. Krewinkel	Heerlen	Lid
De heer J.J.M. Som	Kerkrade	Lid
De heer R.J.H. Vlecken	Landgraaf	Lid
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen	Lid
Mevrouw D.H. Schmalschläger	Nuth	Lid
Mevrouw O.M.T. Wolfs	Onderbanken	Lid
De heer L.J.P.M. Frissen	Schinnen	Lid
De heer R. de Boer	Simpelveld	Lid
De heer G.J.M. Cox	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.F.M. Leurs-Mordang	Stein	Lid
De heer R.L.T. van Loo	Vaals	Lid
De heer J.J. Schrijen	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.2.2 Directie

De directie is per 1 januari 2018 als volgt samengesteld.

Naam	Organisatie	Functie
De heer F.C.W. Klaassen	GGD Zuid Limburg	Directeur Publieke Gezondheid Directeur GGD Zuid Limburg
De heer G. van Klaveren	Brandweer Zuid-Limburg	Regionaal Commandant / Directeur
De heer P. Buijtels	Bevolkingszorg (gemeenten)	Coördinerend Gemeentesecretaris
Mevrouw M.E.J. Goldsmits-Brouns	Politie eenheid Limburg	Directeur

2 DEEL B – JAARVERSLAG

2.1 Beleidsverantwoording Bevolkingszorg

2.1.1 De GHOR-organisatie

De GHOR Zuid-Limburg is opgericht door de gemeenten in Zuid-Limburg en heeft de Wet veiligheidsregio's (Wvr) als wettelijke basis. De GHOR is één van de kolommen binnen de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en maakt organisatorisch deel uit van de afdeling Acute Zorg van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg. Hoewel de GHOR in organisatorische zin deel uit maakt van de GGD Zuid Limburg, is er in bestuurlijke zin een scheiding.

Onder regie van het openbaar bestuur is de GHOR bij crises en rampen verantwoordelijk voor de coördinatie en de aansturing van de geneeskundige (witte) kolom. Daarnaast ondersteunt en adviseert de GHOR overheden en zorginstellingen, zowel in de voorbereiding op een calamiteit als tijdens een incident. Dit is vastgelegd in de Wvr. Uitgangspunt in die wet is de eigen verantwoordelijkheid van zorginstellingen. Een zorginstelling is niet alleen in de dagelijkse situatie, maar ook bij een crisis of ramp verantwoordelijk voor het leveren van zorg. Alle zorginstellingen, die samen de witte kolom vormen, functioneren niet vanzelf als één keten. De GHOR zorgt voor een goede aansluiting tussen de zorginstellingen, zodat zij naadloos kunnen opschalen van dagelijkse naar grootschalige geneeskundige hulpverlening. Dit met het doel slachtoffers zo goed mogelijk te helpen en (blijvende) gezondheidsschade te voorkomen, dan wel te minimaliseren.

Sinds de oprichting bevindt de GHOR zich op het kruispunt van drie beleidsdomeinen: openbaar bestuur, veiligheid en gezondheidszorg. Een kruispunt dat ook leidend is voor de toekomst van de GHOR.

2.1.2 De GHOR: Een volwaardig en volhardend partner

De verantwoordelijke bestuurder die wordt geconfronteerd met een risicovolle situatie moet kunnen rekenen op de GHOR. Hij moet erop kunnen vertrouwen dat de GHOR de situatie snel kan duiden, een goed advies geeft en de juiste hulpverlening mobiliseert. Hij moet ervan uit kunnen gaan dat alle partners in de witte kolom ook bij crises en rampen weten wat ze moeten doen, goed met elkaar samenwerken en gezamenlijk trainen en oefenen, zodat ze te allen tijde zorg aan de inwoners van Zuid-Limburg kunnen blijven leveren. Het is aan de GHOR om die zorgcontinuïteit te monitoren en te faciliteren. Hierbij is de kwaliteit van de informatievoorziening van doorslaggevend belang.

Toename van witte dreigingen en maatschappelijke onrust

'Witte' rampen komen steeds vaker voor. Het gaat dan bijvoorbeeld om uitbraken van infectieziekten (Q-koorts, ebola, griep) of het vrijkomen van gevaarlijke stoffen (asbest, rook, straling). Bij incidenten met gevaarlijke stoffen zoals kwik, ammoniak, fluor, loodoxide en nafta is de specifieke deskundigheid van de GHOR vereist om te beoordelen of er gevaar is voor de gezondheid. De GHOR heeft ook expertise over biologische, radiologische en nucleaire stoffen en hecht veel waarde aan professionele en specifieke kennis van de medewerkers op dit vlak. Het up-to-date- houden van de expertise van medewerkers is ook in 2017 een belangrijk aandachtspunt geweest.

Voorbereiding op stralingsongevallen onder leiding van de GHOR

In 2017 heeft 'Tihange' veel aandacht gevraagd van de GHOR Zuid-Limburg. Ook al is de kans op een stralingsongeval in de kerncentrale van Tihange heel klein, Zuid-Limburg kan te maken krijgen met de gevolgen. Onder leiding van de GHOR Zuid-Limburg trekken de beide Limburgse veiligheidsregio's in

de voorbereiding op een stralingsongeval samen op. Ze volgen continu de ontwikkelingen rondom radioactieve straling, onder meer door deel te nemen aan landelijke werkgroepen. Er is overleg met de rijksoverheid, experts en kennisinstututen. Ze bekijken nationale en internationale richtlijnen. Die vormen de leidraad bij het opstellen van plannen. Partners die een rol hebben bij een stralingsongeval worden betrokken. Plannen worden vertaald naar concrete acties en afgestemd met regionale en landelijke partners. Regelmatig is er overleg met de Belgische en Duitse partners. Taken en rollen worden beschreven, zodat elke hulpverlener weet wat hij moet doen bij een stralingsongeval. Hulpverleners worden voor hun taak opgeleid en getraind. Wordt vervolgd in 2018.

Toch vooraf verspreiding van jodiumtabletten

Een van de mogelijke maatregelen bij een stralingsongeval is het verstrekken van jodiumtabletten. Al enkele jaren heeft de GHOR de plannen voor de distributie van deze tabletten klaar liggen. Conform landelijk beleid gaan die ervan uit dat ze pas worden verspreid bij een daadwerkelijke dreiging van een kernongeval. Niet de meest ideale situatie, vindt de GHOR Zuid-Limburg. Het heeft namelijk nogal wat voeten in aarde om bij een dreiging jodiumtabletten te verstrekken aan iedereen die er baat bij heeft. De GHOR Zuid-Limburg is een van de organisaties die de minister van VWS adviseert om het beleid aan te passen. Voorjaar 2017 besluit de minister om de jodiumtabletten nog datzelfde jaar te pre-distribueren. Niet vanwege een reële dreiging, maar om de maatregelen bij een kernongeval zo veel mogelijk gelijk te trekken met België en Duitsland. En zo geschiedt: in oktober 2017 worden de jodiumtabletten onder regie van het ministerie van VWS verspreid. Hiermee komt het Zuid-Limburgse distributieplan te vervallen.

Communicatie over de risico's van radioactieve straling

Er lijkt in 2017 geen week voorbij te gaan zonder berichtgeving over de kerncentrale van Tihange. Duidelijk is dat er vragen en zorgen leven bij de inwoners van Zuid-Limburg. Ook de politiek en pers hebben vragen. Actievoerders verwachten dat de veiligheidsregio zich uitspreekt tegen 'Tihange', terwijl de veiligheidsregio nooit stelling neemt ten aanzien van welk risico-object dan ook. Daar gaat de politiek over.

De GHOR en de beide Limburgse veiligheidsregio's grijpen de landelijke predistributie van jodiumtabletten aan om te communiceren over de risico's van radioactieve straling en de voorbereiding op een kernongeval. Dit gebeurt aan de hand van een risicocommunicatieplan. Doel is niet om burgers gerust te stellen - een kerncentrale is en blijft een risico-object - maar om feitelijke informatie te geven. Bijvoorbeeld over de beperkte bescherming die jodiumtabletten bieden, aan een beperkte doelgroep. Het is dus geen wondermiddel. Of over de gevolgen van lage/hoge doses straling voor de gezondheid. Zie ook vrzuidlimburg.nl. Voorbeelden van andere communicatieactiviteiten zijn: berichten in De Limburger en op nieuwssites, uitleg op lokale en regionale radio/tv, een bestuurlijke masterclass, een drukbezochte informatiebijeenkomst in het Provinciehuis en een gesprek met actievoerders tegen Tihange.

Terrorismegevolgenbestrijding

Het thema terrorismegevolgenbestrijding (TGB) heeft bij alle kolommen zowel landelijk als regionaal de aandacht. Ook de GHOR-regio's en Ambulancezorg Nederland (AZN) zijn bezig met dit thema. Zo is er een zogenoemd Commander's Intent met uitgangspunten voor medische hulpverlening bij TGB geformuleerd en een notitie met multidisciplinaire afspraken bij extreem geweld voor first responders opgesteld. Doel van deze afspraken is het maximaliseren van overlevingskansen van (potentiële) slachtoffers.

Een substantiële dreiging die het afgelopen jaar ook in onze regio de nodige aandacht heeft gekregen in voorbereiding van onze sleutelfunctionarissen en onderwerp van gesprek is in de keten met de daaraan gekoppelde OTO-activiteiten.

2.1.3 Financiering

De rijksoverheid en de gemeenten zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiering van de GHOR. De rijksoverheid draagt via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) bij aan de wettelijke taken van de GHOR. De rijksbijdrage wordt via een lumpsum bijdrage beschikbaar gesteld. Ondanks de ogenschijnlijke beleidsvrijheid die een lumpsum bijdrage impliceert, schrijft de rijksoverheid in toenemende mate voor waar de middelen aan besteed moeten worden. Daarnaast zijn er landelijke organisaties zoals het veiligheidsberaad en het IFV die middels afroaming van de BDUR trachten financiering te ontvangen voor landelijke projecten. Op deze wijze is regionaal steeds minder geld beschikbaar om naar eigen inzicht van de regio in te zetten.

De gemeenten stellen via een inwonerbijdrage financiële middelen beschikbaar. Met ingang van 2018 zal uitvoering worden gegeven aan de doorontwikkeling van de totale veiligheidsregio. Voor 2017 zijn de financiële kaders voor de GHOR vastgesteld op het niveau van 2016 (inclusief indexering).

2.1.4 Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?

De dienstverlening van de GHOR bestaat uit drie hoofdgroepen, te weten planvorming (1), ketenmanagement en euregionale samenwerking (2) en operationele voorbereiding en uitvoering (3).

In dit hoofdstuk wordt per hoofdgroep een terugkoppeling gegeven van de geleverde diensten en het gevoerde beleid in 2017.

2.1.4.1 Planvorming

Het inspelen op mogelijke schaarste aan hulpverleningscapaciteit gebeurt door adequate planvorming. De noodzakelijke omvang van de rampenbestrijdings- en crisisorganisatie wordt niet direct bepaald door het inwoneraantal van de gemeente en/of regio. Voorbereiding op rampen en crises geschiedt onder andere door planvorming, waarin staat aangegeven hoe de samenwerking wordt vormgegeven en wat betrokkenen van elkaar mogen verwachten.

2.1.4.2 Ketenmanagement en Euregionale samenwerking

Voor het bereiken van het realiseerbaar zorgniveau geldt dat het beleid en de inzet van de GHOR Zuid-Limburg gezien moet worden in Euregionaal verband. Zonder Euregionale afspraken blijft Zuid-Limburg een kwetsbaar gebied, omdat ambulances uit andere regio's in Nederland hier nooit binnen het golden hour kunnen zijn. Dankzij goede Euregionale samenwerking kan Zuid-Limburg tijdig meer ambulances beschikbaar hebben dan op grond van het eigen potentieel verwacht mag worden. Daarmee is de Euregionale samenwerking van enorme waarde voor de inwoners van Zuid-Limburg en is het essentieel hierin te blijven investeren. De structuur die aan deze Euregionale samenwerking ten grondslag ligt is geborgd binnen het project Emric+. Binnen de werkgroep, "Grensoverschrijdende geneeskundige samenwerking van de geneeskundige hulpdiensten van de Regio Aachen, de provincie Luik en Zuid-Limburg" is een ambulancebijstandsplan ontwikkeld dat bekend staat onder de naam Eumed Ambu. De afgelopen jaren heeft de GHOR een goed netwerk met de buitenlandse buurregio's opgebouwd. Er zijn convenanten over het verlenen van bijstand door ambulancediensten en ziekenhuizen.

2.1.4.3 Operationele voorbereiding en uitvoering

De noodzakelijke andere werkwijze onder omstandigheden van rampen of crises vereist dat de benodigde kennis en vaardigheden worden opgedaan door specifieke opleidingen, trainingen en oefeningen. De eerder genoemde planvorming vormt een belangrijke basis, maar het gaat uiteindelijk

om het daadwerkelijk functioneren van medewerkers bij een daadwerkelijke ramp of crisis. De GHOR kent hierbij naast een directe verantwoordelijkheid voor de eigen medewerkers een ondersteunende en coördinerende rol voor de reguliere zorginstellingen.

Opleiden, trainen en oefenen met nieuw model voor Grootschalige Geneeskundige Bijstand

Nederland werkt per 1 januari 2016 met een nieuw model voor Grootschalige Geneeskundige Bijstand (GGB). GGB zorgt ervoor dat het verzamelen, verzorgen en vervoeren van grotere aantallen slachtoffers goed verloopt. Het landelijke model, met ruimte voor lokaal maatwerk, vervangt de huidige Geneeskundige Combinatie die dateert van 1995. De veranderingen die het nieuwe model met zich meebrengt raken aan de processen, mensen en organisatie van verschillende partijen. Een van die partijen is de GHOR, die de implementatie in de regio regisseert en coördineert. De kracht van het nieuwe model is dat het beter aansluit op de dagelijkse zorg en de veranderde wettelijke verantwoordelijkheden. Ook wordt de bestaande capaciteit optimaal benut. In 2017 is dit verder geïmplementeerd en geoptimaliseerd.

Inzet bij incidenten

Ondanks inspanningen in de preventieve sfeer kunnen zich toch incidenten en calamiteiten voordoen. Bij deze incidenten kan Zuid-Limburg rekenen op een acute operationele inzet van de GHOR.

Advies bij evenementen

De GHOR is hierbij samen met de overige partners een belangrijke adviseur voor de gemeenten. De GHOR helpt gemeenten veiligheids- en gezondheidsrisico's te voorkomen door het op- en bijstellen van een risicoanalyse van het evenement.

Multidisciplinaire samenwerking

Ook de politie en de brandweer geven een advies. De gemeente integreert deze adviezen vervolgens in haar vergunning. Bij grotere evenementen (C-evenementen zoals Pinkpop en de schuttersfeesten) maken de partners een gezamenlijke risicoanalyse en een veiligheidsplan. Dan wordt er enkele weken voor het evenement ook gezamenlijk geoefend, waarbij de regionale multidisciplinaire adviesgroep voor een oefenscenario zorgt.

Vergunningverlening makkelijker met EvenementAssistent

Sinds 2016 kunnen de Zuid-Limburgse gemeenten en organisatoren van evenementen gebruik maken van de EvenementAssistent, [link naar <http://www.evenementassistent.nl/>] een landelijk ontwikkeld online systeem voor het aanvragen van vergunningen. Als aanvragers de uitgebreide digitale vragenlijst invullen, zorgt het systeem onder andere voor een automatische risicoscan. De aanvraag komt bij alle partners binnen en wordt gekoppeld aan de regionale evenementenkalender. Dit vergemakkelijkt de samenwerking en maakt een betere voorbereiding mogelijk. Zo voorkom je incidenten.

2.1.5 Wat heeft het gekost?

- = nadelig saldo/ + = voordelig saldo; bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017
TOTAAL PROGRAMMA			
<i>Lasten</i>	2.578	2.576	2.593
<i>Baten</i>	2.607	2.576	2.614
SALDO TOTAAL PROGRAMMA	29	-	20
Reserves			
Storting reserves	30	-	-
Ottrekking reserves	-	-	-
<i>Saldo mutaties reserves</i>	-	-	-
TOTAAL PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-1	-	20

Een nadere uitwerking van de financiële cijfers wordt hierna, in het onderdeel C (jaarrekening) gegeven in paragraaf 3.2.

2.2 Paragrafen

2.2.1 Weerstandsvermogen

2.2.1.1 Definities

Het **weerstandsvermogen** kan worden omschreven als het vermogen van de GHOR om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de GHOR. Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de GHOR.

De weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. Gezien het feit dat de GHOR specifiek bedoeld is voor rampenbestrijding en crisisbeheersing is bepaald dat de algemene reserve maximaal 12% van de begrote gemeentelijke bijdrage mag bedragen.

Het weerstandsvermogen kan als volgt in een formule worden weergegeven.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

De **weerstandscapaciteit** betreft de middelen en mogelijkheden die de organisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De weerstandscapaciteit is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Reserves
- Ruimte op de begroting
- Onbenutte belastingcapaciteit
- Langlopende voorzieningen.

2.2.1.2 Risico's

Op 31 december 2017 bedraagt de algemene reserve € 107.329 hetgeen 11,39% van de begrote gemeentelijke bijdrage (€ 942.462) inhoudt.

Algemene reserve	Rekening 2017
GHOR	107.329
Totaal	107.329

De inventarisatie van de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie, leidt tot de volgende risico's:

- De bezuinigingen door Rijk en het ook niet beschikbaar zijn van extra middelen zetten de te behalen resultaten onder druk. Het rijk draagt steeds meer taken over zonder dat hiervoor budget mee overkomt. Daarnaast worden mede via het veiligheidsberaad en het IFV, middels afroaming van de BDUR, beslag gelegd op de regionaal toegekende BDUR voor landelijke projecten.
- De maatschappij legt steeds meer beslag op de GHOR bij de bestrijding van niet regulier geduide incidenten hetgeen extra beslag legt op de capaciteit. Tevens leidt dit tot meer bestuurlijk administratieve activiteiten die niet tot het reguliere taakveld van de GHOR behoren.

De risico's bij de GHOR worden qua financiële omvang geschat op € 300.000.

2.2.1.3 *Beleid weerstandscapaciteit en risico's*

Het weerstandsvermogen wordt, zoals hierboven is omschreven, bepaald als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen dat groter is dan 1. In de volgende tabel is hieraan nadere invulling gegeven.

Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.2.1.4 *Bepaling weerstandsvermogen*

Op 31 december 2017 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31 december 2017
Reserves	221.408
Ruimte op de begroting	-
Onbenutte belastingcapaciteit	-
Langlopende voorzieningen	-
TOTAAL WEERSTANDSCAPACITEIT	221.408

Omschrijving	31 december 2016	31 december 2017
WEERSTANDSVERMOGEN	0,67	0,74

Het weerstandsvermogen van de GHOR is nog steeds **onvoldoende** maar verbetert wel iets. Het feit dat een aantal risico's een structureel karakter kent en dit geldt voor de gehele veiligheidsregio heeft ertoe geleid dat in het najaar 2015 op veiligheidsregio niveau is gestart met het project de "Toekomstige inrichting van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg". In 2018 zal worden gestart met de eerste verbeteringen.

2.2.1.5 *Kengetallen*

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.

1A	Netto Schuldquote	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
A	Vaste schulden	-	-	-	-	-
B	Netto vlottende schuld	335.000	-	-	-	-
C	Overlopende passiva	10.000	-	-	-	-
D	Financiële activa	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	325.000	221.408	221.408	221.408	221.408
F	Liquide middelen	98.000	-	-	-	-
G	Overlopende activa	77.000	-	-	-	-
H	Totale baten	2.578.715	2.613.510	2.594.208	2.611.990	2.629.065
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	-6,01%	-8,47%	-8,53%	-8,48%	-8,42%

1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
A	Vaste schulden	-	-	-	-	-
B	Netto vlottende schuld	335.000	-	-	-	-
C	Overlopende passiva	10.000	-	-	-	-
D	Financiële activa	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	325.000	221.408	221.408	221.408	221.408
F	Liquide middelen	98.000	-	-	-	-
G	Overlopende activa	77.000	-	-	-	-
H	Totale baten	2.578.715	2.613.510	2.594.208	2.611.990	2.629.065
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	-6,01%	-8,47%	-8,53%	-8,48%	-8,42%

2.	Solvabiliteitsratio	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
A	Eigen vermogen	136.969	221.408	221.408	221.408	221.408
B	Balanstotaal	580.000	221.408	221.408	221.408	221.408
	Solvabiliteit (A/B)*100%	23,62%	100%	100%	100%	100%

3.	Structurele exploitatieruimte	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
A	Totale structurele lasten	2.578.715	2.593.279	2.594.208	2.611.990	2.629.065
B	Totale structurele baten	2.548.715	2.604.110	2.594.208	2.611.990	2.629.065
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	-	-	-	-	-
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	-	-	-	-	-
E	Totale baten	2.578.715	2.604.110	2.594.208	2.611.990	2.629.065
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E*100%	1,16%	-0,42%	0,00%	0,00%	0,00%

De **netto schuldquote** geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Op basis van de prognoses voor 2017 en volgende jaren is duidelijk dat de druk van de rentelasten en aflossingen nagenoeg gelijk blijft. Dit heeft mede te maken met het feit dat de GHOR geen vaste schulden kent.

De **solvabiliteitsratio** geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio voor de komende jaren is stabiel. Zoals reeds aangegeven bij de netto schuldenquote kent de GHOR geen langlopende maar ook geen kortlopende schulden.

Het **kengetal grondexploitatie** geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten en is alleen van toepassing bij grondbedrijven.

Het **kengetal structurele exploitatieruimte** is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De begroting en ook de realisatie kennen nauwelijks incidentele lasten en baten.

De **belastingcapaciteit** geeft inzicht hoe de belastingdruk in de provincie of gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde en is alleen van toepassing bij gemeenten en provincies.

2.2.2 Financiering

De bedragen in de volgende tabellen zijn x € 1.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet			
Stappen (1–4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of overschot middelen (-)
(1) – (2) = (3)			
ultimo kwartaal 1 2017	-	201.177	-201.177
ultimo kwartaal 2 2017	-	201.177	-201.177
ultimo kwartaal 3 2017	-	201.177	-201.177
ultimo kwartaal 4 2017	-	221.408	-221.408
(4) gemiddelde van (3)	-	206.235	-206.235

Stappen (5–9)	Variabelen	Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet	211.209
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de kasgeldlimiet	417.444
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de kasgeldlimiet	n.v.t.

Berekening kasgeldlimiet (5)		
(7)	Rekeningtotaal	2.575.715
(8)	Percentage regeling	8,20
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet	211.209

De liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet geeft geen aanleiding tot het ondernemen van acties.

Renterisiconorm (modelstaat B)

Aangezien de GHOR geen langlopende schulden kent is er geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm is er geen aanleiding om modelstaat B op te nemen. Ook voor de komende jaren is de verwachting dat geen langlopende leningen worden aangegaan.

2.2.3 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf worden de volgende onderwerpen behandeld:

- Investeringsbeleid
- Organisatiestructuur
- Administratieve organisatie
- Informatisering en automatisering
- Kansen en bedreigingen
- Personeelsbeleid

2.2.3.1 Investeringsbeleid

Voor wat betreft het investeringsbeleid wordt gehandeld conform investeringsbeleid van de GGD ZL.

2.2.3.2 Organisatiestructuur

De volgende onderdelen worden benoemd:

- Bestuur: Conform de wettelijke bepaling in de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een Algemeen Bestuur, een Dagelijks Bestuur en een voorzitter. De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg heeft middels een bestuursovereenkomst de uitvoering van de GHOR-taken overgedragen aan de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg blijft eindverantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de GHOR-taken.
- De GHOR-taken worden bij de GGD Zuid Limburg uitgevoerd door de afdeling Acute zorg.

2.2.3.3 *Administratieve organisatie*

Voor de inrichting van de administratieve organisatie volgt de GHOR, voor de uitvoering van haar taken, het beleid van de GGD Zuid Limburg.

2.2.3.4 *Informatisering en automatisering*

Voor de informatisering en automatisering volgt de GHOR, voor de uitvoering van haar taken, het beleid van de GGD Zuid Limburg. Behoudens de kantoorautomatisering wordt door de GGD Zuid Limburg voor de informatisering en automatisering samengewerkt met de andere kolommen van de veiligheidsregio en de RAV. Afstemming over en het aangaan van afspraken gebeurt in het kader van de Veiligheidsregio in gezamenlijkheid met Politie, Brandweer en Gemeenten.

2.2.3.5 *Kansen en bedreigingen*

Kansen:

- Synergie en kwaliteitsverbetering als gevolg van samenwerking binnen de Veiligheidsregio
- Door de samenwerking met Publieke Gezondheid binnen en buiten de GGD Zuid Limburg kan beter worden geanticipeerd op de toename van incidenten op het gebied van infectieziektebestrijding en medische milieukunde.
- Verbetering van kwaliteit kan mede worden bereikt door de betere samenwerking met Netwerk Acute Zorg Limburg (NAZL) inzake de afstemming van de rol van zorginstellingen in relatie tot de maatschappelijke opgave van de GHOR.

Bedreigingen:

- Overheveling van taken door het Rijk zonder budget en afroming van budget (zie risico's).
- Met name de toename van kleinere incidenten leiden steeds vaker tot grote maatschappelijke onrust.
- De steeds snellere overdracht en deling van (onvolledige) informatie via sociale media ontstaat vaker maatschappelijke onrust.

2.2.3.6 *Personeelsbeleid*

De GHOR is geen zelfstandige juridische entiteit. Het personeel voor de uitvoering van de GHOR-taken is in dienst van de GGD Zuid Limburg. Voor een nadere toelichting op het personeelsbeleid van de GGD Zuid Limburg verwijzen we naar het jaarverslag van de GGD Zuid Limburg.

2.2.4 *Verbonden partijen*

In het BBV is verbonden partij gedefinieerd als: 'een privaot- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft'. Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement, dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is aanwezig indien zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie. Hiervan is bij de GHOR geen sprake.

3 DEEL C – JAARREKENING

3.1 Overzicht van baten en lasten

Hieronder is het recapitulerend financieel overzicht per programma weergegeven. Alle bedragen zijn x € 1; - = nadelig saldo/ + = voordelig saldo.

Omschrijving	Begroting 2017	Rekening 2017
EXPLOITATIELASTEN		
Personeelskosten	1.591.950	1.666.358
Huisvestingskosten	267.500	228.629
Beheers- en administratiekosten	340.265	265.997
Automatiseringskosten	172.000	195.790
Kosten medische middelen	5.000	17.073
Kosten uitvoering derden	-	35.000
Kosten veiligheidsregio	179.000	181.549
Kosten verbindingen	10.000	2.726
Communicatiemiddelen	10.000	157
Incidentele lasten	-	-
TOTAAL LASTEN	2.575.715	2.593.279
OPBRENGSTEN		
Inkomsten uit bijdragen gemeenten	942.462	949.412
Inkomsten uit bijdragen rijk/provincies	1.568.253	1.584.836
Overige inkomsten	65.000	69.862
Incidente bijdragen	-	9.400
TOTAAL BATEN	2.575.715	2.613.510
<i>SALDO EXCL. MUTATIES RESERVES</i>	-	20.231
Stortingen in reserves	-	-
Ottrekkingen aan reserves	-	-
<i>TOTAAL MUTATIES RESERVES</i>	-	-
SALDO INCL. MUTATIES RESERVES	-	20.231

3.2 Toelichting op rekening van baten en lasten

3.2.1 Resultaat

Het positieve resultaat van € 20.231 wordt met name veroorzaakt door een optelsom van de volgende incidentele verschillen.

Omschrijving	Bedrag
Hogere bijdrage Rijk en Gemeenten	23.500
Hogere overige inkomsten en incidentele bijdragen	14.300
Hogere personeelskosten	-74.400
Lagere beheer- en administratiekosten	74.200
Lagere huisvestingskosten	38.800
Hogere automatiseringskosten	-23.800
Hogere kosten uitvoering derden	-35.000
Lagere overige kosten	2.600
Resultaat	20.200

Een specifieke toelichting op de verschillen zijn opgenomen bij de desbetreffende kosten toelichting op de exploitatie.

3.2.2 Toelichting verschillen

In de toelichting op de rekening van baten en lasten wordt ingegaan op de, in materiële zin, belangrijkste posten alsmede de belangrijkste mutaties van deze posten ten opzichte van de begroting 2017.

3.2.2.1 Opbrengsten

Inkomsten uit bijdragen gemeenten	2017	Begroting 2017
Inwonerbijdrage	949.412	942.462
Totaal		

De inkomsten van de gemeenten zijn overeenkomstig de begroting 2017 exclusief de verrekening van de indexering conform de septembercirculaire gemeentefonds 2017.

Inkomsten uit bijdragen Rijk/ Provincies	2017	Begroting 2017
Reguliere BDUR	1.584.836	1.568.253
Totaal		

De reguliere BDUR is verwerkt conform de decembercirculaire BDUR 2017 van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Overige inkomsten	2017	Begroting 2017
Overname apparatuur	3.850	-
Overig	66.012	65.000
Totaal	69.862	65.000

De stijging van de overige inkomsten wordt grotendeels veroorzaakt door de verkoop van afgeschreven apparatuur.

Incidentele bijdragen	2017	Begroting 2017
Subsidie EMRIC 2013	9.400	-
Totaal		

Dit betreft de definitieve afrekening van het project EMRIC 2013

3.2.2.2 Exploitatielasten

Personeelskosten	2017	Begroting 2017
Salariskosten personeel	1.386.423	1.331.950
Kosten personeel derden	25.593	20.000
Opleidingskosten	97.366	90.000
Overige personeelskosten	156.976	150.000
Totaal	1.666.358	1.591.950

De GHOR maakt onderdeel uit van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg. De operationele uitvoering is belegd bij de GGD ZL.

De personele kosten liggen boven de begroting; dit kan worden verklaard door een hogere inzet van personeel. Zo is er meer onder meer inzet geweest van de medisch milieukundige bij het dossier "Tihange".

Directieleden: F. Bovens en F. Klaassen. Beiden hebben deze functie voor het hele boekjaar 2017 onbezoldigd bij de GHOR vervuld. Wel zijn hiervoor vanuit de GGD Zuid Limburg kosten doorbelast (ca. € 115.000).

De GHOR beschikt verder niet over een toezichhoudend orgaan, er vindt geen externe inhuur plaats van personen die als topfunctionaris kunnen worden aangemerkt en er zijn geen overige functionarissen die de gestelde normbedragen overschrijden.

Huisvestingskosten	2017	Begroting 2017
Huurkosten Geleen	137.758	157.500
Huurkosten MCC	86.965	100.000
Overige huisvestingskosten	3.905	10.000
Totaal	228.628	267.500

De huisvestingskosten zijn lager als gevolg van het feit dat de opslag van het materiaal is verplaatst en aanzienlijk is verminderd. De daling van de huurkosten MCC heeft te maken met lagere kosten als gevolg van een daling van het aantal benodigde werkplekken. Deze werkplekken zijn halverwege 2017 overgedragen aan de politie.

Beheers- en administratiekosten	2017	Begroting 2017
Overige kosten	265.997	340.265
Totaal	265.997	340.265

De realisatie van de “beheers- en administratiekosten” is lager vanwege het niet vervangen van afgeschreven vervoermiddelen. Dit ligt in lijn met het beleid dat de GHOR niet een organisatie van materieel is maar van mensen. Tevens is de bijdrage aan de Euregionale samenwerking in de begroting hier opgenomen terwijl deze in de realisatie is verantwoord onder “uitvoering derden”.

Automatiseringskosten	2017	Begroting 2017
Kosten automatisering	195.790	172.000
Totaal	195.790	172.000

De “Kosten automatisering” zijn hoger dan begroot onder andere vanwege onderhoudskosten van een Softwarepakket ad € 19.000,-, welke niet in de begroting zijn opgenomen.

Medische middelen	2017	Begroting 2017
Kosten medische middelen	17.073	5.000
Totaal	17.073	5.000

De kosten voor medische middelen hebben betrekking op medicamenten, verbandmiddelen en medische instrumenten en zijn hoger dan de begroting vanwege de aanvulling van de werkvoorraad in de GGB-voertuigen mede als gevolg van nieuw beleid.

Kosten uitvoering derden	2017	Begroting 2017
Kosten uitvoering derden	35.000	-
Totaal	35.000	-

De hogere kosten ten opzicht van de begroting kan worden verklaard door de bijdrage van € 35.000,- in de kosten van de grensoverschrijdende hulpverlening in de Euregio Maas-Rijn. In de begroting is deze post opgenomen bij de beheers- en administratiekosten.

Kosten veiligheidsregio	2017	Begroting 2017
Kosten veiligheidsregio	181.549	179.000
Totaal	181.549	179.000

De kosten zijn nagenoeg gelijk aan de in de begroting 2017 opgenomen kosten inzake de veiligheidsregio.

Kosten verbindingen	2017	Begroting 2017
Kosten verbindingen	2.726	10.000
Totaal	2.726	10.000

De verbindingskosten hebben betrekking op telefoonkosten. De betere tarieven die reeds in 2016 zijn afgesproken zijn de voornaamste verklaring voor de lagere kosten.

Communicatiemiddelen	2017	Begroting 2017
Kosten communicatiemiddelen	157	10.000
Totaal	157	10.000

De kosten van de communicatiemiddelen betreffen kosten inzake promotie en voorlichting. In 2017 heeft de GHOR nauwelijks kosten hiervoor gemaakt.

Incidentele lasten	2017	Begroting 2017
Incidentele lasten	-	-
Totaal	-	-

In 2017 zijn geen incidentele lasten opgetreden.

3.3 Balans

Activa	31 december 2017	31 december 2016
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>		
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar</u>		
Rekening courant	221.408	201.177
Totaal vlottende activa	221.408	201.177
Totaal activa	221.408	201.177
<u>Passiva</u>		
<u>VASTE PASSIVA</u>		
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve	107.329	106.121
Overige reserves	93.848	93.848
Nog te bestemmen resultaat	20.231	1.208
Totaal eigen vermogen	221.408	201.177
Totaal Passiva	221.408	201.177

3.4 Toelichting op de balans

3.4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemeen

De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg heeft middels een bestuursovereenkomst de uitvoering van de GHOR-taken overgedragen aan de GGD Zuid Limburg. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg blijft eindverantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de GHOR-taken.

De vaste activa, liquide middelen, overlopende activa en de overlopende activa alsmede de vlottende passiva zijn als eigendom opgenomen in de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg, onderdeel Acute Zorg. Hiervoor zijn de vergelijkende cijfers van de jaarrekening, van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg onderdeel GHOR, aangepast.

Voor zover van toepassing vindt de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De toegerekende baten en de doorbelaste lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het nog te bestemmen resultaat volgend uit de jaarrekening.

Algemene reserve

De algemene reserve is een overige reserve waarin de winstbestemming respectievelijk verwerking van het verlies wordt verwerkt en rechtstreekse mutaties in de reserve buiten het resultaat om. Bij de GHOR bedraagt het plafond 12% van de gemeentelijke bijdrage.

Resultaatbepaling

De baten en de lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord zodra deze voorzienbaar zijn, baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, zijn aan dit boekjaar toegerekend.

3.4.2 Toelichting op de balansposten

3.4.2.1 Activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar:

Rekening courant	31 december 2017	31 december 2016
Boekwaarde per 1-1	201.177	229.969
Bij: aanpassing beginbalans	-	-
Bij: resultaat lopend boekjaar	20.231	1.208
Af: vrijval reserves	-	30.000
Boekwaarde per 31-12	221.408	201.177

Dit betreft de rekening courant verhouding met de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg.

3.4.2.2 Passiva

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Algemene reserve	31 december 2017	31 december 2016
Saldo per 1-1	106.121	106.121
Toevoegingen	1.208	-
Onttrekkingen	-	-
Totaal	107.329	106.121

Het Algemeen Bestuur heeft besloten het positieve resultaat 2016 (€ 1.208) toe te voegen aan de algemene reserve.

Overige reserves

Overige reserve	31 december 2017	31 december 2016
Saldo per 1-1	93.848	96.072
Toevoegingen	-	-
Onttrekkingen	-	30.000
Mutatie vanuit resultaatbestemming	-	27.776
Totaal	93.848	93.848

Onderstaand treft een nadere specificatie aan van de bovenstaande overige reserve:

Bestemmingsreserve huisvesting	31 december 2017	31 december 2016
Saldo per 1-1	21.000	21.000
Toevoegingen	-	-
Onttrekkingen	-	-
Mutatie vanuit resultaatbestemming	-	-
Totaal	21.000	21.000

Deze bestemmingsreserve heeft betrekking op de heroverweging huisvesting GHOR en zullen bij herhuisvesting vrijvallen.

Bestemmingsreserve netcentrisch werken	31 december 2017	31 december 2016
Saldo per 1-1	72.848	75.072
Toevoegingen	-	-
Onttrekkingen	-	30.000
Mutatie vanuit resultaatbestemming	-	27.776
Totaal	72.848	72.848

In 2011 is door het Algemeen Bestuur besloten een bestemmingsreserve voor netcentrisch werken te vormen van de gelden die hiervoor vanuit de rijksbijdrage beschikbaar zijn gesteld maar waarvan de uitvoering nog niet heeft plaatsgevonden.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Niet van toepassing.

3.5 Voorstel tot resultaatbestemming

Het exploitatiesaldo over het boekjaar 2017 van de GHOR bedraagt positief € 20.231.

Bestemming van het resultaat

De GHOR stelt voor om het positieve exploitatiesaldo ad € 20.231 aan de gemeenten te retourneren.

3.6 Begrotingsrechtmatigheid

GHOR	Rekening 2017	Begroting 2017	Verschil
Personeelskosten	1.666.358	1.591.950	74.408
Overige kosten	926.921	983.765	-56.844

De personele kosten liggen boven de begroting 2017, mede ten gevolge van een cao-loonsverhoging en de hogere inzet van personeel.

De overige kosten liggen onder de begroting; voor de verklaring zij verwezen naar paragraaf 3.2.1.

4 BIJLAGEN

4.1 Staat van reserves en voorzieningen

Omschrijving	Saldo 1-1-2017	Resultaat-bestemming 2016	Vermeer-deringen 2017	Vermin-deringen 2017	Saldo 31-12-2017
Algemene reserve GHOR	106.121	1.208	-	-	107.329
Overige reserves					
Bestemmingsreserve netcentrisch werken	72.848	-	-	-	72.848
Bestemmingsreserve voor huisvesting GHOR	21.000	-	-	-	21.000

4.2 Lijst van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
ANVS	Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming
BDUR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
Eumed	Euregio Maas-Rijn Medisch
GGD	Geneeskundige Gezondheidsdienst
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
IOOV	Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
LCMS	Landelijk Crisismanagementsysteem
MCC	Meld- en Coördinatiecentrum
OTO	Opleiden, Trainen, Oefenen
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
WvR	Wet veiligheidsregio's

V. DEELVERANTWOORDING BRANDWEER

Inhoudsopgave

1	DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN	55
1.1	Bestuur en directie	55
1.1.1	Rechtspersoonlijkheid en bestuurssamenstelling.....	55
1.1.2	Directie	56
2	DEEL B – JAARVERSLAG	57
2.1	Programmaverantwoording Brandweezorg	57
2.1.1	Doelstelling.....	57
2.1.2	Wat wilden we bereiken?.....	57
2.1.3	Wat hebben we daarvoor gedaan?.....	57
2.1.4	Wat heeft het gekost?.....	62
2.2	Paragrafen	63
2.2.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	63
2.2.2	Onderhoud kapitaalgoederen	66
2.2.3	Financiering	67
2.2.4	Bedrijfsvoering.....	68
2.2.5	Verbonden partijen	69
3	DEEL C – JAARREKENING	72
3.1	Overzicht van baten en lasten.....	72
3.2	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	72
3.2.1	Samenvattend overzicht.....	72
3.2.2	L1 – Personeelslasten (-€ 2.115.000)	73
3.2.3	L2 – Opleiding, vorming en training warm (-€ 241.000).....	74
3.2.4	L3 – Huisvesting (-€ 17.000)	74
3.2.5	L4 – Kantoor (-€ 352.000).....	74
3.2.6	L5 en L6 – Voertuigen en materialen (+€ 456.000)	74
3.2.7	L7 – Onvoorzien en index (+€ 1.081.000).....	74
3.2.8	L8 – Kostenplaatsen (+€ 405.000)	75
3.2.9	B1 – Bijdragen gemeenten (+€ 569.000).....	75
3.2.10	B2 – Bijdrage Rijk (+€ 67.700).....	75
3.2.11	B3 – Overige inkomsten (+€ 40.600)	75
3.2.12	R1 en R2 – Mutaties reserves (-€ 632.900)	75
3.2.13	Aanwending van het bedrag voor onvoorzien	75
3.2.14	Overzicht van incidentele baten en lasten	75

3.2.15	Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	76
3.2.16	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	76
3.3	Balans	78
3.4	Toelichting op de balans.....	79
3.4.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	79
3.4.2	Vaste activa	82
3.4.3	Vlottende activa	83
3.4.4	Vaste passiva	84
3.4.5	Vlottende passiva	87
3.4.6	Niet uit de balans blijvende verplichtingen.....	87
4	SiSa-verantwoording	88
5	Overzicht schatkistbankieren	89

1 DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN

1.1 Bestuur en directie

1.1.1 Rechtspersoonlijkheid en bestuurssamenstelling

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling waarvan instandhouding geschiedt door de gemeenten in Zuid-Limburg. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarstukken. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van de jaarstukken.

Het dagelijks bestuur is als volgt samengesteld (per 1 januari 2018):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	voorzitter
		portefeuille Politie
De heer R.K.H. Krewinkel	Heerlen	portefeuille GHOR
De heer G.J.M. Cox	Sittard-Geleen	plaatsvervangend voorzitter
		portefeuille Brandweer
		portefeuille financiën
De heer J.J.M. Som	Kerkrade	portefeuille multidisciplinair
		portefeuille Bevolkingszorg (gemeenten)

Het algemeen bestuur is als volgt samengesteld (per 1 januari 2018):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten-Boddin	Beek	Lid
De heer G.B.M. Leers	Brunssum	Lid
De heer D.A.M. Akkermans	Eijsden-Margraten	Lid
De heer J.G.M.T. Ubachs	Gulpen-Wittem	Lid
De heer R.K.H. Krewinkel	Heerlen	Lid
De heer J.J.M. Som	Kerkrade	Lid
De heer R.J.H. Vlecken	Landgraaf	Lid
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen	Lid
Mevrouw D.H. Schmalschläger	Nuth	Lid
Mevrouw O.M.T. Wolfs	Onderbanken	Lid
De heer L.J.P.M. Frissen	Schinnen	Lid
De heer R. de Boer	Simpelveld	Lid
De heer G.J.M. Cox	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.F.M. Leurs-Mordang	Stein	Lid
De heer R.L.T. van Loo	Vaals	Lid
De heer J.J. Schrijen	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.1.2 Directie

De directie is per 1 januari 2018 als volgt samengesteld.

Naam	Organisatie	Functie
De heer F.C.W. Klaassen	GGD Zuid Limburg	Directeur Publieke Gezondheid Directeur GGD Zuid Limburg
De heer G. van Klaveren	Brandweer Zuid-Limburg	Regionaal Commandant / Directeur
De heer P. Buijtels	Bevolkingszorg (gemeenten)	Coördinerend Gemeentesecretaris
Mevrouw M.E.J. Goldsmits-Brouns	Politie eenheid Limburg	Directeur

2 DEEL B – JAARVERSLAG

2.1 Programmaverantwoording Brandweezorg

2.1.1 Doelstelling

We verhogen de veiligheid in Zuid-Limburg door ons inzicht in risico's verder te verbeteren, door voorlichting en communicatie en door snelle en ter zake doende interventies daar waar het toch mis is gegaan. Daarvoor moeten we onze regio en de belangrijke partners daarin goed kennen, willen we risico's snel kunnen signaleren en daarover gezaghebbend adviseren en adequaat optreden. Onze sterke verbondenheid met de maatschappij maakt dat we de samenwerking actief op kunnen en moeten zoeken.

Ontwikkeling & Expertise

- Risicomanagement
- Vakbekwaamheid
- Kaderstelling
- Meldkamer

Basiszorg

- Operationele activiteiten

2.1.2 Wat wilden we bereiken?

Doelstellingen

1. Ontwikkeling & Expertise	We willen de risico's op branden en incidenten (van klein tot grote ramp/crisis) in de regio verkleinen mede door kennis te delen en het lerend vermogen van onze organisatie te vergroten.
2. Basiszorg	We bestrijden brand- en andere incidenten, dragen zorg voor de redding van mens en dier en we verkleinen de fysieke, sociale, economische en ecologische gevolgen van brand en andere ongevallen.

2.1.3 Wat hebben we daarvoor gedaan?

2.1.3.1 Inleiding

Eind 2017 is een oriëntatie uitgevoerd ter voorbereiding op de volgende beleidsplanperiode. Naast eigen inzichten geldt – als referentie bij de genoemde oriëntatie – de landelijke agenda brandweezorg 2018-2022. De behoefte aan een landelijke agenda is ontstaan toen werd vastgesteld dat het toekomstperspectief 'Brandweer Overmorgen' sneller dichterbij kwam dan oorspronkelijk werd gedacht. De landelijke agenda zet in op risicogericht werken en adviseren, samenwerkingsgericht professionaliseren, voor elke taak een juiste maat, aangaan van nieuwe allianties, het versterken van de informatiepositie, versterkt vakmanschap en een goede balans tussen mens en werk. Deze ontwikkelopgaven worden binnen de Brandweer Zuid-Limburg herkend. Er wordt gezocht naar een realistische prioritering aangezien het absorptieniveau van de organisatie grenzen kent. Vanzelfsprekend wordt in deze prioritering ook bijzonder gehecht aan de gewenste regionale koers en de financiële mogelijkheden. Om gezamenlijk vanuit de brandweer en de gemeenten hieraan invulling te kunnen geven is in het najaar een bestuurlijk proces geïnitieerd. De uitkomst van dat proces zal zo mogelijk verwerkt worden in volgende beleidsplanperiode.

2.1.3.2 Ontwikkeling & Expertise

Meldkamer

Het project 'Meldkamer Limburg' loopt. De meldkamers brandweer groeien steeds meer naar elkaar toe. De inspanningen in de eerste helft van 2017 waren gericht op het optimaliseren van de eerste stap: het 'samenwonen'. Er is ingezet op verbetering van elkaars kennis van de verschillende gebieden, verschillen in procedures en inrichting van systemen en cultuur. Door het proces van aannamen en uitgaven te scheiden, is het mogelijk om één centralist de aannamen voor beide regio's te laten doen. In de tweede helft van 2017 is de volgende stap in het project: 'het samenwerken' opgestart. Bij samenwerken gaat het om een verdere integratie van werkwijzen daar waar de twee verschillende repressieve visies het toestaan.

Openbaar Meld Systeem (OMS)

Een specifieke taak van de brandweercentrale is het beheer en de bewaking van het openbaar meldsysteem. Voor dat beheer ontvangt de brandweer jaarlijks een vergoeding. Eind 2017 heeft het Algemeen Bestuur VR Zuid-Limburg besloten om per 1 januari 2019 te stoppen met het innen van OMS gelden. Vanwege de gezamenlijke meldkamer van de twee Veiligheidsregio's in Limburg heeft hierover afstemming plaatsgevonden met de regio Limburg-Noord, die dezelfde tijdslijn heeft gehanteerd. Recent is gebleken dat, vanwege landelijk beleid en de juridische implicaties daarvan, de voorziene inkomsten niet meer ontvangen kunnen worden. Het jaar 2018 wordt gebruikt om de uitfasering zowel financieel als inhoudelijk vorm te geven. Het gaat structureel om minder inkomsten van ongeveer € 400.000.

Vakbekwaamheid

Het afgelopen jaar is fors ingezet op het ontwikkelen van een actueel Beleidsplan Vakmanschap 2018-2022 met een bijbehorend stappenplan. Op hoofdlijnen is het beleidsplan gericht op de ontwikkeling naar een lerende organisatie (kennisregie), het vakbekwaam worden op niveau brengen, ontwikkeling van het vakbekwaam blijven, intensivering van de externe samenwerking (waaronder Zuid 6 samenwerkingsverband inclusief Limburg-Noord) en de ontwikkeling tot een gecertificeerd regionaal opleidingscentrum (ROC). Op verschillende van deze onderwerpen is het van belang te voldoen aan de steeds verder gaande landelijke regelgeving weergegeven in handleidingen, handreikingen en of zwaardere geprotocolleerde vormen als examens en of audits.

Op uitvoerend-operationeel-niveau stond 2017 in het teken van het verzorgen van vele reguliere opleidingen waarbij tevens, na een intensief voorbereidingstraject, de elektronische leeromgeving (ELO) zijn intrede heeft gedaan. Uitvoering is gegeven aan het regionale cyclische oefenprogramma waarbij de thema's natuurbrandbestrijding en vliegtuigbrandbestrijding in een zo realistisch mogelijke setting zijn beoefend. Tevens is de eerste ervaring opgedaan met het ingerichte Centrum voor Vakmanschap. Vanuit dit centrum worden - door crossmediale communicatie en doelgroepbenadering - o.a. actuele technische of technologische ontwikkelingen, arbo-aangelegenheden, onderzoeksresultaten van het team Brandonderzoek, incidentevaluaties en/of persoonlijke ervaringen, met elkaar gedeeld. Dit alles om van en met elkaar te leren. Ten slotte zijn voor alle bevelvoerders en officieren de zogeheten vakmanschapsdagen georganiseerd waar een vakinhoudelijke verdiepingsslag wordt gemaakt op diverse onderwerpen. In 2017 betrof dit de thema's Terrorismegevolgbestrijding en RSTV (Rook, Stroming, Temperatuur en Vlamfront: het 'lezen' van een brand).

Risicomanagement en risicobeheersing - Omgevingswet

Ter voorbereiding op het implementeren van de Omgevingswet is er een samenwerkingsverband ontstaan waarin de RUD, GGD en Brandweer actief participeren. Dit samenwerkingsverband heeft met alle gemeenten contact gezocht en heeft overleg plaatsgevonden over de stand van zaken binnen hun

gemeente. Er is een beeld ontstaan van de mate waarin het implementatietraject bij de gemeenten vordert en de benodigde inzet van expertise vanuit de partners uit het samenwerkingsverband (Brandweer, RUD en de GGD).

Voor de adviseurs uit de brandweerorganisatie is er in 2016 en in 2017, op basis van het 'Provinciaal Uitvoeringsprogramma Omgevingsveiligheid 2015-2018', een eerste tranche subsidie ontvangen. Begin 2017 is het budget besteed aan het opleiden van alle medewerkers risicobeheersing en risicomanagement. Deze opleidingen zijn gericht op de nieuwe rol van de brandweermedewerkers waarin op een andere manier dan voorheen wordt geadviseerd: niet meer regelgericht maar risicogericht. In de tweede helft 2017 heeft de brandweer een tweede tranche subsidie ontvangen, die besteed is aan het organiseren van een workshop over de omgevingswet voor een breed gezelschap van management tot werkvloer. Doel was te oriënteren op een werkwijze/plan van aanpak voor de brandweerorganisatie.

Risicomanagement en risicobeheersing - BRZO

Sinds 2012 is de nieuwe Europese SEVESO III richtlijn van kracht. De implementatie daarvan is sinds 2015 verankerd in het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO). Het gevolg daarvan is dat het aantal bedrijven in de VR Zuid-Limburg die onder de BRZO regelgeving vallen, is toegenomen. Tevens zijn er bedrijven die wijzigingen in hun bedrijfsvoering of productengamma hebben doorgevoerd, waardoor ook voor die bedrijven het Besluit Risico's Zware Ongevallen van toepassing is. Door dit alles was er meer toezicht capaciteit nodig om de vereiste controles te kunnen uitvoeren. Samen met Limburg-Noord is hierin geïnvesteerd. Dit heeft geresulteerd in het afstemmen over de uitvoering van werkzaamheden en het bij elkaar uitvoeren van BRZO-inspecties. Er is sprake van een meerwaarde voor beide regio's. Sinds een aantal jaren is er 1 coördinator voor geheel Limburg. Deze samenwerking komt ook landelijk terug. Limburg is namelijk benoemd als één van 6 landelijke BRZO regio's. De regionale commandant van Brandweer Zuid-Limburg vertegenwoordigt beide regio's in dit overleg.

In 2017 is ook capaciteit ingezet voor het onderzoeken van incidenten die zich bij BRZO-bedrijven hebben voorgedaan. Als uitgangspunt hanteert de brandweer 100% deelname aan geplande en ongeplande BRZO-inspecties, die in multidisciplinair verband (RUD, Inspectie SZW, arbeidsinspectie en Brandweer) worden uitgevoerd. Deze samenwerking blijkt van aanzienlijke meerwaarde. Het gaat tenslotte om complex werk. Aan het begin van elk kalenderjaar wordt separaat een BRZO-rapportage voorgelegd aan het bestuur.

Risicomanagement en risicobeheersing - Brandveilig Leven

Het gewenste resultaat van de inspanningen in het kader van het project 'Brandveilig leven' is dat burgers zich bewust zijn of worden van hun eigen verantwoordelijkheid bij brandveiligheid. Inmiddels zijn er 44 ondersteuners geworven die lokaal ingezet worden voor activiteiten op het gebied van brandveilig leven. Samen met het bedrijfsleven, de universiteit Maastricht en de gemeente Maastricht, is een Keurmerk Prettig Wonen ontwikkeld met name gericht op kamerverhuur, waarbij o.m. gecontroleerd wordt op brandveiligheid.

Alle medewerkers van de brandweer zijn uitgenodigd voor het volgen van een interne basisinstructie 'brandveilig leven' zodat ze kunnen optreden als ambassadeur voor brandveilig leven. Er zijn ook externe ambassadeurs benoemd. Deze ambassadeurs komen achter de voordeur van de doelgroepen zoals verminderd zelfredzame, zelfstandig wonende ouderen. Vrijwilligers van de brandweer en medewerkers van de technische dienst van woningstichtingen zijn opgeleid in het plaatsen van rookmelders. Er zijn ongeveer 450 rookmelders geplaatst in woningen.

In een aantal basisscholen is aan de groepen 5 en 6 voorlichting gegeven over 'Brandweer op school'. Op grote schaal is er gebruik gemaakt van een voorlichtings-/belevingscontainer waarin een woning

met brandgevaarlijke situaties wordt gesimuleerd en waaraan recent een VR Experience is toegevoegd. In virtual reality kan geoefend worden met bijv. het vluchten uit een woning.

Bluswaterbeleid

Het is uiteraard van belang dat de brandweer voor het repressieve optreden beschikt over voldoende en adequate blusmiddelen. Bluswater dat geleverd wordt via het drinkwaterleidingnet levert daaraan een essentiële bijdrage. Ten gevolge van een wijziging in het landelijke beleid wordt het drinkwaterleidingnet gesaneerd en is het niet meer vanzelfsprekend dat de brandweer op tijd over voldoende bluswater kan beschikken. Vanuit een bestuurlijke opdracht heeft in de gemeente Stein een eerste pilot plaatsgevonden, inhoudende een inhoudelijke oriëntatie op het probleem. Vervolgens is er in de gemeente Heerlen een tweede, meer uitgebreide, pilot uitgevoerd. Deze tweede pilot richtte zich op bepaalde gebouwtypen (wijk en rijtjeswoningen). Een derde pilot is onder regie van gemeente Nuth uitgevoerd in de gemeenten Maastricht, Heerlen, Meerssen, Sittard-Geleen, Nuth, Landgraaf en Voerendaal. Om te kunnen analyseren waar problemen zullen ontstaan, welke oplossingen denkbaar zijn en wat de financiële consequenties zijn van eventueel te nemen maatregelen, zijn in deze pilot voorbeeldprojecten uitgevoerd met als resultaat een regionale doorkijk naar alle bebouwingstypen.

In dit traject participeerde de brandweer als adviseur. De uitkomsten van de pilots boden handvatten voor een gedegen advisering richting bestuur, de gemeenten en het Waterleidingbedrijf. Eind 2017 is een eerste eindadvies voorgelegd aan de Veiligheidsdirectie, dat begin 2018 bestuurlijk wordt voorgelegd.

2.1.3.3 Basiszorg

Het realiseerbare zorgniveau: de koers

De brandweer heeft de bestuurlijke opdracht om het 'Meerjarenbeleidsplan Brandweer Zuid-Limburg, Eenheid in Verscheidenheid 2012-2018' uit te voeren. De slagkracht van de brandweer is gerelateerd aan het vastgestelde risicoprofiel en het dekkingsplan. Voor de volgende beleidsplanperiode wordt een geactualiseerd dekkingsplan en een risicoprofiel voorzien. Er is eind 2017 gestart met de herijking van het risicoprofiel. Afstemming hierover met de gemeenten is zeer gewenst en zal actief worden opgezocht.

Het nieuwe repressieve werken

Er ligt een solide basis onder onze repressieve organisatie. De belangrijke beleidsuitgangspunten uit ons huidige beleidsplan: behoud vrijwilligheid, variabele voertuigbezetting, vraagdifferentiatie (maatgevend vs. niet maatgevend), hybride organisatie, de bezuinigingsopdracht in het terugbrengen van de ploegsamenstelling en het voertuigenplan, staan. Uiteraard moet er continu op onderdelen worden (bij)gestuurd (zoals bijvoorbeeld de inrichting van de Multi Functionele Pool). Grote wijzigingen in de repressieve doctrine zijn echter niet te verwachten, hetgeen aansluit bij het ambitieniveau van vakmanschap. Uiteraard worden innovaties van een kleinere schaal gevolgd en eventueel geïmplementeerd.

Inzet repressief personeel en materieel

De mate waarin repressief personeel en materieel ingezet moet worden is niet concreet te voorspellen. Een incident gebeurt per definitie onverwacht en kan organisatorisch en financieel gezien een grote impact hebben. Afgelopen jaar spreken we over 5.085 inzetten voor de regio, waarvan 386 binnenbranden. Er was 9 maal sprake van een GRIP-1-situatie, viermaal van GRIP 2 en tweemaal van GRIP 3. Enkele voorbeelden van grootschalige incidenten in 2017: een gaslekkeage in Vaals, een heptaan lekkage bij Chemelot, een grote brand in een glasfabriek Maastricht en een ammoniaklekkeage bij Chemelot.

Een incident dat in eerste instantie klein lijkt, kan uiteindelijk heel groot worden. De grottenbrand in Maastricht-Kanne is daarvan een voorbeeld. Het begon als een brand van een berg hooi. De brand in Kanne heeft uiteindelijk dagenlang inzet gevraagd van brandweerpersoneel, medewerkers communicatie/voorlichting, materieel en specialisten. Dit heeft tot substantiële overschrijdingen van de budgetten voor personeel en materieel. Met name de inzet vanuit naburige regio's heeft veel extra gekost. Afgezien van extra ureninzet van eigen personeel, komen de meerkosten uit op circa € 70.000. Voor het extra inzetten (overwerk) van eigen personeel is sprake van ca. € 35.000.

Schoner werken

Op landelijk niveau is onderzoek gedaan naar het effect van het brandweerwerk op de gezondheid van repressief personeel. Ter voorkoming van beroepsziekten en om awareness te creëren is het thema 'schoner werken' ingebed in de brandweerorganisatie. Er zijn voorzieningen ingericht (bijv. voor bewassing van uitrukpakken) en werkprocessen opgesteld/aangescherpt waarin richtlijnen voor schoner werken zijn opgenomen. De dagelijkse praktijk laat zien dat het toepassen van de regels en richtlijnen voor het principe schoner werken niet 'zwart-wit' is. Schoner werken is vooral een nieuwe werkwijze waarmee ervaring moet worden opgedaan en die uiteindelijk leidt tot structurele verbeteringen. Mogelijk leiden vervolgonderzoeken tot nieuwe inzichten. Gebleken is dat de extra noodzakelijke bewassing van uitrukpakken versnelde slijtage met zich meebrengt, waardoor de conceptueel bepaalde afschrijvingstermijnen niet worden gehaald. Er moet dus rekening worden gehouden met op termijn een toenemende uitputting van de kledingbudgetten.

Roostersystematiek en multifunctionele pool (MFP)

De verdere groei naar de nieuwe werkwijze in de roostersystematiek en de eerste evaluaties daarvan hebben knelpunten aan het licht gebracht. Vastgesteld is dat de druk op de roosters is toegenomen, onder meer veroorzaakt door een relatief hoog ziekteverzuim (hoger dan oorspronkelijk aangenomen) binnen het 24-uursrooster, waardoor het moeilijker is gebleken om de roosters adequaat in te vullen.

De evaluatie van de roostersystematiek bracht aan het licht dat er een bijstelling van het personeelspotentieel noodzakelijk is en dat een aantal zaken anders georganiseerd moesten worden.

Er is een multifunctionele pool (MFP) ingericht die de uitval als gevolg van ziekte van etmaaldienststers en dagdienstmedewerkers van de beroepskazernes opvangt. De MFP medewerkers worden ingezet om de operationele basissterkte (OBS) te garanderen. Er was een noodzaak om te investeren in het all-round opleiden van de repressieve medewerkers die deel uitmaken van de MFP. De kosten van de repressieve ontwikkelingen konden in 2017 niet meer opgevangen worden binnen de bestaande begrotingsruimte. Door de aanname van personeel voor de invulling van de pool per oktober 2017 zijn de personele budgetten met circa € 150.000 overschreden. De medewerkers van deze pool dienden eerst opgeleid en getraind te worden alvorens te kunnen starten per 1 januari 2018. Daarnaast is sprake van extra opleidingskosten (ca. € 180.000) van deze medewerkers. Tijdens de opleiding moest voor de operationele basissterkte (OBS) extra capaciteit worden ingezet (inhuur ca. € 65.000 en overwerk ca. € 78.000). De totale meerkosten van de MFP waren derhalve ruim € 450.000.

Hybride organisatie

De invoering van het hybride concept in de kazernes Maastricht Noord en Zuid heeft vertraging opgelopen. Het aantal beschikbare vrijwilligers is een kritische succesfactor voor het in stand houden van de hybride organisatie. Op dit moment lukt het nog niet om de beoogde hybride diensten te draaien in Maastricht Noord en Zuid met als gevolg dat dit onderdeel van de bezuinigingen niet volgens de planning ingeboekt kan worden.

De implementatie van de hybride organisatie is daardoor getemporeerd. Deze zal naar alle waarschijnlijkheid niet in 2018 maar in 2020 volledig operationeel zijn. De meerkosten voor 2017

komen uit op ongeveer € 80.000. In 2018 loopt dit door. De geschatte meerkosten komen uit op € 153.000.

2.1.4 Wat heeft het gekost?

- = nadelig saldo/ + = voordelig saldo; bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017
TOTAAL PROGRAMMA			
<i>Lasten</i>	38.505	39.049	39.832
<i>Baten</i>	38.732	39.039	39.716
SALDO TOTAAL PROGRAMMA	227	-10	-116
Reserves			
Storting reserves	3.487	3.539	3.539
Onttrekking reserves	3.593	3.549	2.917
Saldo mutaties reserves	106	10	-622
TOTAAL PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	333	0	-738

Een nadere uitwerking van de financiële cijfers wordt hierna, in het onderdeel C (jaarrekening) gegeven in paragraaf 3.2. Een aantal belangrijke afwijkingen waardoor het negatieve resultaat wordt veroorzaakt, betreffen de volgende.

- Hogere personele kosten als gevolg van het inrichten van de MFP en tegenvallend tempo in het realiseren van de hybride organisatie;
- Hogere opleidingskosten ten behoeve van nieuw personeel;
- Hogere personele kosten als gevolg van te vormen voorzieningen (maatwerkoplossingen in het kader van strategische personeelsplanning);
- Extra advieskosten, onder meer voor personele aangelegenheden (juridische kosten);
- Extra kosten als gevolg van de grottenbranden in Kanne;
- Teruglopende eigen inkomsten.

De mutaties in de reserves worden met name veroorzaakt door de mutaties in de reserve egalisatie kapitaallasten. Vanaf 2012 is gestart met deze reserve. Op basis van het meerjarig investeringsprogramma wordt elk jaar een bedrag gestort in de reserve. Ten laste van deze reserve worden de werkelijke jaarlijkse kapitaallasten gedekt van het geactiveerde materieel.

2.2 Paragrafen

2.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.2.1.1 Definities

Het **weerstandvermogen** kan worden omschreven als het vermogen van de veiligheidsregio om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de veiligheidsregio. Het weerstandvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten.

Het weerstandvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de veiligheidsregio. In de gemeenschappelijke regeling ligt vast dat de financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van de veiligheidsregio door de deelnemende gemeenten wordt gedragen. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft de veiligheidsregio als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om voldoende weerstandvermogen te vormen. Het weerstandsvermogen kan als volgt in een formule worden weergegeven.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

De **weerstandscapaciteit** bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. Voor het Programma Brandweezorg (i.c. Brandweer Zuid-Limburg) is de hoogte van het eigen vermogen bestuurlijk bepaald aan de hand van het rapport Van der Zanden (2014). Het eigen vermogen is gemaximaliseerd op € 1,5 miljoen.

2.2.1.2 Risico's

Voor de diverse producten binnen de veiligheidsregio zijn de risico's bepaald in de begroting 2017. Voor de producten voorbereiding en coördinatie en bevolkingszorg zijn de risico's beperkt. Slechts voor het product geneeskundige hulpverlening worden risico's gemeld. Ook het programma brandweezorg omvat diverse risico's. Hieronder staat de verantwoording over de risico's, zoals die gemeld zijn in de begroting.

- Vitaliteit. Er is sprake van een verouderd personeelsbestand. Dit brengt verschillende risico's met zich mee zoals hoger ziekteverzuim, verlies van capaciteit en krapte ten aanzien van de invulling van de operationele hoofdstructuur en roosters. De veroudering is mede ontstaan door de noodzaak van het langer doorwerken en daardoor opschuiven van de AOW-gerechtigde leeftijd. De organisatie probeert hiervoor maatregelen te nemen zoals het heroriënteren op de roostersystematiek, operationeel inzetbaar brandweerpersoneel verplicht te onderwerpen aan een periodiek preventief medisch onderzoek, het ontwikkelen van managementtools op 2^e loopbaanbeleid, en (beperkt) middelen vrij te maken voor maatwerkvoorzieningen. Verhoging van ziekteverzuim of verminderde beschikbaarheid is echter niet uitgesloten met hoge kosten tot gevolg.
- Exogene factoren. Wegvallen van inkomsten. Potentiële risico's zijn de volgende.
  - De brandweer draagt in personele en financiële zin bij aan de multidisciplinaire samenwerking binnen het verband van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De bekostiging vindt plaats vanuit de Rijksbijdrage (BDUR). Het is mogelijk dat spanning komt te staan op de omvang van die bijdrage, zowel aan de claimende kant (de veiligheidsregio vanwege de doorontwikkeling, het Veiligheidsberaad en IFV) als aan de verstreckende kant (het Rijk);

- Openbaar Meldsysteem (OMS). Het AB heeft in december 2017 besloten dat de inkomsten vanuit het OMS-systeem vanaf 2019 gaan vervallen, waarmee dit geen risico meer is, maar een feit;
- Tariefregeling. De vastgestelde tariefregeling levert minder middelen op dan begroot; vanaf 2019 zullen de desbetreffende begrote inkomsten begroot worden op 0. Hier is een relatie met de OMS inkomsten, die hoger waren dan begroot en waartegen de tegenvallende retributies konden wegvallen;
- Subsidies. De afgelopen jaren kon de brandweer gebruik maken van de BEVI subsidies. Via de provincie zijn hiervoor vervangende instrumenten ontwikkeld. Onduidelijk is nog of en hoe de veiligheidsregio c.q. het programma Brandweezorg hiervan gebruik kan maken en welke impact dit heeft op de begroting.
- Inrichting landelijke meldkamer organisatie (LMO). Onduidelijk is welk effect landelijke taakstellingen hebben op regionaal niveau; daarin schuilt een financieel risico dat momenteel wordt geraamd tussen de € 150.000 en € 200.000.
- Adequate brandweezorg. (Hybride) bezetting roosters. De bezetting van zowel de vrijwilligers als de beroeps staat onder druk. Vanaf 2015 tot aan het einde van de planperiode dient nog een belangrijke bezuiniging behaald te worden. Het gaat om het uniform implementeren van het systeem van hybride (beroeps + vrijwillig) werken in de beroepskazernes. Gebleken is dat het beoogde tempo van realisatie niet wordt behaald waardoor budgettaire druk blijft bestaan.
- Ontoereikende loon en prijscompensatie. Vanuit rijksoverheid wordt loon en prijscompensatie aangeboden. Tevens wordt landelijk bepaald welk prijspeil en loonstijging van toepassing is. Vanwege het verouderde personeelsbestand en het soort werk met de daaraan gekoppelde compensaties (piketten) kan het zijn dat deze compensaties niet toereikend zijn.
- Automatisering en informatiemanagement, zie paragraaf 2.2.4.2 van dit document.
- Participatiebanen. De overheid heeft het quotum voor de participatiebanen niet gehaald. Tot en met 2016 dienden 6500 participatiebanen gecreëerd te zijn. Met als stip op de horizon 25.000 participatiebanen in 2024. Omdat het quotum niet behaald is zullen naar alle waarschijnlijkheid per 2019 sancties worden opgelegd. Ook de Veiligheidsregio heeft het quotum slechts deels gehaald.
- De belastingdienst heeft tot en met 2018 een aantal vergoedingen van vrijwilligers onder de gerichte vrijstelling van de WKR (werkkostenregeling) gebracht. Het komende jaar zal hierover nieuwe besluitvorming moeten plaatsvinden. Indien per 2019 geen sprake meer is van gerichte vrijstelling zullen de kosten WKR voor alle Veiligheidsregio's vele malen duurder worden.
- Rondom vrijwilligheid wordt momenteel landelijk de discussie gevoerd over het geven van een andere arbeidsrechtelijke status. Hierdoor kunnen de kosten van vrijwilligheid naar schatting met 40% stijgen. Of hiervoor ook landelijke compensatie in de financiering beschikbaar komt, is nog allerminst duidelijk.

Op grond van een extern uitgevoerde analyse is de financiële omvang van de risico's voor de brandweezorg bepaald op € 1,5 mln.

2.2.1.3 Beleid weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen wordt, zoals hierboven is omschreven, bepaald als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen dat groter is dan 1. In de volgende tabel is hieraan nadere invulling gegeven.

Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.2.1.4 Bepaling weerstandsvermogen

Op 31 december 2017 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31 december 2017
Algemene reserve	887
TOTAAL WEERSTANDSCAPACITEIT	887

Omschrijving	31 december 2017
WEERSTANDSVERMOGEN	0,59

Op grond van deze cijfers kan worden geconcludeerd dat het geraamde weerstandsvermogen voor de brandweer **ruim onvoldoende** is.

In tijdsperspectief zal het weerstandsvermogen van het programma brandweezorg verder afnemen. Zowel door het negatieve resultaat 2017 als door de prognose voor 2018 en 2019 zal het nulpunt worden gepasseerd.

2.2.1.5 Kengetallen

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.000.

1A	Netto Schuldquote ⁹	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018
A	Vaste schulden	18.224	8.081	17.081	15.930
B	Netto vlottende schuld	1.949	1.226	1.693	1.226
C	Overlopende passiva	20.689	19.824	21.003	19.824
D	Financiële activa	18	18	18	18
E	Uitzettingen	24.443	17.672	22.711	17.672
F	Liquide middelen	149	179	125	179
G	Overlopende activa	609	194	984	194
H	Totale baten	38.732	39.039	39.716	43.440
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	40,39%	28,35%	40,13%	43,55%

⁹ De netto schuldquote drukt de netto schuld (alle schulden minus alle vorderingen) uit als percentage van de totale begroting. Hoe hoger dit percentage, hoe hoger de schuldenlast;

1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen¹⁰	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018
A	Vaste schulden	18.224	8.081	17.081	15.930
B	Netto vlottende schuld	1.949	1.226	1.693	1.226
C	Overlopende passiva	20.689	19.824	21.003	19.824
D	Financiële activa	18	18	18	18
E	Uitzettingen	24.443	17.672	22.711	17.672
F	Liquide middelen	149	179	125	179
G	Overlopende activa	609	194	984	194
H	Totale baten	38.732	39.039	39.716	43.440
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	40,39%	28,35%	40,13%	43,55%

2.	Solvabiliteitsratio¹¹	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018
A	Eigen vermogen	7.904	8.317	8.406	7.822
B	Balanstotaal	52.320	44.728	51.129	44.728
	Solvabiliteit (A/B)*100%	15,11%	18,59%	16,44%	17,49%

3.	Structurele exploitatieruimte¹²	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018
A	Totale structurele lasten	37.765	39.049	39.832	43.495
B	Totale structurele baten	38.732	39.038	39.716	43.440
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	3.487	3.539	3.539	3.147
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	2.724	3.549	2.917	3.203
E	Totale baten	38.732	39.038	39.716	43.440
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E*100%	0,53%	0,00%	-1,86%	0,00%

De **schuldquoten** laten zien dat de schuldenlast rond de 40% van het begrotingstotaal schommelt. Dit beeld wordt enigszins vertekend doordat de bijdragen van de gemeenten voor het eerste halfjaar van het volgende begrotingsjaar in deze cijfers meelopen. De **solvabiliteit** is stabiel rond de 17%; dit percentage is aan de lage kant, wat alles te maken heeft met de relatief lage algemene reserve. De **structurele exploitatieruimte** is te laag; dit zal worden meegenomen in de algehele aanpak van de financiële vraagstukken van de komende jaren.

2.2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen betreffen voertuigen, materieel en kazernes. Vervanging van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van het meerjarige investeringsplan, op basis van wettelijke eisen of indien kwaliteitsverbetering daartoe aanleiding geeft. Een onderhoudsplan indiceert jaarlijks de kosten.

¹⁰ De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is hetzelfde als de netto schuldquote omdat er geen verstrekte leningen zijn;

¹¹ De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het balanstotaal. Hoe lager dit percentage, hoe groter de schuldenlast, c.q. het vermogen om in geval van een calamiteit aan alle verplichtingen te voldoen;

¹² De structurele exploitatieruimte geeft, als percentage van de baten, de ruimte aan die beschikbaar is om tegenvallers op te vangen of onvoorziene uitgaven te doen.

2.2.3 Financiering

Ingevolge de Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) moet de veiligheidsregio beschikken over een treasury statuut. Op 27 maart 2014 is het Treasury statuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

De bedragen in de volgende tabellen zijn x € 1.000.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet				
Stappen (1–4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of overschot middelen (-)	
(1) – (2) = (3)				
ultimo maand 1	22.696	23.694	-998	
ultimo maand 2	22.696	23.694	-998	
ultimo maand 3	22.696	23.694	-998	
(4) gemiddelde van (3)	22.696	23.694	-998	
Stappen (5–9)	Variabelen		Bedragen	
(5)	Kasgeldlimiet		3.266	
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de kasgeldlimiet		4.264	
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de kasgeldlimiet		n.v.t.	
Berekening kasgeldlimiet (5)				
(7)	Rekeningtotaal		39.832	
(8)	Percentage regeling		8,20	
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		3.266	

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de exploitatie (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen.

Stap	Variabelen renterisiconorm	2017
1	Renteherzieningen	-
2	Aflossingen	1.143
3	Renterisico (1+2)	1.143
4	Renterisiconorm	7.966
5a (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	6.823
5b (4<3)	Overschrijding risiconorm	-
Berekening renterisiconorm		
4a	Rekeningtotaal	39.832
4b	Percentage regeling	20%
4 = 4a * 4b	Renterisiconorm	7.966

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt verspreid, hoe minder gevoelig de exploitatie wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het exploitatietotaal. Het

exploitatietotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. De renterisiconorm heeft betrekking op uitsluitend het begrotingsjaar.

2.2.4 Bedrijfsvoering

2.2.4.1 *Personeel en organisatie*

Ontwikkelingen brandweer

Brandweer Zuid-Limburg heeft te kampen met een vergrijzing van het personeelsbestand. De komende jaren zal er sprake zijn van veelvuldig natuurlijk verloop. Dit biedt kansen voor verjonging en daarmee een verhoging van de vitaliteit van de organisatie. Naast het feit dat er tijdig nieuw personeel geworven moet worden, is kennisoverdracht een belangrijk speerpunt. Voor het hele personeelsbestand heeft er een personeelsschouw plaatsgevonden. Per afdeling is er een analyse gemaakt waarop in de toekomst plannen van aanpak kunnen worden ontwikkeld. In beperkte mate zijn er maatwerkafspraken met medewerkers gemaakt daar waar dit zowel menselijk als organisatorisch wenselijk was.

Een andere belangrijke ontwikkeling is het onderdeel 2^e loopbaanbeleid. Repressieve medewerkers die na 1 januari 2006 in dienst zijn gekomen in een bezwarende functie moeten zich voorbereiden op een 2^e loopbaan. In principe mogen zij slechts 20 jaar een bezwarende functie uitoefenen. Brandweerman/vrouw is geen baan meer voor het leven. Dit vraagt een wederzijdse inspanning van zowel organisatie, die medewerkers zal moeten faciliteren in het creëren van een loopbaanplan als de medewerkers, die zelf het initiatief moeten nemen voor hun loopbaan.

Verzuim

Het ziekteverzuimpercentage voor de brandweer (repressie) lag in 2017 op 7,46%, in 2016 op gemiddeld 7,81%. Het verzuim binnen repressie heeft het afgelopen jaren tot rooster-technische problemen geleid. De problematiek ontstaat met name doordat repressieve medewerkers met lichamelijke beperkingen wel hun volledige aantal uren inzetbaar zijn, maar niet inzetbaar zijn voor hun repressieve functie. Daarnaast is de druk op de ondersteunende afdelingen groot (met minder mensen meer moeten doen i.c.m. het niet kunnen invullen van een aantal vacatures als gevolg van taakstellingen). De brandweer zal nog meer preventieve zorg gaan verlenen, om zo risico's op verzuim sneller te herkennen. De arbo-adviseur zal op het gebied van verzuim een belangrijke bijdrage leveren.

Hoger beroep Arbeidstijdenwet en strafontslag

Er heeft in 2017 een hoger beroep zaak gediend die te maken heeft met de Arbeidstijdenwet. Het gaat om een nabetaling van medewerkers die te veel uren hebben gewerkt op een moment dat de Arbeidstijdenwet anders werd geïnterpreteerd. De Centrale Raad van Beroep heeft geoordeeld dat 5 medewerkers gecompenseerd moeten worden. Deze compensatie wordt in 2018 berekend en uitgekeerd aan betrokkenen; gezien wordt of de kosten kunnen worden verrekend met de desbetreffende gemeente omdat de oorsprong van deze zaak al vóór de regionalisering lag. Vooralsnog is het gehele bedrag van ca. € 50.000 toegevoegd aan de voorziening.

Per 1 november 2015 is bij besluit van het bestuur besloten een voorwaardelijk strafontslag om te zetten in een definitief strafontslag. Zonder toekenning van een WW uitkering omdat sprake is van verwijtbaar ontslag. Betrokkene heeft hiertegen beroep ingesteld. De rechtbank heeft geoordeeld dat het strafontslag vanwege verstoorde arbeidsverhoudingen stand houdt, echter onder toekenning van een WW uitkering. Medewerker en werkgever hebben tegen dit besluit Hoger Beroep aangesteld echter zijn gelijktijdig in overleg getreden om tot een minnelijke regeling te komen. In 2018 is een minnelijke regeling tot stand gekomen. Omdat de oorsprong van deze regeling in 2017 lag en vóór het

opmaken van de jaarrekening bekend was, is voor de volledige omvang van deze regeling een bedrag aan de voorziening toegevoegd.

2.2.4.2 Informatie en automatisering

Informatisering

In 2017 is een informatiemanager aangesteld. Deze is gestart met de samenstelling van een visie op informatiemanagement. Op basis daarvan zal een beleidsplan ontwikkeld worden waarin de ambities en beschikbare capaciteit staan ten behoeve van informatiemanagement (portfoliomanagement). Daarbij speelt de ambitie om het informatiemanagement ten behoeve van de operationele werkzaamheden te verstevigen. Tevens dient zich een steeds grotere noodzaak voor informatiemanagement ten behoeve van de bedrijfsvoering aan met name ten behoeve van het structureren en verbinden van gegevens voor noodzakelijke rapportages. Deze ambities vragen naar verwachting ook een betere informatieorganisatie voor de volle breedte van informatiebeveiliging, architectuur tot informatiemanagement, waarbij er eventueel sprake kan zijn van het re-alloceren van middelen (zie ook risicoparagraaf).

Automatisering

In 2017 hebben op het terrein van ICT-automatisering geen noemenswaardige activiteiten plaatsgevonden, anders dan het regulier (contract-)beheer en de noodzakelijke aansluiting op technische ontwikkelingen. Een onzekerheid daarbij is de ontwikkeling ten aanzien van het Shared Service Centrum Zuid-Limburg (SSCZL), waarin de drie grote gemeenten in de regio gaan samenwerken op tal van gebieden van de bedrijfsvoering, waaronder ICT. Momenteel wordt de brandweerorganisatie voor haar ICT gefaciliteerd door Parkstad IT. Het zou kunnen dat een keuze gemaakt moet worden om aan te sluiten bij SSCZL.

2.2.5 Verbonden partijen

2.2.5.1 Definitie

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin de gemeenschappelijke regeling zowel bestuurlijk als financieel een belang heeft. De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een samenwerkingsverband op grond van de Wet veiligheidsregio's, waaraan de 18 Zuid-Limburgse gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat de veiligheidsregio over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd zijn.

2.2.5.2 Visie en beleidsvoornemens

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel in het bestuur of een stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen beschikbaar stelt, die zij mogelijk kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij. De Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft (nog) geen deelnemingenbeleid. Er is slechts sprake van een tweetal verbonden partijen, waarbij de risico's gering zijn hetgeen het uitwerken van een dergelijk beleid momenteel overbodig maakt. Uitgangspunt is wel dat we actief aandeelhouderschap wensen te voeren om de publieke belangen te borgen. Dat wil zeggen dat we proberen invloed uit te oefenen op de strategie van de organisatie.

Momenteel vindt u in onderstaand overzicht zowel deelneming in (privaatrechtelijke) deelnemingen, als ook in een (publiekrechtelijke) openbare lichaam.

2.2.5.3 Lijst van verbonden partijen

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) schrijft in artikel 15 voor dat de lijst van verbonden partijen moet worden onderverdeeld in:

1. Gemeenschappelijke regelingen;

2. Vennootschappen en coöperaties;
3. Stichtingen en verenigingen;
4. Overige verbonden partijen.

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg participeert niet in stichtingen en/of verenigingen of andersoortige verbonden partijen.

Verbonden partij	Belang	Doel	Ontwikkelingen
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT PIT	Bestuurlijk verbonden via de deelnemersraad van de (lichte) GR. Financieel verbonden via de bijdrage in de gemeenschappelijke kosten (2017: € 877.000). Deze kosten betreffen: <ul style="list-style-type: none"> • Kosten van accounts/ werkplekken; • Kosten opslag. Overige diensten worden afgerekend op basis van overeenkomst.	Het leveren van ICT-basisvoorziening d.m.v. technisch beheer.	De brandweer neemt vanaf 2015 deel aan deze regeling en draagt naar rato van de afname van ICT-diensten bij aan de kosten van de gemeenschappelijke regeling ICT ter ondersteuning van de bedrijfsvoering
VENNOOTSCHAPPEN			
VPT B.V.	100% aandeelhouder	VPT is een NIBHV gecertificeerd bedrijf en heeft alle kennis in huis om medewerkers binnen organisaties voor te bereiden op een mogelijk calamiteit. Doelstelling is om binnen bedrijven en organisaties een gevoel van veiligheid te creëren via veiligheidsopleidingen en of advies.	Er wordt veel energie gestopt in continue marktverkenning en acquisitie, en wordt aanhoudend gestudeerd op onderwerpen als flexibilisering van programma, planning en regelgeving en op het benutten van kansen.

Vanuit financieel perspectief zijn de volgende cijfers relevant (artikel 15 lid 2 BBV).

Verbonden partij		Eind 2016	Eind 2017
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT PIT	Eigen vermogen	0	0
	Vreemd vermogen	0	0
	Verwacht resultaat	0	0
	Risico's	Parkstad IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekening basis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van PIT met meer dan € 250.000 afwijkt.	

Verbonden partij

In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar. De bijdrage aan PIT wordt jaarlijks in de begroting van de Brandweer Zuid Limburg geraamd.

VENNOOTSCHAPPEN

VPT B.V.

	Eind 2016	Eind 2017
Eigen vermogen	25.400	30.700
Vreemd vermogen	0	0
Resultaat	-6.600	+5.300

Risico's

Het exploitatie resultaat zal voor de komende jaren naar verwachting zeer gering zijn. Bij grote tegenvallers is het EV te gering om dit op te vangen. Hierdoor staat het geplaatste aandelen kapitaal van de BRWZL onder druk. Indien er onverhoopt sprake zou zijn van een faillissement bedraagt het risico voor de BRWZL m.b.t. het aandelen kapitaal € 18.000. Bovendien zullen dan een aantal doorberekende lasten van de BRWZL naar VPT BV vervallen ad € 157.000.

2.2.5.4 Overige aspecten samenwerking

Naast de verbonden partijen, is nog het volgende van belang. Er is een overeenkomst tot levering van diensten met Sitech. Dit betreft een samenwerking op het gebied van ongevalsbestrijding met gevaarlijke stoffen (gaspakkeninzet en schuimblussing). Door deze overeenkomst (per 1-1-2014) wordt voldaan aan de Wet veiligheidsregio's.

Ten aanzien van de meldkamer is in 2017 doorgepakt naar een volgende fase. De volgende stap in het project betreft het 'samenwerken'. Bij samenwerken gaat het om een verdere integratie van werkwijzen daar waar de twee verschillende repressieve visies het toestaan. In deze fase wordt ook helderheid betracht te verkrijgen over de financiële aspecten zoals bijvoorbeeld het uitwerken van een heldere verdeelsleutel van de kosten tussen Noord en Zuid-Limburg.

Verschiedende samenwerkingen met veiligheidsregio Noord zijn aan de orde van de dag. Zo is er sprake van een intensieve samenwerking op het gebied van BRZO. Er is namelijk één coördinator voor beide regio's. Ook binnen andere onderdelen zoals bijvoorbeeld vakmanschap, PenO (bewustwording 2e Loopbaanbeleid) en op het terrein van informatiemanagement wordt intensief gebruik gemaakt van elkaars kennis.

3 DEEL C – JAARREKENING

3.1 Overzicht van baten en lasten

Hieronder is het recapitulerend financieel overzicht per programma weergegeven. Alle bedragen zijn x € 1; - = nadelig saldo/ + = voordelig saldo.

Omschrijving	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Vershil	
LASTEN					
Personeelslasten	26.347.276	24.497.695	26.612.147	-2.114.452	L1
Friciekosten	164.059	0	0	0	
Opleiding, vorming en training warm	1.177.568	1.281.377	1.522.365	-240.988	L2
Huisvesting	4.459.237	4.423.302	4.440.181	-16.879	L3
Kantoor	2.802.007	2.885.020	3.237.404	-352.384	L4
Voertuigen	2.515.209	3.002.805	2.762.255	240.550	L5
Materialen	1.740.643	2.177.984	1.962.729	215.255	L6
Onvoorzien en index	0	1.080.837	0	1.080.837	L7
Kostenplaatsen	-700.862	-300.000	-705.138	405.138	L8
TOTAAL LASTEN	38.505.137	39.049.020	39.831.943	-782.923	
BATEN					
Bijdragen gemeenten	33.198.464	33.581.103	34.150.154	569.051	B1
Bijdrage Rijk	4.401.966	4.475.142	4.542.854	67.712	B2
Overige inkomsten	1.131.551	982.271	1.022.907	40.636	B3
TOTAAL BATEN	38.731.981	39.038.516	39.715.915	677.399	
<i>SALDO EXCL. MUTATIES RESERVES</i>	<i>226.844</i>	<i>-10.504</i>	<i>-116.028</i>	<i>-105.524</i>	
Stortingen in reserves	3.487.108	3.539.108	3.539.108	0	R1
Onttrekkingen aan reserves	3.593.442	3.549.612	2.916.754	-632.858	R2
<i>TOTAAL MUTATIES RESERVES</i>	<i>106.334</i>	<i>10.504</i>	<i>-622.354</i>	<i>-632.858</i>	
SALDO INCL. MUTATIES RESERVES	333.178	0	-738.382	-738.382	

3.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

3.2.1 Samenvattend overzicht

In de hierna volgende paragrafen zal per kostensoort een analyse worden gegeven. Allereerst is een samenvattend overzicht opgenomen. Daarin wordt de uitsplitsing gemaakt naar incidenteel en structureel. Daarnaast is een derde kolom opgenomen waarin baten en lasten die een nauwe samenhang met elkaar hebben zijn weergegeven. De stijging in de personeelslasten wordt bijvoorbeeld gecompenseerd door de index c.q. de hogere bijdragen van de gemeenten en het Rijk, terwijl de lagere kapitaallasten resulteren in een lagere onttrekking uit de reserves.

Omschrijving	Incidenteel	Structureel	Samenhang	Totaal
LASTEN				
Personeelslasten				
Personeelslasten - Structureel	-	-	-1.385.000	-1.385.000
Personeelslasten - Later realiseren hybride	-80.000	-	-	-80.000
Personeelslasten - Meerkosten MFP	-	-150.000	-	-150.000
Personeelslasten - Vorming voorzieningen	-500.000	-	-	-500.000
Subtotaal personeelslasten	-580.000	-150.000	-1.385.000	-2.115.000
Opleiding, vorming en training	-	-241.000	-	-241.000
Huisvesting	-	-17.000	-	-17.000
Kantoorkosten				
Kantoorkosten - Advisering	-250.000	-	-	-250.000
Kantoorkosten - Meerkosten Parkstad IT	-	-78.000	-	-78.000
Kantoorkosten - Overige	-	-24.000	-	-24.000
Subtotaal kantoorkosten	-250.000	-102.000	-	-352.000
Voertuigen en materialen	-	-	456.000	456.000
Onvoorzien en index	100.000	-	981.000	1.081.000
Kostenplaatsen	-	405.000	-	405.000
SUBTOTAAL LASTEN	-730.000	-105.000	52.000	-783.000
BATEN				
Bijdragen gemeenten (indexering)	-	-	569.000	569.000
Bijdrage Rijk (indexering)	-	-	68.000	68.000
Overige inkomsten	94.000	-53.000	-	41.000
Mutaties reserves	-	-	-633.000	-633.000
SUBTOTAAL BATEN	94.000	-53.000	4.000	45.000
TOTAAL GENERAAL	-636.000	-158.000	56.000	-738.000

3.2.2 L1 – Personeelslasten (-€ 2.115.000)

In 2017 zijn diverse ontwikkelingen in gang gezet. De belangrijkste ontwikkeling is dat een start gemaakt is met het oplossen van de roosterproblematiek. Hiertoe is een Multifunctionele Pool (MFP) in het leven geroepen. Deze pool vormt voor een deel een formatieve uitbreiding. Daarnaast heeft een aantal grootschalige incidenten plaatsgevonden. Hierdoor moest extra inzet worden gepleegd hetgeen tot uitdrukking komt in overwerk en inhuur.

De totale overschrijding komt uit op € 2,1 mln. Hierin is de loonindex niet verdisconteerd. De loonindex tot en met de septembercircularisatie 2017 bedroeg ca. € 1,3 mln. De daadwerkelijke afwijking bedraagt dus ca. € 0,8 mln. Hierin wordt een bedrag van € 0,5 mln. veroorzaakt door de noodzakelijke vorming van een aantal personele voorziening voor de loonkosten van personeelsleden waarvan in 2017 afscheid is genomen. Deze maatregel heeft een incidenteel karakter.

De overige ca. € 0,3 mln. heeft meerdere oorzaken:

- Het hybride werken heeft niet de voortgang gekregen die was voorzien. Het budgettaire effect hiervan voor 2017 is ca. € 80.000 (incidenteel). Ook in 2018 zal hiervan een negatief budgettaire effect uitgaan van ruim € 150.000;
- De benoeming van extra mensen in de MFP gebeurde in oktober. De meerkosten hiervan bedroegen ca. € 150.000 (structureel). Omdat de pool pas in 2018 op volle sterkte draait, is

het structurele effect op de begroting omvangrijker. Overigens heeft de uitbreiding van de MFP ook tot extra opleidingskosten geleid (zie hierna). Tijdens de opleiding is was inhuur en overwerk noodzakelijk om de roosters te dichtens;

- De inzet voor grootschalige incidenten heeft geleid tot extra inhuur en overwerk.

3.2.3 L2 – Opleiding, vorming en training warm (-€ 241.000)

De overschrijding op deze kostencategorie bedraagt ca. € 241.000. De organisatie vraagt de komende tijd een extra investering op het domein vakmanschap. Dit dient structureel te worden opgelost in de begroting. Voor 2017 is gekozen voor een extra inspanning op dit vlak, onder andere om de hoofdstructuur in de warme organisatie op orde te houden. Ook de oprichting van de MFP heeft geleid tot extra kosten (ruim € 180.000). De overschrijdingen dragen een structureel element in zich. Op dit moment wordt onderzocht hoe vakbekwaamheid zich de komende jaren moet ontwikkelen. Daardoor zal meer duidelijkheid ontstaan welk structureel beslag vakbekwaamheid op de exploitatie gaat hebben.

3.2.4 L3 – Huisvesting (-€ 17.000)

De afwijking op deze kostensoort is relatief gering van omvang en daarom niet nader toegelicht.

3.2.5 L4 – Kantoor (-€ 352.000)

De overschrijding op dit budget bedroeg ca. € 352.000. Deze overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door een tweetal elementen:

- Advisering: doordat diverse juridische procedures zijn gevoerd, is juridische expertise ingehuurd. Daarnaast is advies ingewonnen rondom de roosterproblematiek. Verder is een start gemaakt met de herijking van de verdeelsystematiek over de gemeenten. Ook is advies ingewonnen rondom de opzet van informatiemanagement en wordt de controller ad-interim ingevuld. Met name door deze elementen zijn de advieskosten met ruim € 250.000 overschreden (incidenteel);
- Automatisering: de meerkosten die door Parkstad ICT (PIT) in rekening worden gebracht, komen uit op € 78.000. Deze meerkosten zijn structureel.

Het overige verschil van € 24.000 is niet nader toegelicht.

3.2.6 L5 en L6 – Voertuigen en materialen (+€ 456.000)

Ten aanzien van voertuigen en materialen is sprake van een onderschrijding van € 456.000. Dit betreft voornamelijk de kapitaallasten. Deze worden geëgaliseerd via de daarvoor bedoelde reserve om de exploitatie ook op de lange termijn stabiel te houden. Hierdoor kunnen ook de gemeentelijke bijdragen stabiel blijven. Er vindt momenteel onderzoek plaats in hoeverre er sprake is van een structurele component. Hiertoe wordt het meerjarig investeringsprogramma (MIP) doorgelicht., Doordat voertuigen langer meegaan en investeringen worden uitgesteld, zijn de lasten in 2017 lager dan begroot. De totale onderschrijding op deze elementen zorgt ervoor dat de onttrekking uit de reserve egalisatie kapitaallasten € 550.000 lager uitvalt.

3.2.7 L7 – Onvoorzien en index (+€ 1.081.000)

In de begroting 2017 was voor het laatst een post onvoorzien opgenomen van € 100.000. Deze is niet ingezet.

In de begroting wordt de index afzonderlijk onder de lasten opgenomen en niet ingerekend in de kostensoorten. De begroting van enig jaar is dus altijd gebaseerd op het prijspeil van een jaar eerder. De daadwerkelijke loon- en prijsontwikkeling komt in de rekening tot uitdrukking in de hogere lasten op de diverse kostensoorten.

3.2.8 L8 – Kostenplaatsen (+€ 405.000)

Dit betreft het renteresultaat. In 2017 is voor het laatst met een renteomslag “oude stijl” gewerkt. In de kapitaallasten is rekening gehouden met een rente van 4% terwijl de daadwerkelijk externe betaalde rente veel lager lag. Vanaf 2018 zal dit renteresultaat nagenoeg verdwenen zijn. De kapitaallasten zijn vanaf 2018 lager geraamd.

3.2.9 B1 – Bijdragen gemeenten (+€ 569.000)

De bijdragen van gemeenten vallen hoger uit door de meevallende septembercirculaire 2017. Op grond van deze circulaire zijn de index 2016 en 2017 herrekend. De brandweer hanteert een samengestelde index van $2/3$ x de loonindex + $1/3$ x de prijsindex. Deze wordt toegepast op de baten.

De nacalculatie is als volgt.

	2016	2017	Totaal
Loonindex	163.827	377.966	541.793
Prijsindex	-28.477	55.735	27.258
Totaal	135.350	433.701	569.051

De nacalculatie van de index 2017 is als volgt opgebouwd.

	Circulaire	Totaal	In begroting 2017	Verschil
Loonindex (2/3)	3,6%	796.763	418.797	377.966
Prijsindex (1/3)	1,4%	154.926	99.191	55.735
Totaal		951.689	517.988	433.701

3.2.10 B2 – Bijdrage Rijk (+€ 67.700)

De Bdur-bijdrage van het Rijk valt hoger uit als gevolg van de loon- en prijsbijstelling die bij beschikking van 17 juli 2017 is toegekend aan de veiligheidsregio's.

3.2.11 B3 – Overige inkomsten (+€ 40.600)

De overige inkomsten vallen hoger uit door een subsidieafrekening Emric van € 94.000 (incidenteel). Verder vallen de inkomsten lager uit door een combinatie van factoren. In 2016 heeft het DB besloten dat de tegenvallende retributies uit de tariefregeling mochten wegvallen tegen de hogere inkomsten vanuit het OMS. Inmiddels heeft AB besloten deze inkomsten met ingang van 2019 te laten vervallen, waardoor de verminderde inkomsten van de tariefregeling ook niet meer kunnen worden gecompenseerd. Als gevolg van deze ontwikkelingen, is sprake van een structureel probleem van ca. € 600.000. Hiervoor is nog geen oplossing voorhanden.

3.2.12 R1 en R2 – Mutaties reserves (-€ 632.900)

Vanuit reserves is minder onttrokken dan begroot. Dit komt omdat de kapitaallasten lager uitvallen dan begroot. Hierdoor hoeft minder te worden onttrokken uit de egalisatiereserve kapitaallasten.

3.2.13 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien

Zoals hiervoor is aangegeven, is in de begroting 2017 voor het laatst een post onvoorzien opgenomen. Deze post bedroeg € 100.000 en is niet ingezet.

3.2.14 Overzicht van incidentele baten en lasten

Hieronder zijn de incidentele baten en lasten weergegeven. De mutaties in reserves zijn hierin niet betrokken. Zie hiervoor paragraaf 3.2.4: de mutaties in de reserves zijn structureel. Een – betreft een nadeel, een + een voordeel. Bedragen luiden in €.

Omschrijving	Bedrag
Saldo incl. mutaties reserves	-738.382
Incidentele stortingen reserves	-
Incidentele onttrekkingen reserves	-
Later realiseren hybride	-80.000
Advieskosten	-250.000
Toevoeging personele voorzieningen	-500.000
Onvoorzien	100.000
Overige inkomsten, afrekening subsidie	94.000
Totaal incidenteel	-636.000

3.2.15 Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Vanaf 2012 is gestart met een egalisatiereserve kapitaallasten materieel. Op basis van het meerjarig investeringsprogramma wordt elk jaar een bedrag van € 3.504.115, conform de begroting, gestort in de reserve. Dit bedrag wordt vanaf de begroting 2018 verlaagd naar € 3.147.000. Ten laste van deze reserve worden de werkelijke kapitaallasten gedekt van het geactiveerde materieel. Hieronder is het verloop in 2017 alsmede het verloop vanuit de meerjarenbegroting 2018-2021 opgenomen.

	2017	2018	2019	2020	2021
Saldo begin	5.815.366	6.320.689	6.598.691	6.770.693	6.452.695
Toevoeging	3.504.116	3.147.000	3.147.000	3.147.000	3.147.000
Onttrekking	-2.998.795	-2.869.000	-2.975.000	-3.465.000	-3.574.000
Saldo eind	6.320.689	6.598.691	6.770.693	6.452.695	6.025.697

3.2.16 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Op 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het voor de veiligheidsregio toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 181.000. Dit betreft het zogenaamde algemeen bezoldigingsmaximum. De onderstaande verantwoording volgt het model zoals gepubliceerd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op 19 september 2017.

3.2.16.1 Bezoldiging topfunctionarissen

3.2.16.1.1 Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	G. van Klaveren
Functiegegevens	Directeur/commandant
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 -31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	150.058
Beloningen betaalbaar op termijn	17.741
<i>Subtotaal</i>	<i>167.799</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	167.799
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 -31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	142.661
Beloningen betaalbaar op termijn	15.369
Totale bezoldiging 2016	158.030

3.2.16.1.2 Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing.

3.2.16.1.3 Toezichthoudende topfunctionarissen

Bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg wordt het Bestuur (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur) beschouwd als topfunctionaris in de zin van de Wet (WNT). Voor de bestuursleden verwijzen we naar het overzicht in paragraaf 1.11.2.1. Alle bestuursleden in 2017 hebben deze functie onbezoldigd vervuld.

3.2.16.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing

3.2.16.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.3 Balans

Activa	31-12-2017 Eindbalans	31-12-2016 Beginbalans
<u>VASTE ACTIVA</u>		
<u>Materiële vaste activa met economisch nut</u>		
Gronden en terreinen	1.108.325	1.108.325
Bedrijfsgebouwen	8.821.268	8.888.149
Inventaris	2.076.187	2.203.276
Vervoermiddelen	11.613.460	11.048.541
Machines, apparaten en installaties	2.197.301	2.375.474
Beroepskleding	1.475.747	1.446.151
	27.292.288	27.069.916
<u>Financiële vaste activa</u>		
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	18.000	18.000
	18.000	18.000
Totaal vaste activa	27.310.288	27.087.916
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>		
<u>Voorraden</u>		
Voorraden	0	31.108
	0	31.108
<u>Vorderingen</u>		
Vorderingen op openbare lichamen	13.329.256	7.538.793
Te vorderen btw op gemeenten	49.484	125.347
Overige vorderingen	202.167	327.077
Vorderingen op deelnemingen	0	0
Waarborgsommen	4.783	4.783
Rekening-courant met het Rijk	9.125.144	16.184.815
Rekening-courant met niet financiële instellingen	0	262.117
Overlopende activa	983.618	609.105
	23.694.452	25.052.037
<u>Liquide middelen</u>		
Liquide middelen	124.424	148.684
	124.424	148.684
Totaal vlottende activa	23.818.876	25.231.829
Totaal activa	51.129.164	52.319.745

Passiva	31-12-2017 Eindbalans	31-12-2016 Beginbalans
<u>VASTE PASSIVA</u>		
<u>Reserves</u>		
Algemene reserve	887.362	753.009
Bestemmingsreserves	7.518.695	7.151.341
Rekeningresultaat voor bestemming	-738.382	333.178
Totaal reserves	7.667.675	8.237.528
<u>Voorzieningen</u>		
Voorzieningen	3.684.212	3.219.708
Totaal voorzieningen	3.684.212	3.219.708
<u>langlopende leningen</u>		
Leningen o/g	17.080.863	18.224.272
Totaal langlopende leningen	17.080.863	18.224.272
<u>VLOTTENDE PASSIVA</u>		
<u>Kortlopende schulden</u>		
Crediteuren	1.063.152	1.146.633
Te betalen omzetbelasting	16.679	28.559
Betalingen onderweg	0	0
Overlopende passiva	21.003.171	20.689.076
Consolidatierekening	613.412	773.969
Totaal kortlopende schulden	22.696.414	22.638.237
Totaal Passiva	51.129.164	52.319.745

3.4 Toelichting op de balans

3.4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening wordt opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Hierna wordt per categorie aangegeven welke grondslagen zijn gehanteerd.

Materiële vaste activa

Onder materiële vaste activa worden afzonderlijk opgenomen:

- Gronden en terreinen;

- Bedrijfsgebouwen;
- Inventaris;
- Vervoermiddelen;
- Machines, apparaten en installaties;
- Activa in uitvoering.

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van historische kosten verminderd met de afschrijvingen. De activa zijn per 1 januari 2009 overgenomen van de deelnemende gemeenten rechtstreeks of via de gemeenschappelijke regelingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de levensduur zoals deze werd gehanteerd door de deelnemende gemeenten respectievelijk deelnemende gemeenschappelijke regelingen.

De nieuwe materiële vaste activa vanaf 2009 zijn gewaardeerd op basis van historische kosten verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen zijn bepaald op basis van de geschatte levensduur en starten in het boekjaar volgend op het investeringsjaar.

De afschrijvingen op gebouwen vinden vanaf 2012 plaats op annuïtaire basis en de afschrijvingen van de andere materiële activa vinden plaats op lineaire basis. De afschrijvingen op de gebouwen vindt plaats op annuïtaire basis om gedurende langere tijd een gelijkmatig verloop van de kapitaallasten te bewerkstelligen. In de vervaardigingsprijs van de materiële vaste activa in uitvoering worden de rentelasten opgenomen.

Financiële vaste activa

Onder financiële vaste activa worden opgenomen de zogenaamde langlopende effecten (beleggingen) die niet op korte termijn om te zetten zijn in liquide middelen. De deelnemingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde van het aandelenkapitaal.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij de vorderingen wordt mogelijk rekening gehouden met een voorziening wegens oninbaarheid op basis van individuele beoordeling.

De onder vlottende activa behorende vorderingen worden onderverdeeld in:

- Vorderingen op openbare lichamen;
- Overige vorderingen;
- Waarborgsommen;
- Overlopende activa.

Verder worden onder vlottende activa de liquide middelen opgenomen.

Reserves

Reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die bedrijfseconomisch gezien vrij besteedbaar zijn. De reserves kunnen worden onderscheiden in algemene reserves, bestemmingsreserves en egalisatiereserves. Onder het eigen vermogen is tevens opgenomen het rekeningssaldo van de rekening van baten en lasten. Het eigen vermogen heeft een bufferfunctie voor tegenvallers en een financieringsfunctie.

Tot de bestemmingsreserves worden gerekend:

- Reserves waaraan het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven;
- Nog niet bestede verkregen middelen, verkregen van derden onder stringente condities voor de richting van de aanwending;

- Egalisatierekeningen die dienen om schommelingen op te vangen en egalisatierekeningen voor investeringsbijdragen, bedoeld om ontvangen investeringsbijdragen gedurende de gebruiksduur van het investeringsgoed in jaarlijkse termijnen ten gunste van de rekening van baten en lasten te laten komen.

Voorzieningen

Voorzieningen betreffen naar verwachting onvermijdelijke uitgaven voor gebeurtenissen die al hebben plaatsgevonden. Voorzieningen worden gevormd wegens:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum (31 december van het betreffende dienstjaar) onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten is;
- Risico's waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten is;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- De voorzieningen hebben betrekking op diverse beheerprogramma's en dienen voornamelijk tot gelijkmatige verdeling van lasten over een reeks van jaren, afhankelijk van de onderhoudscyclus.

Langlopende schulden

Onder langlopende schulden zijn begrepen de schulden met een oorspronkelijke looptijd van 1 jaar of langer.

Onder langlopende schulden worden opgenomen:

- Obligatieleningen;
- Onderhandse leningen;
- Door derden belegde reserves;
- Waarborgsommen.

Vlottende passiva

De onder vlottende passiva behorende kortlopende schulden worden onderverdeeld in:

- Schulden aan publiekrechtelijke lichamen;
- Opgenomen kasgeldleningen;
- Bank- en girosaldo;
- Overige rekening courantsaldi;
- Overige schulden.

De kortlopende schulden hebben, tenzij anders vermeld, een looptijd van korter dan 1 jaar en worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij uitdrukkelijk anders is vermeld.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen gemeentelijke en rijksbijdragen alsmede de overige inkomsten en alle aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. Hierbij wordt het stelsel van baten en lasten gehanteerd, met inachtneming van het voorzichtigheidsbeginsel, het toerekeningsbeginsel en het realisatiebeginsel.

3.4.2 Vaste activa

3.4.2.1 Materiële vaste activa

Per einde boekjaar 2017 bedraagt de boekwaarde van de materiële vaste activa 27,3 miljoen (ultimo 2016 € 27,1 miljoen). Voor de opbouw naar activasoort wordt verwezen naar het onderstaande overzicht van geactiveerde kapitaaluitgaven.

Overzicht van geactiveerde kapitaaluitgaven

Omschrijving	Boekwaarde 31 december 2016	Vermeerderingen 2017	Verminderingen 2017	Afschrijvingen 2017	Boekwaarde 31 december 2017
Materiële activa met economisch nut					
a. Gronden en terreinen	1.108.325				1.108.325
b. Bedrijfsgebouwen	8.888.149	215.384		282.265	8.821.268
c. Inventaris	2.203.276	60.398		187.487	2.076.187
d. Vervoermiddelen	11.048.541	1.936.654	25.587	1.346.148	11.613.460
e. Machines, apparaten en installaties	2.375.474	328.121	70.867	435.427	2.197.301
f. Beroepskleding	1.446.151	425.161		395.565	1.475.747
Totaal	27.069.916	2.965.718	96.454	2.646.892	27.292.288
Financiële vaste activa					
a. Aandelen in deelnemingen	18.000				18.000
Totaal	18.000	0	0	0	18.000
Totaal vaste activa	27.087.916	2.965.718	96.454	2.646.892	27.310.288

Overzicht kapitaallasten

Omschrijving	Afschrijvingen 2017	Rente 2017	Totaal kapitaallasten
Materiële activa met economisch nut			
Gronden en terreinen		55.416	55.416
Bedrijfsgebouwen	282.265	440.488	722.753
Inventaris	187.487	105.198	292.685
Voertuigen	1.346.148	441.941	1.788.089
Machines, apparaten en installaties	435.427	92.184	527.611
Beroepskleding	395.565	57.846	453.412
Totaal	2.646.892	1.193.073	3.839.965

Toelichting mutaties materiële vaste activa 2017

Gronden en terreinen

Saldo per 31.12.2017 is € 1.108.325. In het dienstjaar 2017 zijn geen mutaties geweest in de gronden en terreinen.

Bedrijfsgebouwen

Saldo per 31.12.2016 is € 8.888.149. Het saldo van de vermeerderingen € 215.384 heeft betrekking op aanpassing gebouwen.

Inventaris

Saldo per 31.12.2017 is € 2.076.187. In 2017 is er voor € 60.398 nieuwe inventaris aangeschaft. Het betreft voornamelijk vervanging van bestaande inventaris.

Vervoermiddelen

Saldo per 31.12.2017 is € 11.613.460. De investeringen in vervoermiddelen bedragen in 2017 € 1.911.067

In 2017 hebben op basis van het investeringsplan onder andere de volgende mutaties plaatsgevonden:

- Aanschaf Hulpverleningsvoertuig   €   131.892
- Bepakking   €   128.776
- Aanschaf 4 Tankspuitauto's   €   1.545.855

Machines, apparaten en installaties

Saldo per 31.12.2017 is € 2.197.301. De investeringen in 2017 bedragen totaal € 328.121 en hebben betrekking op:

- Vervanging apparatuur ademlucht   €   137.438
- Operationele informatievoorziening   €   43.110
- Materialen ORT   €   17.915
- Navigatie   €   17.647
- Vervanging wasmachines   €   30.153

In 2017 is een investering ad € 70.867 ten laste van de exploitatie afgeboekt. Het betreft niet geleverde plotschermen wegens faillissement van de leverancier.

Kleding

Saldo per 31.12.2017 is € 1.475.746. In 2017 is voor € 425.161 aan kleding aangeschaft met name voor de uitrukploegen. Schoner werken heeft hierbij een grote invloed.

3.4.2.2 Financiële vaste activa

Saldo per 31.12.2017 € 18.000. Onder de financiële vaste activa wordt verantwoord het aandelenkapitaal dat de Brandweer Zuid-Limburg heeft in Veiligheidsopleidingen, Planvorming, Trainingen (VPT BV) De deelnemingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. De waarde van het aandelenkapitaal in VPT BV is € 18.000.

3.4.3 Vlottende activa

3.4.3.1 Voorraden

Saldo per 31.12.2017 € 0. Vanaf 2017 zijn er geen voorraden materialen van het Servicecentrum Gebruiksgoederen.

3.4.3.2 Vorderingen

Saldo per 31.12.2017 is € 23.694.452. De gezamenlijke vorderingen op openbare lichamen ultimo 2017 ad € 13.329.256 betreffen onder meer de FLO en de nog openstaande facturen van de gemeentelijke bijdragen van het eerste halfjaar 2018. Omdat de vervaldatum van de gemeentelijke bijdragen over het eerste halfjaar 2018 per 1 januari 2018 is, vinden deze mutaties veelal in december 2017 plaats. De totale gemeentelijke bijdragen over het eerste halfjaar van 2018 zijn aan de creditzijde van de balans opgenomen onder overlopende passiva.

Conform artikel 39 van BBV is de rekening-courantverhouding met het Rijk, het schatkistbankieren, ad € 9.125.144 opgenomen onder vorderingen. De overige vorderingen ad. € 202.167 betreffen vorderingen op derden. De afwikkeling van deze vorderingen heeft een normaal verloop. De overlopende activa van € 983.618 betreffen voornamelijk de nog te ontvangen index 2016 en 2017 van de gemeenten ad € 569.051 en de subsidie Impuls OmgevingsVeiligheid van € 106.936.

Specificatie vorderingen

Omschrijving	31-dec 2017	31-dec 2016
Vorderingen op openbare lichamen	13.329.256	7.538.793
Te vorderen BTW op gemeenten	49.484	125.347
Overige vorderingen	202.167	327.077
Waarborgsommen	4.783	4.783
Rekening-courantverhouding met het Rijk	9.125.144	16.184.815
Rekening-courantverhouding met niet financiële instellingen	0	262.117
Overlopende activa	983.618	609.105
Totaal	23.694.452	25.052.037

In hoofdstuk 5 van deze jaarrekening is het overzicht schatkistbankieren opgenomen.

3.4.3.3 Liquide middelen

Saldo per 31.12.2017 is € 124.424. De liquide middelen bestaan uit € 9.120 contante middelen en € 115.304 goeden bij bankinstellingen.

Specificatie liquide middelen

Omschrijving	31-dec 2017	31-dec 2016
Kas	9.120	3.133
Bank	115.304	145.551
Totaal	124.424	148.684

Rondom de liquide middelen zijn de regels van schatkistbankieren van toepassing. In de bijlage is het desbetreffende overzicht ingevoegd.

3.4.4 Vaste passiva

3.4.4.1 Reserves

Algemene reserve

Saldo per 31.12.2017 is € 887.363. De algemene reserve is een reserve waaraan geen specifieke bestemming aan is gegeven. De daarin vastgelegde middelen dienen als weerstandvermogen. Dit weerstandvermogen is bestuurlijk bepaald op € 1.500.000. De stand van het weerstandvermogen per ultimo 2017 is € 887.363 waardoor 59% van de bestuurlijk afgesproken omvang van het weerstandvermogen bereikt is. Aan de Algemene Reserve is een bedrag ad € 134.353 in 2017 toegevoegd, conform begrotingswijziging rekeningsaldo 2016, vastgesteld door het Algemeen Bestuur in juni 2017.

Reserve opleiden en oefenen

Saldo per 31.12.2017 is € 153.205. Uit de reserve opleidingen en oefenen is, conform de begroting 2017 een bedrag ad € 75.994 voor realistisch oefenen onttrokken. Het saldo per ultimo 2017 is benodigd voor het realistisch oefenen in de komende jaren.

Reserve egalisatie kapitaallasten materieel

Saldo per 31.12.2017 is € 6.320.687. Vanaf 2012 is gestart met een egalisatiereserve kapitaallasten materieel. Op basis van het meerjarig investeringsprogramma wordt elk jaar een bedrag van

€ 3.504.115, conform de begroting, gestort in de reserve. Ten laste van deze reserve worden de werkelijke kapitaallasten gedekt van het geactiveerde materieel, in 2017 is dit € 2.998.795.

Reserve egalisatie bezuinigingen

Saldo per 31.12.2017 is € 562.779. Deze reserve is ingesteld om de saldi van de voordelige en nadelige verschillen per boekjaar tussen de geraamde en de gerealiseerde bezuinigingen in de periode 2012 tot en met 2018 te egaliseren en daardoor optimaal de verminderde gemeentelijke bijdragen te borgen. In 2017 is, conform de begroting, een bedrag ad € 52.000 gestort in de reserve en een bedrag ad € 255.000 onttrokken uit de reserve.

Reserve Sociaal Plan

Saldo per 31.12.2017 is € 283.486. Op basis van de besluitvorming door het Algemeen Bestuur is er ten laste van het resultaat van het dienstjaar 2013 een reserve sociaal plan ad € 640.000 gevormd. Ten laste van deze reserve is in 2017 een bedrag € 57.510 onttrokken voor de vergoedingen woonwerkverkeer en piket Maastricht.

Bestemming rekeningsaldo

Saldo per 31.12.2017 is € 738.382. De resultaatbestemming van het rekeningsaldo 2016 is verwerkt in de reserves 2017 conform besluit Algemeen Bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening 2016. Het rekeningsaldo 2016 bedroeg € 333.178 en is als volgt bestemd:

• Resultaat	€ 333.178	
• Niet uitbetaling index 2016 door gemeenten	€ 453.825	-/- terug naar gemeenten
• Onttrekking uit de reserve bezuinigingen	<u>€ 255.000</u>	+/+ vrijval in exploitatie
• Blijft: toevoeging aan de Algemene Reserve	<u>€ 134.353</u>	

Het rekeningsaldo 2017 bedraagt € 738.382 negatief; over deze resultaatbestemming vindt in 2017 besluitvorming plaats door het Algemeen Bestuur.

3.4.4.2 Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud panden

Saldo per 31.12.2017 is € 2.838.953. Gebaseerd op meerjarige onderhoudsplannen zijn in 2017 de jaarlijkse dotaties van € 489.076 verricht ten gunste van de voorziening groot onderhoud gebouwen. De dotatie betreft het groot onderhoud van de kantoor en opleidingsgebouwen in Margraten en de kazernes in Beek, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Maastricht-Zuid, Margraten, Bocholz en Sittard Middenweg. De aanvang 2013 verkregen bijdrage van € 302.272 voor het groot onderhoud tot 2023 van de kazerne Maastricht-Zuid is in 2014 toegevoegd aan deze voorziening. In 2017 zijn uitgaven gedaan voor het groot onderhoud voor een bedrag van totaal € 420.197.

Voorziening WW verplichtingen

Saldo per 31.12.2017 is € 503.466. Een voorziening WW personeel ad € 94.187 is in 2015 gevormd om de WW-verplichtingen van ontslagen werknemers op te kunnen vangen. Deze voorziening loopt tot en met 2018. In 2016 is ten laste van deze voorziening € 65.751 betaald. In 2017 is € 507.845 gestort voor

de vaststellingsovereenkomsten van diverse werknemers. De vaststellingsovereenkomsten lopen tot 2019.

Voorziening exploitatie kazerne Maastricht Zuid

Saldo per 31.12.2017 is € 341.792. De Brandweer Zuid-Limburg heeft een bijdrage ontvangen voor de dekking van de exploitatiekosten en het groot onderhoud van de kazerne Maastricht-Zuid voor de komende 10 jaren. Het ontvangen bedrag aanvang 2013 ad € 887.929 is berekend op contante waarde.

Een gedeelte van de voorziening is ondergebracht bij de voorziening groot onderhoud panden. Over de contante waarde per 1 januari 2017 is op basis van een rekenrente van 4%, € 15.530 toegevoegd aan de voorziening. Ten laste van de voorziening zijn de netto exploitatiekosten van dit pand van € 62.000 geboekt.

Overzicht van reserves en voorzieningen

Omschrijving	Stand 31 december 2016	Resultaat-bestemming 2016	Vermeerderingen 2017	Verminderingen 2017	Stand 31 december 2017
Reserves					
Algemene reserve	753.010	134.353	-	-	887.362
Reserve opleiden en oefenen	229.199	-	-	75.994	153.205
Reserve egalisatie kapitaallasten	5.815.366	-	3.487.108	2.783.250	6.519.226
Reserve egalisatie bezuinigingen	765.779	-255.000	52.000	-	562.779
Reserve sociaal plan	340.996	-	-	57.510	283.486
Totaal	7.904.350	-120.647	3.539.108	2.916.754	8.406.058
Rekeningsaldo					
Rekeningsaldo	333.178	-333.178	-	-738.382	-738.382
Totaal	333.178	-333.178	-	-738.382	-738.382
Totaal reserves	8.237.528	-453.825	3.539.108	2.178.372	7.667.676
Voorzieningen					
Voorziening onderhoud panden	2.770.074	-	489.076	420.197	2.838.953
Voorziening WW verplichtingen	61.372	-	507.845	65.751	503.466
Voorziening kazerne Maastricht Zuid	388.262	-	15.530	62.000	341.792
Totaal voorzieningen	3.219.708	-	1.012.452	547.948	3.684.212

Langlopende leningen

Saldo per 31.12.2017 is € 17.080.863. De langlopende leningen per 31 december 2017 betreffen onder meer de vaste geldleningen die zijn overgenomen van de Regionale Brandweer Zuid-Limburg (BNG nominaal € 1,1 miljoen).

Ter financiering van de kazerne Middenweg zijn op 28 december 2010 vier geldleningen bij de BNG aangegaan voor een totaal van € 7.500.000 met opnamedata tussen 1 april 2011 en 1 oktober 2012. Ultimo 2016 is een geldlening ad € 10.000.000 afgesloten voor de consolidatie van vlottende schuld en de vaste financiering van onderhanden zijnde en van nieuwe investeringen. In 2017 zijn geen nieuwe geldleningen aangetrokken.

Specificatie van langlopende leningen

Omschrijving	Lineair/ annuïteit	Oorspronkelijke hoofdsom	Vervaldatum rente en aflossing	Einde looptijd	Rente %	Pro resto hoofdsom per 31 december 2016	Stortingen 2017	Aflossingen 2017	Rente 2017	Pro resto hoofdsom per 31 december 2017
Geldleningen										
Bank Nederlandse Gemeenten nr 40.0082517	25.135	414.755	11-03	2034	5,04	292.902		10.373	14.340	282.529
Bank Nederlandse Gemeenten nr 91398	71.563	1.043.695	01-10	2040	6,25	877.757		16.703	54.597	861.054
Bank Nederlandse Gemeenten nr 40106275	70.350	1.500.000	3-8	2026	4,69	1.500.000		0	70.350	1.500.000
Bank Nederlandse Gemeenten nr 40106276	114.806	2.000.000	1-10	2051	4,89	1.906.238		21.591	92.949	1.884.647
Bank Nederlandse Gemeenten nr 40106277	116.397	2.000.000	3-10	2051	4,99	1.908.311		21.172	94.964	1.887.139
Bank Nederlandse Gemeenten nr 40106278	160.349	2.000.000	1-10	2032	4,99	1.739.064		73.570	85.854	1.665.495
Bank Nederlandse Gemeenten nr 40110848	1.000.000	10.000.000	28-11	2026	0,58	10.000.000		1.000.000	57.476	9.000.000
Totaal	1.558.600	18.958.450				18.224.272	0	1.143.408	470.529	17.080.863

3.4.5 Vlottende passiva

Saldo per 31.12.2017 is € € 22.696.414. De afwikkeling van de crediteuren heeft een normaal verloop. De te betalen omzetbelasting betreft de afdracht omzetbelasting over bedrijfsmatige activiteiten. De overlopende passiva betreffen voornamelijk de componenten nog te betalen posten van € 1,6 miljoen (2016 € 2,1 miljoen), de gemeentelijke bijdrage eerste halfjaar 2018 van € 17,7 miljoen (2016 € 16,6 miljoen), de loonheffing en overige premies € 1,6 miljoen.

Onder de consolidatierekening zijn opgenomen de positieve saldi van de onderdelen Bevolkingszorg € 462.410, Burgernet € 50.375, Emric € 47.528, Programmabureau € 28.788 en de Stichting tot Exploitatie van het Regionaal Brandweer Opleiding en Oefencentrum € 23.732; samen is dit € 613.412.

Specificatie vlottende passiva

Omschrijving	31 december 2017	31 december 2016
Crediteuren	1.063.152	1.146.633
Te betalen omzetbelasting	16.679	28.559
Betalingen onderweg		
Overlopende passiva	21.003.172	20.689.076
Consolidatierekening	613.412	773.969
Totaal	22.696.414	22.638.237

3.4.6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De toekomstige aanspraken van de individuele medewerkers op de FLO en aanverwante regelingen zoals het overgangsrecht zijn niet opgenomen als verplichtingen in de balans, omdat (het tijdstip van) de aanspraak, de omvang (hoeveel medewerkers) en de keuzes (deelaanspraak of gehele aanspraak) onbekend zijn. De integrale verhaalbaarheid op de onderscheiden gemeenten van bovenvermelde mogelijke verplichtingen is daarom ook onbekend en niet opgenomen in deze balans.

4 SiSa-verantwoording

		 <p>Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties</p>		SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking siSa - d.d. 10 januari 2018							
				Besteding (jaar T)							
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Aard controle R Indicatornummer: A2 / 01 € 6.433.467								
lenW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02 € 0	Overige bestedingen (jaar T)	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03 € 0	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04 Toelichting	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05
			Kopie beschikkingnummer Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06 € 133.000	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07 € 142.524	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10 Ja			

5 Overzicht schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	292,7774925			
			Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3
					Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	174	185	174	119
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	118	108	118	174
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	39.037			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	39.037			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	292,78			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
			Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3
					Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	15.690	16.816	16.035	10.948
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	174	185	174	119

VI. BIJLAGE: JAARSTUKKEN BURGERNET LIMBURG

Inhoudsopgave

1	DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN	91
1.1	Voorwoord	91
1.2	Burgernet Limburg	92
1.3	Bestuur en directie	92
1.3.1	Rechtspersoonlijkheid en bestuurssamenstelling	92
1.3.2	Directie	93
2	DEEL B – JAARVERSLAG	94
2.1	Beleidsverantwoording Programmabureau	94
2.1.1	Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?	94
2.1.2	Wat heeft het gekost?	94
2.2	Paragrafen	96
2.2.1	Weerstandsvermogen	96
2.2.2	Financiering	97
2.2.3	Bedrijfsvoering.....	98
3	DEEL C – JAARREKENING	99
3.1	Overzicht van baten en lasten.....	99
3.2	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	99
3.2.1	Analyse	99
3.2.2	Aanwending van het bedrag voor onvoorzien	99
3.2.3	Overzicht van incidentele baten en lasten	99
3.2.4	Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	100
3.2.5	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	100
3.3	Balans	101
3.4	Toelichting op de balans.....	101
3.4.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	101
3.4.2	Toelichting op de balansposten.....	102

1 DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN

1.1 Voorwoord

Burgernet is een samenwerkingsverband tussen politie, gemeente en burgers om de veiligheid in de woon-werkomgeving te verbeteren.

In 2017 heeft Burgernet zich op een aantal gebieden verder doorontwikkeld, te weten:

- Inzet acties Burgernet via social media, met name in nachtelijke uren. Dit leverde een positieve bijdrage aan “meer heterdaadkracht”;
- Inzet Burgernet bij grootschalige evenementen (opening carnavals seizoen te Maastricht, concerten Andrie Rieu, kerstmarkt te Valkenburg en carnavalsdagen te Maastricht en Venlo;
- Inzet Burgernet, in kader van crisiscommunicatie, is geborgd binnen de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. In 2018 zullen er verdere gesprekken volgen om dit eveneens binnen de Veiligheidsregio Limburg-Noord te borgen.
- Doorontwikkeling van de nieuwe toepassing de “burgernet App”.
- Werving nieuwe deelnemers Burgernet. In een drietal gemeenten te weten Sittard, Heerlen en Maastricht werd op basis van een co-financiering, nieuwe deelnemers geworven met als resultaat een behoorlijke toename van nieuwe deelnemers.
- Inzet burgernet mail. Hierdoor bestaat de mogelijkheid voor politie en gemeente om middels een e-mail met burgers te communiceren. De politie gebruikt deze functie veelal in het kader van digitaal buurtonderzoek bij HIC feiten (woninginbraken).
- Inzet burgernet Nieuwsbrief. Deze toepassing werd door diverse gemeente ingezet. Dit in het kader van het verstrekken van preventieve informatie op gebied van veiligheid.
- Facebook Burgernet Limburg. Op de facebook wordt met name aandacht besteed aan gepleegde HIC feiten. Deze pagina telt 10647 likes en wordt gemiddeld 78000 maal per week bekeken.

Deelnemers Burgernet

Het aantal geregistreerde deelnemers aan Burgernet is ten opzicht van 1 januari 2017 met 20627 deelnemers gestegen. Het aantal geregistreerde deelnemers betreft 158400. Dit is 14.2 % van de totale Limburgse bevolking. Hiermee is de provincie Limburg de regio met procentueel de meeste deelnemers aan Burgernet.

Burgernet “App” gebruikers

Naast het geregistreerd aanmelden bij Burgernet bestaat nu ook de mogelijkheid om enkel de burgernet app te downloaden. Hiermee ontvang je de berichten op de locatie waar men zich op dat moment in Nederland bevindt. In 2017 werd er 390.000 maal via de burgernet app de burgernetacties bekeken. Hierbij werd 2444 maal het noodnummer 112 gebeld met informatie omtrent het incident. Daarnaast werden de ontvangen berichten 379 door burgers gedeeld op social media, waardoor er een nog groter publiek werd bereikt.

Burgernet acties

In 2017 werden er 714 burgernet door de politie meldkamer uitgezet. Dit is ten opzicht van 2016 een stijging van 225 burgernetacties. Bij 49 acties (7.1 %) leidde, door toedoen van de inzet van Burgernet, dit tot een aanhouding verdachte of terugvinden van een vermiste. In 387 gevallen (56%) leidde dit tot een positief resultaat echter waarbij niet direct aantoonbaar was de relatie tot inzet van Burgernet.

Burgernetmail

In 2017 werd een nieuwe toepassing van Burgernet in gebruik genomen, te weten de burgernetmail. De burgernetmail werd veelal door de politie gebruikt in kader van digitaal buurtonderzoek bij zogenaamde HIC feiten. Deze toepassing werd 871 maal ingezet, met name bij woninginbraken.

Nieuwsbrief

Deze toepassing werd met name, door tussenkomst van bureau Burgernet Limburg, door gemeenten gebruikt en bevatte preventieve informatie op gebied van veiligheid. De Burgernet “ Nieuwsbrief” werd dit jaar 161 ingezet.

Kosten Burgernet

In 2017 is de gemeentelijke bijdrage vastgesteld op € 0,11 per inwoner. Er werd geen indexatie toegepast. Dit zal ook voor 2018 gelden. Met de ontvangen gelden van de gemeenten worden o.a. personeelskosten en werving/promotie kosten gefinancierd. De technische kosten (telefonie en doorontwikkeling techniek) komen ten laste van de Nationale politie. In 2017 bedroegen deze kosten voor de politie eenheid Limburg € 147.755,67.

Burgernet Limburg

Burgernet Limburg kent over het boekjaar 2017 een incidenteel positief exploitatiesaldo van € 14.291.

Dit wordt met name veroorzaakt doordat Burgernet Limburg voor een belangrijk deel van de betaalde omzetbelasting (BTW) wordt gecompenseerd.

Voorgesteld wordt om het incidentele positieve exploitatiesaldo toe te voegen aan de algemene reserve. Hiermee komt het totaal van de algemene reserve op een bedrag van € 35.750. Voorgesteld wordt om de algemene reserve -conform afspraak van voorgaande jaren- in Limburg te besteden om zorg te dragen (werving) voor de vergroting van deelname aan Burgernet en dan met name in het bijzonder de werving van jongeren (deze zijn nog in onvoldoende mate geregistreerd)

Ed den Brok

Manager Burgernet Limburg

1.2 Burgernet Limburg

Burgernet is een samenwerkingsverband tussen burgers, gemeente(n) en de politie met als doel de veiligheid in woon- en werkomgeving te bevorderen. Burgernet wordt ingezet voor opsporing, informeren, alarmeren, vermissingen en evenementen en bij crisiscommunicatie. Daarnaast wordt Burgernet ook ingezet in het kader van digitaal buurtonderzoek dat door de politie wordt verricht. Veiligheidsregio's Zuid-Limburg en Limburg Noord onderhouden samen Burgernet Limburg. De uitvoering is ondergebracht bij het bureau Bevolkingszorg van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Een bestuurlijke stuurgroep begeleidt Burgernet Limburg.

1.3 Bestuur en directie

1.3.1 Rechtspersoonlijkheid en bestuurssamenstelling

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling waarvan instandhouding geschiedt door de gemeenten in Zuid-Limburg. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarstukken. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van de jaarstukken.

Het dagelijks bestuur is als volgt samengesteld (per 1 januari 2018):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	voorzitter portefeuille Politie
De heer R.K.H. Krewinkel	Heerlen	portefeuille GHOR
De heer G.J.M. Cox	Sittard-Geleen	plaatsvervangend voorzitter portefeuille Brandweer portefeuille financiën
De heer J.J.M. Som	Kerkrade	portefeuille multidisciplinair portefeuille Bevolkingszorg (gemeenten)

Het algemeen bestuur is als volgt samengesteld (per 1 januari 2018):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten-Boddin	Beek	Lid
De heer G.B.M. Leers	Brunssum	Lid
De heer D.A.M. Akkermans	Eijsden-Margraten	Lid
De heer J.G.M.T. Ubachs	Gulpen-Wittem	Lid
De heer R.K.H. Krewinkel	Heerlen	Lid
De heer J.J.M. Som	Kerkrade	Lid
De heer R.J.H. Vlecken	Landgraaf	Lid
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen	Lid
Mevrouw D.H. Schmalschläger	Nuth	Lid
Mevrouw O.M.T. Wolfs	Onderbanken	Lid
De heer L.J.P.M. Frissen	Schinnen	Lid
De heer R. de Boer	Simpelveld	Lid
De heer G.J.M. Cox	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.F.M. Leurs-Mordang	Stein	Lid
De heer R.L.T. van Loo	Vaals	Lid
De heer J.J. Schrijen	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.3.2 Directie

De directie is per 1 januari 2018 als volgt samengesteld.

Naam	Organisatie	Functie
De heer F.C.W. Klaassen	GGD Zuid Limburg	Directeur Publieke Gezondheid Directeur GGD Zuid Limburg
De heer G. van Klaveren	Brandweer Zuid-Limburg	Regionaal Commandant / Directeur
De heer P. Buijtels	Bevolkingszorg (gemeenten)	Coördinerend Gemeentesecretaris
Mevrouw M.E.J. Goldsmits-Brouns	Politie eenheid Limburg	Directeur

2 DEEL B – JAARVERSLAG

2.1 Beleidsverantwoording Programmabureau

2.1.1 Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?

2.1.1.1 Resultaten Burgernet Limburg 2017 op basis van bestaand beleid

In het kader van de continuïteit van het middel Burgernet is het van groot belang dat er blijvend geïnvesteerd is en wordt in het werven van nieuwe deelnemers, zowel bij de burgers als mede de specifieke doelgroepen. Immers hoe meer deelnemers hoe effectiever het middel Burgernet is. Daarnaast is het van belang te blijven investeren in de doorontwikkeling van Burgernet. Immers is het bereik en informeren van burgers middels sociale media zeer groot.

2.1.1.2 Resultaten in 2017 op basis van nieuw beleid

Burgernet is goed ingebed in de organisatie van de politie en de gemeenten, daarbij maakt Burgernet onderdeel uit van de Integraal Veiligheidsplan. Daarnaast is Burgernet ingezet bij de getuigenoproep in het kader van buurtonderzoeken. Burgernet is enkele keren ingezet bij opsporing van verdachten op verzoek van speciale teams binnen de politie organisatie, zoals woninginbrakenteam (W.I.T) en High Impact Crime feiten.

Ook binnen Crisisbeheersing wordt Burgernet inmiddels breder ingezet waarbij ook via sociale media aandacht wordt gevraagd voor Burgernet.

2.1.1.3 Prestaties in 2017 op basis van ontwikkelingen:

Burgernet blijft door ontwikkelen om naar de toekomst toe zo breed mogelijk te worden ingezet. Wijkagenten zijn Burgernet gaan inzetten in het kader van hun werkzaamheden. De bestaande vitale veiligheidspartners zijn verder uitgebreid met o.a. de Provincie, het Waterschap, Rijkswaterstaat, GGD en het Openbaar Ministerie. Deze partners gaan het systeem van Burgernet in toenemende mate gebruiken.

In de periode tot en met 2017 is wervingscampagne Burgernet gehouden. Dit heeft plaatsgevonden in de gemeenten in de provincie Limburg. Hierdoor is het aantal deelnemers bij Burgernet toegenomen.

2.1.2 Wat heeft het gekost?

- = nadelig saldo/ + = voordelig saldo; bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017
TOTAAL PROGRAMMA			
<i>Lasten</i>	105	123	110
<i>Baten</i>	125	123	124
SALDO TOTAAL PROGRAMMA	20	0	14
Reserves			
<i>Storting reserves</i>	-	-	-
<i>Onttrekking reserves</i>	-	-	-
<i>Saldo mutaties reserves</i>	-	-	-
TOTAAL PROGRAMMA	20	0	14
INCLUSIEF MUTATIES RESERVES			

De kosten worden hoofdzakelijk gemaakt in het kader van de werving van nieuwe deelnemers, personeelskosten, doorontwikkeling van Burgernet en promotie- en wervingskosten. Een nadere uitwerking van de financiële cijfers wordt hierna, in het onderdeel C (jaarrekening) gegeven in paragraaf 3.2.

2.2 Paragrafen

2.2.1 Weerstandsvermogen

2.2.1.1 Specifiek voor Burgernet Limburg: geen weerstandsvermogen

Voor het onderdeel Burgernet Limburg is geen weerstandsvermogen opgebouwd. De financiële gevolgen van eventuele risico's worden opgevangen binnen de exploitatie.

Weerstandscapaciteit	31-12-2017
Reserves	21.459
Ruimte op de begroting	-
Onbenutte belastingcapaciteit	-
Totaal	21.459

Weerstandsvermogen	Programmabureau
Peildatum 31-12-2017	-

2.2.1.2 Kengetallen

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.

1A	Netto Schuldquote ¹³	Rekening 2016	Rekening 2017
A	Vaste schulden	-	-
B	Netto vlottende schuld	6.283	14.773
C	Overlopende passiva	-	-
D	Financiële activa	-	-
E	Uitzettingen	-	-
F	Liquide middelen	-261	148
G	Overlopende activa	28.003	50.375
H	Totale baten	124.550	124.069
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	-17,23%	-28,81%

1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen ¹⁴	Rekening 2016	Rekening 2017
A	Vaste schulden	-	-
B	Netto vlottende schuld	6.283	14.773
C	Overlopende passiva	-	-
D	Financiële activa	-	-
E	Uitzettingen	-	-
F	Liquide middelen	27.742	-
G	Overlopende activa	-	50.523
H	Totale baten	124.550	124.069
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	-17,23%	-28,81%

¹³ De netto schuldquote drukt de netto schuld (alle schulden minus alle vorderingen) uit als percentage van de totale begroting. Hoe hoger dit percentage, hoe hoger de schuldenlast;

¹⁴ De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is hetzelfde als de netto schuldquote omdat er geen verstrekte leningen zijn;

2. Solvabiliteitsratio¹⁵		Rekening 2016	Rekening 2017
A	Eigen vermogen	21.459	21.459
B	Balanstotaal	27.742	50.523
	Solvabiliteit (A/B)*100%	77,35%	42,47%

3. Structurele exploitatieruimte¹⁶		Rekening 2016	Rekening 2017
A	Totale structurele lasten	104.729	109.778
B	Totale structurele baten	124.550	124.069
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	-	-
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	-	-
E	Totale baten	124.550	124.069
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E*100%	15,91%	11,52%

De **schuldquoten** zijn negatief hetgeen betekent dat de schulden lager zijn dan de vorderingen; er is dus ruimte om de schulden te voldoen. De **solvabiliteit** is goed te noemen evenals de **exploitatieruimte**.

2.2.2 Financiering

Ingevolge de Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) moet de veiligheidsregio beschikken over een treasury statuut. Op 27 maart 2014 is het Treasury statuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

De bedragen in de volgende tabellen zijn x € 1.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet			
Stappen (1–4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of overschot middelen (-)
(1) – (2) = (3)			
ultimo maand 1	-	-	-
ultimo maand 2	-	-	-
ultimo maand 3	-	-	-
(4) gemiddelde van (3)	-	-	-

Stappen (5–9)	Variabelen	Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet	9.002
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de kasgeldlimiet	9.002
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de kasgeldlimiet	n.v.t.

¹⁵ De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het balanstotaal. Hoe lager dit percentage, hoe groter de schuldenlast, c.q. het vermogen om in geval van een calamiteit aan alle verplichtingen te voldoen;

¹⁶ De structurele exploitatieruimte geeft, als percentage van de baten, de ruimte aan die beschikbaar is om tegenvallers op te vangen of onvoorziene uitgaven te doen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

Berekening kasgeldlimiet (5)		
(7)	Rekeningtotaal	109.778
(8)	Percentage regeling	8,20
(5) = (7) x (8) / 100		Kasgeldlimiet
		9.002

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. Aangezien Burgernet geen langlopende schulden kent, is er geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm en is er dus geen aanleiding om de daarbij behorende modelstaat op te nemen. Ook voor de komende jaren is de verwachting dat geen langlopende leningen worden aangegaan

2.2.3 Bedrijfsvoering

Voor Burgernet werken 2 medewerkers op parttime basis (elk 0,5 FTE). Het onderdeel is gehuisvest in het MCC te Maastricht. De ICT wordt verzorgd door de Veiligheidsregio.

3 DEEL C – JAARREKENING

3.1 Overzicht van baten en lasten

Hieronder is het recapitulerend financieel overzicht per programma weergegeven. Alle bedragen zijn x € 1; - = nadelig saldo/ + = voordelig saldo.

Omschrijving	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Vershil
LASTEN				
Personeelslasten	28.245	57.000	24.167	32.833
Kantoor	69.348	52.660	77.808	-25.148
Voertuigen	7.136	10.000	7.803	2.197
Overige kosten	-	-	-	-
Onvoorzien/index lonen en prijzen	-	3.340	-	3.340
TOTAAL LASTEN	104.729	123.000	109.778	13.222
BATEN				
Bijdrage gemeenten	123.200	123.000	122.974	-26
Overige inkomsten	1.350		1.095	1.095
TOTAAL BATEN	124.550	123.000	124.069	1.069
<i>SALDO EXCL. MUTATIES RESERVES</i>	<i>19.821</i>	<i>-</i>	<i>14.291</i>	<i>14.291</i>
Stortingen in reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
<i>TOTAAL MUTATIES RESERVES</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
SALDO INCL. MUTATIES RESERVES	19.821	0	14.291	14.291

3.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

3.2.1 Analyse

Het exploitatiesaldo van het onderdeel Burgernet over het boekjaar 2017 bedraagt € 14.291 batig. Dit positief eindresultaat is ontstaan doordat de werkzaamheden van de manager Burgernet niet meer afzonderlijk worden gefactureerd. De werkzaamheden van de manager Burgernet maken vanaf 2016 deel uit van zijn dagelijkse werkzaamheden als Operationeel Specialist bij het Divisie Regionaal Operationeel Centrum (DROC) politie Limburg. Een gedeelte van deze (niet in rekening gebrachte) kosten is besteed aan extra promotie activiteiten waardoor op het budget kantoor een overschrijding is ontstaan.

3.2.2 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien

In de begroting 2017 is een post onvoorzien opgenomen. Deze post bedroeg ca. € 3.000 en is niet ingezet.

3.2.3 Overzicht van incidentele baten en lasten

Hieronder zijn de incidentele baten en lasten weergegeven. Bedragen luiden in €.

Omschrijving	Bedrag
Saldo incl. mutaties reserves	14.291
Lagere personeelskosten	+33.000
Hogere kantoorkosten	-25.000
Lagere kosten voertuigen	+2.000

Omschrijving	Bedrag
Onvoorzien	+3.000
Hogere baten	+1.000
Totaal incidenteel	+14.000

3.2.4 Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Bij Burgernet is geen sprake van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

3.2.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, onderdeel Bevolkingszorg/Burgernet, wordt het Bestuur (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur) beschouwd als topfunctionaris in de zin van de Wet normering topinkomens (WNT). De governance van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg is in 2017 namelijk zo ingericht dat het Bestuur de beslissingen neemt over aangelegenheden die ook het onderdeel Bevolkingszorg incl. Burgernet betreffen. De Coördinerende Gemeentesecretaris in de Veiligheidsdirectie is verantwoordelijk voor het onderdeel Bevolkingszorg incl. Burgernet.

Directie: de coördinerend gemeentesecretaris, heeft deze functie voor het hele boekjaar 2017 onbezoldigd bij het onderdeel Bevolkingszorg incl. Burgernet vervuld.

Bestuur: voor de bestuursleden verwijzen we naar het overzicht in paragraaf 1.1.1. Alle bestuursleden in 2017 hebben deze functie onbezoldigd vervuld.

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg, onderdeel Bevolkingszorg incl. Burgernet beschikt verder niet over een toezichthoudend orgaan, er vindt geen externe inhuur plaats van personen die als topfunctionaris kunnen worden aangemerkt en er zijn geen overige functionarissen die de gestelde normbedragen overschrijden.

3.3 Balans

Activa	31-12-2017	31-12-2016
	Eindbalans	Beginbalans
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>		
<u>Vorderingen</u>		
Consolidatierekening	50.375	28.003
<u>Liquide middelen</u>		
Kas	148	-261
	50.523	27.742
Totaal vlottende activa	50.523	27.742
Totaal activa	50.523	27.742
<u>Passiva</u>		
	31-12-2017	31-12-2016
	Eindbalans	Beginbalans
<u>VASTE PASSIVA</u>		
<u>Reserves</u>		
Bestemmingsreserves	21.459	1.638
Rekeningresultaat voor bestemming	14.291	19.821
Totaal reserves	35.750	21.459
<u>VLOTTENDE PASSIVA</u>		
<u>Kortlopende schulden</u>		
Crediteuren	14.773	6.283
Overlopende passiva	-	-
Totaal kortlopende schulden	14.773	6.283
Totaal Passiva	50.523	27.742

3.4 Toelichting op de balans

3.4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening wordt opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording zoals dit besluit ook van toepassing is op gemeenten. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva zijn gebaseerd op historische kosten.

De vlottende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij de vorderingen wordt mogelijk rekening gehouden met een voorziening wegens oninbaarheid op basis van individuele beoordeling. De onder vlottende activa behorende vorderingen worden onderverdeeld in: vorderingen op openbare lichamen, overige vorderingen, waarborgsommen en overlopende activa. Verder worden onder vlottende activa de vrij beschikbare liquide middelen opgenomen.

De onder vlottende passiva behorende kortlopende schulden worden onderverdeeld in crediteuren, betalingen onderweg, overlopende passiva en overige rekening courantsaldi. De kortlopende schulden hebben, tenzij anders vermeld, een looptijd van korter dan 1 jaar en worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij uitdrukkelijk anders is vermeld.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen gemeentelijke bijdragen alsmede de overige inkomsten en alle aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor al vermelde waarderingsgrondslagen.

3.4.2 Toelichting op de balansposten

3.4.2.1 *Consolidatierekening*

De betalingen en de ontvangsten van het programmabureau lopen via de administratie van Brandweer Zuid-Limburg. Hiervoor heeft het programmabureau een consolidatierekening bij het Brandweer Zuid-Limburg.

3.4.2.2 *Reserve*

Het betreft hier batige rekeningsaldi uit voorgaande jaren. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2016 is besloten het batig saldo toe te voegen aan de reserve “Promotiekosten Burgernet Limburg” en met name te besteden aan intensievere werving in die gemeenten waarvan het aantal deelnemers aan burgernet onder de landelijke norm ligt.

Risico

Aangezien in de begroting ook de inkomsten en uitgaven zijn verwerkt van de Veiligheidsregio Limburg Noord m.b.t. de gezamenlijke aansturing van Burgernet bestaat altijd het risico dat een van de deelnemende gemeenten de factuur kan afwijzen. Om dit te voorkomen wordt wel altijd een besluit genomen in de veiligheidsregio Limburg Noord m.b.t. de hoogte van het te betalen bedrag per inwoner.

3.4.2.3 *Crediteuren*

Het gaat om een 6 tal-crediteuren waarvan de afwikkeling normaal verloopt.

3.4.2.4 *Niet uit de balans blijvende verplichtingen*

Er zijn géén niet uit de balans blijvende verplichtingen.